

**gia strategia strategia strate
oju rozwoju rozwoju rozwoju
ry kultury kultury kultury kul**

**sta i miasta i miasta i miasta
ny gminy gminy gminy gmin
gryfino gryfino gryfino gryfi**

na lata 2010 - 2020

Gryfino, kwiecień 2010r.

SPIS TREŚCI

1. Istota planowania strategicznego	3
2. Diagnoza kultury	4
2.1. Baza do działalności	4
2.2. Zasoby ludzkie i instytucjonalne	17
2.2.1. Zasoby ludzkie	17
2.2.2. Zasoby instytucjonalne	20
2.3. Wydarzenia, tradycje i zwyczaje	56
2.4. Dziedzictwo kulturowe	85
3. Koncepcja funkcjonalna instytucji kultury	91
3.1. Wersja maksymalna: zasoby pozwalające na optymalne realizowanie zadań	91
3.2. Wersja minimalna: pozwalająca na minimalny sposób realizowania zadań	96
3.3. Wersja kompromisowa: pozwalająca na wyodrębnienie zasobów, z których można zrezygnować lub, o które zabiegać w kolejnych etapach rozwoju	99
4. Strategia Rozwoju Kultury Miasta i Gminy Gryfino	100
4.1. Analiza SWOT	100
4.2. Koncepcja Rozwoju Kultury wypracowana przez Gryfińską Radę Kultury (podsumowanie)	102
4.3. Wizja, misja, cele strategiczne, cele operacyjne, monitoring Strategii	104
4.3.1. Cele strategiczne Strategii Rozwoju Kultury	104
4.3.2. Cele operacyjne Strategii Rozwoju Kultury	105
4.3.3. Monitoring Strategii	112
5. Zgodność ze strategiami i programami:	113
5.1. Ministerialna Strategia Rozwoju Kultury	113
5.2. Programy Operacyjne Ministra Kultury	114
5.3. Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego	117
5.4. Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego	118
5.5. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Gryfino	119
5.6. Branżowe dokumenty w Gminie Gryfino	121
5.6.1. Strategia Promocji	121
5.6.2. Strategia Rozwoju Turystyki	122
5.6.3. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych	123

1. Istota planowania strategicznego

Planowanie jest pierwszym i podstawowym etapem zarządzania. W gminie planowanie strategiczne jest procesem, w którym samorząd świadomie przewiduje i kontroluje zmiany sytuacji na danym obszarze, pozostając podmiotem działań podejmowanych w celu rozwoju lokalnej społeczności. Jest to umiejętność reagowania na zmiany otoczenia, a nawet ich wyprzedzanie. W procesie tym, gminę należy postrzegać z jednej strony jako zamkniętą całość z uwzględnieniem jej specyfiki i posiadanych zasobów, z drugiej zaś jako część systemu globalnego. Otoczenie terytorialne i makroekonomiczne ma, bowiem stały wpływ na funkcjonowanie i rozwój gminy. Wypracowany w drodze konsensusu społecznego i zaakceptowany przez społeczność lokalną dokument zawierający Strategię Rozwoju Kultury Gminy Gryfino na lata 2010 - 2020 jest wyznacznikiem działań dla wszystkich podmiotów zlokalizowanych lub obejmujących swym zasięgiem opisany obszar. Strategia jest ostatecznie funkcją władzy. Wykonania jej nie można powierzyć nikomu, nie można równocześnie zdjąć z siebie odpowiedzialności za jej skutki (lub ich brak). Nie można również nie mieć jasno określonego planu, bądź mieć plan źle sporządzony, bowiem spowoduje to, że nawet najlepiej wykonywane funkcje zarządzania: organizowanie, dobór personelu i środków, zarządzanie i kontrolowanie - nie doprowadzą do osiągnięcia pożądanych celów. Planowanie strategiczne jest ważnym narzędziem służącym zbliżeniu mieszkańców, konkretnych środowisk oraz władz gminnych w celu stworzenia partnerskich inicjatyw mających za zadanie wykreowanie zrównoważonego rozwoju gminy. Dokument określający najważniejsze założenia rozwoju jednostki umożliwi samorządowi gminnemu jak najefektywniejsze wykorzystanie posiadanych środków finansowych, które z uwagi na ograniczenia budżetowe często nie wystarczają na realizację wszystkich zadań. Stanowi również podstawę do ubiegania się o środki z funduszy unijnych i innych źródeł zewnętrznych. Należy sobie również zdawać sprawę z istniejącej konieczności ciągłego udoskonalania powstałego programu strategicznego. Strategia nie jest bowiem dokumentem zarządzania operacyjnego, który tak jak budżet gminy, musi być wykonany. Jest to plan zamierzeń pokazujący kierunki rozwoju gminy. Jego wykonanie zależy od wielu instytucji i czynników zewnętrznych. Pokazuje on jednak faktyczny stan zasobów kulturalnych gminy na dzień 31.12.2009 i stanowi początek nowego, wieloletniego procesu rozwoju. Wyznaczone projekty realizacyjne będą zapewne modyfikowane poprzez zmieniające się warunki zewnętrzne, ale zawsze powinny być zbieżne z misją gminy, określającą główny kierunek, w jakim ma podążać społeczność lokalna na wybranej ścieżce rozwoju. Z powyższych powodów ważne jest także to, aby w aktualizacji Strategii brała udział możliwie najbardziej reprezentatywna i ciesząca się największym autorytetem i poważaniem grupa przedstawicieli Gryfińskiej Rady Kultury. Pozyskanie do procesu planowania strategicznego nie tylko osób bezpośrednio zarządzających gminą, ale włączenie w ten proces szerokiej

reprezentacji społeczeństwa, gwarantuje, jeżeli nie współdziałanie wszystkich, to w każdym razie wysoki poziom akceptacji dla głównych kierunków, które wytyczy w ten sposób wypracowana Strategia.

Proces taki daje też okazję wyłonienia rzeczywistych liderów życia społeczno-gospodarczego - osób, którym będzie zależało na realizacji konkretnych zadań prorozwojowych.

Uczestniczenie w kulturze jest istotnym dobrem życia społecznego. Działania organizacyjne powinny, więc zmierzać do kształtowania aktywności kulturalnej we wszystkich formach i na wszystkich poziomach jej przejawiania się, ze szczególnym akcentem na zachowanie lokalnej tożsamości. Kreowanie wizerunku Gminy Gryfino jako prężnego centrum kultury regionu zachodniopomorskiego jest procesem złożonym i długofalowym. Wymaga szeregu strategicznych przewartościowań w dotychczasowych sposobach promowania i wspierania twórczości, edukacji i oświaty kulturalnej, podejmowania działań i inicjatyw kulturalnych, ochrony dziedzictwa narodowego. Wymaga również zintegrowanego działania instytucji kultury, stowarzyszeń środowiskowych, podmiotów gospodarczych i mediów, przy konstruktywnej współpracy z samorządem regionalnym oraz życzliwym wsparciu organów administracji państwowej.

Kultura popularyzująca nasze rodzime tradycje i osiągnięcia (których jest niesamowicie dużo), podkreślająca wspólne wartości uniwersalne, wynikające z dorobku europejskiego będzie podstawą dobrowolnego jednoczenia się społeczeństw, bez wzajemnych kompleksów i zahamowań. Promowana koncepcja w wielu krajach europejskich jest realizowana od lat. Popularyzowanie lokalnego dorobku na wysokim poziomie - ponieważ w pełni odpowiada idei zjednoczonej Europy.

Warto jednocześnie podkreślić, iż Unia Europejska w swojej strategii rozwoju na lata 2007 - 2013 uznała, że kultura jest podstawowym elementem integracji europejskiej i przyczynia się do afirmacji europejskiego modelu społeczeństwa. Tym samym przedstawia wielką wartość samą w sobie dla wszystkich narodów Europy,

W poniższym dokumencie skupiono się przede wszystkim na danych o kulturze i osobach ją tworzących na obszarze gminy Gryfino, a także wskazaniu jej nowych celów i priorytetów rozwojowych popartych zadaniami inwestycyjnymi na lata 2010 – 2020. Dodatkowo określono różne warianty realizacyjne. Wszystko to zostało opisane w poniższych rozdziałach.

2. Diagnoza kultury

2.1. Baza do działalności

W chwili obecnej na terenie Gminy Gryfino funkcjonują następujące jednostki kultury:

- I) Biblioteka Publiczna wraz z filiami
- II) Gryfiński Dom Kultury wraz z filiami

Poniżej przedstawiono szczegółowy opis bazy do działalności poszczególnych instytucji:

Ad. I Biblioteka Publiczna wraz z filiami

Główna siedziba Biblioteki Publicznej mieści się w Gryfinie przy ul. Kościelnej 24. W obiekcie mieści się Oddział Dziecięcy który posiada dwa punkty biblioteczne (w Czepinie, w Starych Brynkach), wypożyczalnia dla Dorosłych, Czytelnia dla Dorosłych, Dział Zbiorów Specjalnych, Dział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów Intrologatorskich

Oprócz siedziby głównej na terenie Gminy umiejscowionych jest także 7 filii bibliotecznych. Należą do nich:

- 2 Filie miejskie mieszczące się w Gryfinie:

- Filia Górny Taras, ul. Krasińskiego 85
- Filia Naukowa, ul. Niepodległości 20

- 3 Filie wiejskie:

- Filia w Chwarstnicy - 3 punkty biblioteczne
- Filia w Pniewie - 1 punkt biblioteczny

- 2 Filie publiczno-szkolne na wsi:

- Filia publiczno-szkolna w Gardnie
- Filia publiczno-szkolna w Żabnicy

Warunki lokalowe:

Biblioteka Publiczna:

Mieści się w budynku wolnostojącym w Gryfinie przy ul. Kościelnej 24, ogrzewanym z miejskiej sieci ciepłowniczej, trzykondygnacyjnym z nieużytkowym poddaszem. Powierzchnia użytkowa wynosi 460,69 m². Z tego 231 m² wykorzystywanych jest przez działy otwarte dla czytelników, pozostałą powierzchnię zajmują magazyny, intrologatornia, dział gromadzenia i opracowania zbiorów oraz komunikacja. Pod względem powierzchni biblioteka należy do najmniejszych w województwie.

W 1983 r. przeprowadzono remont kapitalny budynku z wymianą stropów, instalacji elektrycznej, usunięciem ścianek działowych oraz wymianą klatki schodowej i stolarki drzwiowej. Jednocześnie przystąpiono do projektowania rozbudowy budynku. Projekt został ukończony w 1988 roku, następnie przystąpiono do wykonania prac ziemnych. Niestety, decyzje władz miejskich w 1989 i 1990 spowodowały wstrzymanie prac, a środki przyznane przez Urząd Wojewódzki w ramach funduszu rozwoju kultury zostały częściowo wykorzystane na inne cele, częściowo cofnięte do budżetu wojewódzkiego.

W roku 2003 zostały wymienione okna w całym budynku bibliotecznym, a w roku 2005 dokonano remontu elewacji budynku bibliotecznego przy ulicy Kościelnej 24.

W roku 2006 wymieniono instalację centralnego ogrzewania i zmodernizowano sprzęt biblioteczny w Dziale Gromadzenia i Opracowania Zbiorów, Wypożyczalni i Czytelni dla Dorosłych oraz w Oddziale

Dziecięcym. Utworzono stanowisko pracy dla nowego działu – Księgowości, a w związku z powiększającymi się zbiorami archiwalnymi zbiorami specjalnymi – wymieniono meble w Gabinetcie Dyrektora.

Od czerwca do października 2007 r. trwał remont wnętrza budynku biblioteki. Wyremontowana została klatka schodowa, wszystkie pomieszczenia znajdujące się na parterze i piętrze (malowanie, kładzenie nowych podłóg, obniżenie sufitów, wymiana oświetlenia, wymiana całej instalacji elektrycznej, sieci komputerowej, telefonicznej, zainstalowanie zabezpieczeń przeciwpożarowych, unowocześnienie dotychczasowej instalacji alarmowej, wymiana drzwi do remontowanych pomieszczeń bibliotecznych, kapitalny remont łazienki), zmienione zostało wyposażenie magazynu Czytelni dla Dorosłych (wykonane zostały wyższe regały, dzięki czemu zwiększono ilość miejsca na zbiory), odnowiono również pomieszczenie intrologatorni. Niestety biblioteka nie ma możliwości, aby została w całości dostosowana na potrzeby osób niepełnosprawnych. Przeszkodą w tym fakcie pozostają możliwości konstrukcyjne obiektu.

Na początku 2008 r. do Działu Zbiorów Specjalnych została wykonana szafa z przeznaczeniem do przechowywania wartościowych zbiorów biblioteki. Również w tym pomieszczeniu do części magazynowej wykonano wysokie regały umożliwiające w ten sposób przechowywanie większej ilości zbiorów bibliotecznych. W 2009 r. do poszczególnych działów biblioteki głównej wykonane zostały meble, które służą maksymalnemu wykorzystaniu istniejącej powierzchni pomieszczeń oraz poprawieniu estetyki wnętrza.

W Bibliotece Publicznej użytkowanych jest 15 komputerów pracujących w sieci lokalnej i podłączonych do Internetu. 3 komputery przeznaczone są dla czytelników.

Aktualnie nie ma możliwości dostawiania dodatkowych regałów w działach udostępniania zbiorów. Rozwiązaniem może być planowane przeniesienie części działów do innych lokali (np. pomieszczenia w budynku przy ul. Sprzymierzonych) lub zakładanie dodatkowych filii miejskich np.: na Osiedlu Południe.

Wśród problemów wskazanych przez pracowników Biblioteki Publicznej w Gryfinie są przede wszystkim brak miejsca w budynku głównym na spotkania autorskie, konferencje, wystawy czy inne imprezy organizowane przez bibliotekę z myślą o czytelnikach dużych i małych, a także niewystarczająca powierzchnia obecnego budynku do prowadzenia działalności statutowej. Skutkuje to możliwością zapraszania na ważne imprezy jedynie wąskiej grupy czytelników, a także ograniczania się w sferze organizacji szerszych przedsięwzięć.

Rozwiązaniem pomocnym w zmianie tego stanu rzeczy powinna być zmiana miejsca realizacji zadań statutowych. Propozycją na najbliższe lata może być remont i dostosowanie obiektu przy ul. Sprzymierzonych w Gryfinie, gdzie przeniesiona mogłaby być Filia Naukowa oraz organizowane imprezy, które obecnie nie mają racji bytu. Więcej szczegółów opisano w koncepcji kompromisowej funkcjonowania jednostek kultury na terenie Gminy Gryfino (rozdział 3 – Koncepcja funkcjonowania instytucji kultury).

Poniżej przedstawiono fotografie obrazujące stan obecny Biblioteki Publicznej w Gryfinie:

źródło: archiwum Gminy Gryfino

Filia Górny Taras.

Mieści się w lokalu komunalnym przy ul. Krasieńskiego 85, zajmuje powierzchnię 117 m². Wyposażona jest we wszystkie media. Z powodu małej funkcjonalności pomieszczeń dysponuje tylko 10 miejscami w czytelnicy. W filii miejskiej Górny Taras w 2009 r. zostały zamontowane meble służące maksymalnemu wykorzystaniu istniejącej powierzchni i poprawieniu estetyki wnętrza. Filia posiada 2 komputery z dostępem do Internetu przeznaczony dla czytelników.

Filia Naukowa

Zajmuje lokal użytkowy o powierzchni 102 m². Obiekt został przekazany przez Gminę Gryfino na rzecz biblioteki i położony jest w Gryfinie, przy ul. Niepodległości 20.

Lokal posiada instalację elektryczną, wodno-kanalizacyjną i grzewczą c.o.

Po przejęciu Filii od Centrum Doradztwa i Doskonalenia Nauczycieli (29.06.2006 r.) dokonano wymiany instalacji grzewczej c.o. oraz wymieniono wykładzinę podłogową. W 2007 roku korzystając z przerwy związanej z remontem budynku głównego cały księgozbiór został zabezpieczony obłożony folią (około 12.000 woluminów).

Filia posiada 3 zestawy komputerowe z dostępem do Internetu. Z 2 komputerów korzystają czytelnicy.

W Filii tworzona jest własna baza danych w programie LIBRA.

Filia w Chwarstnicy.

Od początku 2009r. Filia mieści się w budynku Zespołu Szkół w Chwarstnicy w lokalu o powierzchni 90 m², przystosowanym dla osób niepełnosprawnych. Dzięki przeprowadzce do nowego lokalu czytelnicy filii zyskali bardziej komfortowe warunki, dostęp do większej ilości komputerów znajdujących się w szkole. Szkoła natomiast zyskała bogatszy księgozbiór, dostęp do lektur wymaganych nie tylko w szkole podstawowej, ale i w gimnazjum, bogaty księgozbiór podręczny. Ze sprzętu audio-wideo Filia posiada telewizor, DVD, mini wieżę. 1 stanowisko komputerowe z Internetem dostępne jest dla czytelników.

Filia w Pniewie.

Mieści się w budynku wolnostojącym i zajmuje parter o powierzchni 74 m². W budynku, na piętrze, zlokalizowana jest centrala telefoniczna dla Pniewa oraz niewielkie pomieszczenie na świetlicę wykorzystywane przez Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich. Budynek wyposażony jest w instalację centralnego ogrzewania i wodną. Wyposażenie w meble jest wystarczające. W 1995 roku wykonano wymianę poszycia dachu na blaszane. W roku 2007 wymieniony został piec c.o. W 2009 roku filia wyposażona została w nową ladę biblioteczną. Pomimo tego nadal konieczny jest remont kapitalny budynku lub relokacja.

Filia posiada radiomagnetofon.

Filia w Wełtyniu.

Mieści się w budynku byłej szkoły podstawowej i zajmuje lokal o powierzchni 69 m². Pierwotnie Filia administrowała całym budynkiem, w którym prowadzone były różne formy działalności kulturalno-oświatowej (przy współpracy ze Stowarzyszeniem Rozwoju Ekologii i Agroturystyki na rzecz Wełtynia). Od 1 lipca 2004 r. nastąpiła zmiana i pomieszczenie biblioteczne wynajmowane jest nieodpłatnie od Urzędu Miasta i Gminy w Gryfinie. Biblioteka opłaca na mocy porozumienia z Gryfińskim Domem Kultury z dnia 01. lutego 2009 r. korzystanie z mediów. W roku 2005 dokończono wymianę instalacji elektrycznej i wymieniono instalację grzewczą (zmiana z ogrzewania węglowego na olejowe).

Wymieniono drzwi i odnowiono pomieszczenie biblioteczne, a w roku 2006 wymieniono okna.

Filia ze sprzętu audio-wideo posiada telewizor, DVD i wieżę oraz zestaw komputerowy z dostępem do Internetu.

Filia publiczno-szkolna w Gardnie.

Posiada lokal o powierzchni 102 m² znajdujący się w pawilonie socjalno-dydaktycznym miejscowego Zespołu Szkół w Gardnie, który otrzymała w roku 2006. Nowe pomieszczenie jest większe od poprzedniego o 36 m². Filia powstała po likwidacji biblioteki publiczno-zakładowej funkcjonującej przy współpracy z ówczesnym Państwowym Gospodarstwem Rolnym. Biblioteka publiczna zakupiła wyposażenie oraz przygotowała księgozbiór składający się częściowo z książek biblioteki szkolnej (większość została skasowana

ze względu na stan techniczny). Wszystkie książki zostały obłożone w folię i naprawione introligatorsko. Na mocy Porozumienia zawartego 02 stycznia 2009 r. Szkoła udostępniła lokal, a Biblioteka Publiczna (od października 2003 roku) zatrudnia bibliotekarkę na 1/2 etatu. W 2009 r. filia została wyposażona w nową ladę biblioteczną.

Filia posiada 4 komputery podłączone do sieci lokalnej szkoły, dostępne dla czytelników, bez dostępu do Internetu.

Filia publiczno-szkolna w Żabnicy.

Posiada lokal o powierzchni 25 m². Powstała po likwidacji biblioteki publiczno-zakładowej funkcjonującej przy współpracy z ówczesnym Zakładem Suchej Destylacji Drewna. Wyposażenie zakupiła Biblioteka Publiczna. Większość księgozbioru szkolnego, ze względu na jego zniszczenie, została spisana ze stanu inwentarza. Pozostałe książki zostały naprawione introligatorsko i oprawione w folię. Na mocy Porozumienia z 02 lutego 2009 r. Szkoła udostępniła lokal, a Biblioteka Publiczna w Gryfinie zatrudnia (od października 2003 roku) bibliotekarkę na 1/4 etatu.

Czytelnicy korzystają z 2 komputerów podłączonych do sieci lokalnej szkoły, z dostępem do Internetu.

Ad. II Gryfiński Dom Kultury wraz z filiami

Budynek przy ul. Szczecińskiej – główna siedziba GDK-u został wybudowany w okresie przedwojennym. Jest to obiekt wolnostojący, posiada fundamenty betonowe i kamienne. Ściany murowane. Stropy drewniane od spodu tynkowane. Klatki schodowe wewnętrzne drewniane, zewnętrzne betonowe. Dach drewniany łamany, kryty papą termozgrzewalną. Stolarka okienna PCV, drzwiowa PCV. Obiekt został wyposażony w instalacje elektryczną, wodną, kanalizacyjną i wentylacyjną mechaniczną i grawitacyjną oraz centralnego ogrzewania zasilaną z instalacji miejskiej.

Tuż po wojnie tymczasowo funkcję tzw. sali ludowej pełniła mała salka gimnastyczna przy ul. Łużyckiej. 17 kwietnia 1957 roku delegowano ze stanowiska kierownika świetlicy w Swobnicy - do pracy w charakterze instruktora Domu Kultury w Gryfinie - pierwszego pracownika, którym był Pan Tadeusz Adamczyk. Pierwszy instruktor był z zawodu krawcem, z zamiłowania muzykiem amatorem i prowadził wiejską kapelę ludową. Wraz z żoną przeprowadził się do budynku przy ul. Szczecińskiej, gdzie w zasadzie dozorował ruinę, która w przyszłości miała pełnić funkcję domu kultury.

Gryfiński Dom Kultury powstał w 1958 roku. Jego początki (wówczas Powiatowy Dom Kultury) mówiąc wprost były trudne. Ówczesna Powiatowa Rada Narodowa widziała potrzebę przeniesienia działalności kulturalnej do jakiegoś obiektu.

W 1973 roku w dzisiejszym obiekcie Gryfińskiego Domu Kultury działała Młodzieżowy Dom Kultury powołany przez Wydział Oświaty i Kultury Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Gryfinie, który widział potrzebę oddzielnego prowadzenia zajęć dla dzieci i młodzieży szkolnej. Pierwszą swoją siedzibę dzielił jednak

z Powiatowym Domem Kultury w Gryfinie przy ulicy Szczecińskiej (obecnym GDK-iem). Kierowanie Młodzieżowym Domem Kultury powierzono pani Renacie Sulik, która pełniła tę funkcję do 15 lipca 1973 roku, kiedy na stanowisko dyrektora placówki powołano panią Irenę Perlik, która kierowała placówką przez 30 lat. Niebawem MDK przeniósł się do "Pałacyku Pod Lwami", w którym mieściły się kolejno Szkoła Podstawowa Nr 1, a później Szkoła Podstawowa Nr 2. Do południa odbywały się lekcje, po południu, po wyniesieniu ławek klasy pełniły funkcję pracowni Młodzieżowego Domu Kultury. Tak było do czasu wybudowania nowego budynku dla SP 2. Młodzieżowy Dom Kultury jako ośrodek wychowawczy ukierunkowany był na pracę z dziećmi i młodzieżą szkolną, proponując im zajęcia pozaszkolne i pozalekcyjne w różnorodnych kołach zainteresowań artystycznych, naukowych i turystycznych.

W 2005r. obecny Gryfiński Dom Kultury oprócz swojej dotychczasowej działalności przejął także całą działalność MDK-u z jego 30-letnią tradycją.

Gryfiński Dom Kultury jest placówką kulturalną obejmującą swoją działalnością Miasto i Gminę Gryfino. Główna siedziba GDK-u znajduje się w Gryfinie przy ul. Szczecińskiej 17. Od września 2005 r. placówka działa również w "sercu miasta" - w tzw. "Pałacyku pod Lwami" – poprzedniej siedzibie Młodzieżowego Domu Kultury, z którym obecnie stanowi jeden - Gryfiński Dom Kultury. Placówka przejęła także wszystkie zadania statutowe MDK-u, z tym że nie był związany z oświatą.

Gryfiński Dom Kultury administruje także swoimi filiami wiejskimi w Bartkowie, Borzymiu, Sobiemyślu, Sobieradzu, Daleszewie, Mielenku Gryfińskim, Starych Brynkach, Krajniku, Drzeninie, Czepinie, Steklnie, Krzypnicy, Nowym Czarnowie, Dołgie, Wełtyniu a także prowadzi zajęcia we wszystkich szkołach miasta i gminy, w których działają koła artystyczne i turystyczne. GDK zarządza także Kinem "Gryf" - jedynym aktualnie kinem w powiecie oraz Centrum Informacji Turystycznej w Gryfinie.

Zadaniem Gryfińskiego Domu Kultury jest umożliwienie dzieciom, młodzieży, a także dorosłym mieszkańcom gminy, rozwoju własnych zainteresowań i pasji oraz zaspakajanie potrzeb w zakresie tworzenia, uczestniczenia, odbioru wartości kulturalnych, poprzez kształtowanie wzorów aktywnego uczestnictwa w kulturze, organizowanie przedsięwzięć propagujących i prezentujących miasto w kraju i zagranicą.

W chwili obecnej baza do prowadzenia działalności nie jest wystarczająca. Sale są ciasne, nie mogą stanowić bazy do organizacji imprez masowych oraz nie pozwalają na rozwijanie ambicji zawodowych osób pracujących w GDK-u. Ekspertyza obecnego budynku wykazała nieefektywność jego rozbudowy. Ponadto w przypadku takiej możliwości także nie rozwiązałoby to wszystkich problemów i było kompromisem – niepozwalającym na rozwój.

Dlatego ambicją zawodową pracowników jest przeniesienie się do nowego obiektu, który pełniłby funkcje Ośrodka Kultury XXI wieku. Rozwiązaniem wskazującym na taką możliwość jest koncepcja budowy nabrzeża w centrum miejscowości gdzie wyznaczono również miejsce na nowy kwartał miejski z przeznaczeniem dla funkcji publicznych.

Kino Gryf

W strukturze Gryfińskiego Domu Kultury funkcjonuje także Kino Gryf. Mieści się ono przy ul. Szczecińskiej 17, na dwóch poziomach. Z uwagi na możliwość wykorzystania sceny w celach kulturalnych, kino wykorzystywane jest także do organizacji większych imprez. W ostatnich latach wymienione zostały fotele oraz dokonane drobne remonty. Jest to jedyne kino w powiecie, które powinno służyć bieżącej działalności GDK-u. Niestety z uwagi na niedoskonałości lokalowe zakres ten jest bardzo ograniczony. Przyczyną takiego stanu rzeczy, jest także fakt, że obiekt, w którym mieści się kino jest technologicznie i architektonicznie niewystarczający a przesuwany ekran nie pozwala działać na szerszą skalę. Dlatego też konieczne jest poszukiwanie nowej bazy, w której kino mogłoby rozwinąć swoją działalność.

Pałacyk Pod Lwami

Drugim budynkiem wchodzącym w skład Gryfińskiego Ośrodka Kultury jest „Pałacyk pod Lwami” usytuowany przy skrzyżowaniu ulic Bolesława Chrobrego i Niepodległości, tuż za zachowanym północnym fragmentem muru obronnego, który stanowi ogrodzenie terenu od południa.

Od zachodu, w nowym ogrodzeniu wykonanym w 2002 r., znajduje się brama wejściowa i wjazdowa, flankowana dwoma figurami lwów.

Od bramy w głąb działki aleja wysadzana cisami prowadzi do wejścia głównego budynku (skrzydło zachodnie „A”).

Od wschodu - ogrodzenie z siatki drucianej, a dalej skarpa, na której wznosi się teren szpitala i ZOZu.

Od północy - zachowany fragment niskiego muru oraz siatka druciana oddzielająca działkę od sąsiedniej parceli z budynkiem mieszkalnym nr 50.

Dziedziniec zespołu zabudowy wybrukowany jest kostką granitową naprawianą częściowo w ostatnich latach w związku z całkowitym remontem budynku południowego „C” z przeznaczeniem na Centrum Informacji Turystycznej.

Na środku dziedzińca znajduje się murowana studnia - fontanna, obłożona zielonymi glazurowanymi kaflami z motywami zwierząt wodnych i masek. W południowej części działki - okrągła murowana sadzawka, kamienna rzeźba i postument w murze obronnym.

Pierwotna forma założenia nie jest znana. W planie i bryle budynku mieszkalnego I (skrzydło zachodnie „A”) widoczne ślady rozbudowy. Skrzydło północne „B” dobudowano później do jednokondygnacyjnej willi o dwutraktowym układzie wewnątrz, z reprezentacyjnym hallem w parterze, na osi wejścia głównego i klatką schodową na jego przedłużeniu. Elewacje wschodnia i południowa również musiały ulec zmianie. Dobudowane, dwukondygnacyjne skrzydło mieszkalne „B”, przylegające do zachodniej elewacji budynku gospodarczego „D” spowodowało zamknięcie dziedzińca od północy. Wschodnie zamknięcie kompleksu budynków stanowił budynek gospodarczy „D” a południowe - budynek „C”, pierwotnie posiadający bramy od wschodu i zachodu. Z obu stron elewacji budynku „C” usytuowano bramy w murze, stanowiące przejście na

teren parku. Brama na dziedziniec znajduje się w południowo - zachodnim narożniku. Kompleks zabudowań otoczony był parkiem z rzadko spotykanymi gatunkami drzew, zwłaszcza iglastych. W parku znajdowały się liczne rzeźby kamienne, które uległy zniszczeniu po 1945 r. Zachowała się tylko jedna i dwie sadzawki. Do dziś przetrwało ogrodzenie zachodnie z bramą wjazdową (zrewaloryzowane w 2003 roku), ogrodzenie południowe z murem obronnym. Fragmentarycznie zachowało się ogrodzenie północne, natomiast nie istnieje ogrodzenie wschodnie, które mogła stanowić wznosząca się tu skarpa. Zachowany został układ alei wjazdowej, obsadzonej dwoma rzędami cisów. Zespół budynków nie posiada wyraźnych cech stylowych.

Po 1945 r. w budynkach mieściły się: mieszkania, szkoła ogrodnicza, przedszkole, szkoła podstawowa, od 1970 r. - Młodzieżowy Dom Kultury. W latach siedemdziesiątych XX w., podczas przeprowadzanych remontów, przerwano i odcięto system drenażu odwadniającego budynki, co spowodowało z czasem stopniowe zawilgacanie ścian fundamentów i piwnic. Budynki nie posiadają izolacji poziomej i pionowej. System drenażu okalał budynki i odprowadzał wodę deszczową i gruntową do sadzawki zamienionej później w basen przeciwpożarowy obecnie zlikwidowany. O istniejącym niegdyś systemie świadczy szereg studni w trawniku północnej części parku.

Zestawienie zbiorcze pomieszczeń wchodzących w skład „Pałacyku Pod Lwami” przedstawiono poniżej:

PIWNICE skrzydła zachodniego „A” i północnego „B”	
komunikacja	14,4 m ²
piwnica	13,3 m ²
piwnica	16,7 m ²
Piwnica	18,8 m ²
Piwnica	12,7 m ²
Piwnica	6,8 m ²
Piwnica	15,7 m ²
Razem piwnice skrzydła „A”	98,4 m²
Kotłownia	22,5 m ²
piwnica	16,9 m ²
komunikacja	5,4 m ²
pomieszczenie gospodarcze	3,2 m ²
pracownia	21,4 m ²
komunikacja	2,7 m ²
pomieszczenie gospodarcze	6,8 m ²
pomieszczenie gospodarcze	3,9 m ²
Razem piwnice skrzydła „B”	82,8 m²
Razem piwnice skrzydła A + B	181,20 m²
Skrzydło C i D – niepodpiwniczone	
PARTER skrzydła zachodniego A i północnego B	
Hol	38,8 m ²
świetlica	33,7 m ²
magazyn	18,9 m ²
sala zajęć	71,0 m ²
pracownia plastyczna	41,0 m ²
pokój personelu	14,1 m ²
komunikacja	12,9 m ²

sień	2,4 m ²
komunikacja	6,2 m ²
w.c	6,4 m ²
Razem parter – skrzydło A + B	245,4 m²
Parter pawilonu południowego „C”	
przedsionek CIT	2,7 m ²
w.c CIT	1,3 m ²
Centrum Informacji Turystycznej	14,4 m ²
Razem parter pawilon C	18,4 m²
Parter skrzydła wschodniego „D” teatru	
sala zajęć	80,4 m ²
Razem parter A + B + C + D	344,2 m²
I piętro skrzydła zachodniego A i północnego B – powierzchnia po podłodze	
klatka schodowa	7,7 m ²
komunikacja	15,6 m ²
pokój biurowy	6,7 m ²
sekretariat	6,9 m ²
pokój dyrektora	11,6 m ²
w.c	7,5 m ²
sala zajęć	23,6 m ²
zaplecze Sali zajęć	14,4 m ²
sala zajęć	21,3 m ²
komunikacja	22,1 m ²
pracownia	19,3 m ²
pokój TPD	17,4 m ²
magazyn	26,7 m ²
magazyn	16,2 m ²
magazyn	16,1 m ²
Razem I piętro skrzydło A + B	233,1 m²
I piętro poddasze pawilonu C – powierzchnia po podłodze	
zaplecze CIT	20,6 m ²
Razem I piętro A + B + C	253,7 m²
Strych skrzydło A + B	
klatka schodowa	12,9 m ²
strych	97,5 m ²
strych	80,9 m ²
Razem strych skrzydła A + B	191,3 m²

Powierzchnia użytkowa budynku A + B + C + D – 759 m²	
powierzchnia zabudowy	482,2 m ²
budynek I – Skrzydło A + B	354 m ²
budynek II – Skrzydło D	97,9 m ²
budynek III – Skrzydło C	30,3 m ²
Kubatura obiektu	3491 m ³

Budynki wyposażone są w instalacje wody zimnej i ciepłej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej, instalację centralnego ogrzewania.

W chwili obecnej występują następujące niedogodności spowodowane wieloletnim brakiem remontów i modernizacji w obiekcie:

- Zawilgocenie ścian piwnic spowodowane jest złym stanem i brakiem izolacji
- Duże ugięcia stropów drewnianych spowodowane są małymi przekrojami belek stropowych w stosunku do współczesnych funkcji
- Zły stan podłóg i tynków wewnętrznych
- Zapadnięte schody zewnętrzne od strony północnej skrzydła „B”
- Uszkodzenia w wielu miejscach elewacji budynków
- Brak wentylacji grawitacyjnej w budynkach
- Niezadawalający stan dachu i pokrycia oraz obróbek blacharskich, rynien i rur spustowych
- Nieuporządkowane i niewykorzystane strychy
- Mocno zniszczona stolarka okienna piwnic
- Stolarka okienna nie spełnia współczesnych wymagań szczelności, termoizolacji i przewietrzania pomieszczeń
- Drzwi zewnętrzne i wewnętrzne oraz drewniana klatka schodowa kwalifikują się do odrestaurowania i zachowania
- Uzupełnienia i naprawy wymaga cenna studnia na dziedzińcu
- Naprawy i konserwacji wymagają elementy małej architektury i rzeźba w parku
- Atrakcyjny kominek w sali nr 04 nie posiada kominów wyprowadzonych ponad dach
- Instalacja centralnego ogrzewania mimo wielu napraw i dostosowań mocno zdekapitalizowana
- Konserwacji wymaga bogata zieleń parkowa
- Ogólnie zespół zabudowy zdekapitalizowany, wymaga generalnego remontu.

* Powyższe informacje o „Pałacyku Pod Lwami” zaczerpnięto z opracowania „Inwentaryzacja budowlana” Pracowni Projektowej arch. Ryszarda Fiedczaka ze Szczecina.

Poniżej przedstawiono kilka fotografii obrazujących stan obecny „Pałacyku Pod Lwami”

źródło: Gmina Gryfino

Działalność Gryfińskiego Domu Kultury to nie tylko organizacja i współorganizacja imprez masowych, ale również praca edukacyjna w pracowniach Amatorskiego Ruchu Artystycznego:

W „Pałacyku Pod Lwami” instruktorzy prowadzą zajęcia w n/w pracowniach:

- Pracownia turystyczna
- Pracownia teatralna młodzieży
- Pracownia teatralna dziecięca oraz pracownia recytatorska
- Pracownia filmowa „8 mm” oraz muzyczna
- Pracownia plastyczna – techniki różne
- Pracownia plastyczna – malarstwo
- Pracownia muzyczna – chórek Szkrab
- Pracownia taneczna – dziecięca
- Pracownia Teatralna – Teatru ONE TRZY i Teatru TO MY,
- Kapela Ludowa „Gryfinki”

W Domu Kultury przy ul. Szczecińskiej działają pracownie:

- Pracownia plastyczna „Deseń”
- Pracownia plastyczna dla dzieci młodszych
- Pracownia plastyczna dla dorosłych
- Pracownia muzyczna – wokalna zespół Granda
- Pracownia muzyczna – zespół perkusyjny
- Pracownia muzyczna – zespoły rockowe
- Teatr Tańca Współczesnego – grupa starsza
- Teatr Tańca Współczesnego – grupa młodsza
- Pracownia teatralna – teatr „6 i pół”
- Plenerowa Grupa Szczudlarska „Oczy ku niebu”
- Zespół wokalny AD HOC

Gryfiński Dom Kultury to również działalność edukacyjna w świetlicach wiejskich:

- Bartkowo: pracownia komputerowa, plastyczna, grupa teatralna, Kapela Ludowa Bartkowiacy
- Borzym: pracownia plastyczna, komputerowo – internetowa, teatralna teatr Bajkuś, zespół wokalny DESIRE, Kapela Ludowa „Borzymianka”, Koło Gospodyń Wiejskich, Stowarzyszenie „Postęp- talent – edukacja”
- Czepino: pracownia plastyczna, komputerowa, muzyczna – zespół wokalny Astra, grupa teatralna, Koło Gospodyń Wiejskich,
- Daleszewo: pracownia plastyczna, komputerowa, taneczna – zespół ARKAN, Stowarzyszenie Seniorów „RADOŚĆ”, Koło Gospodyń Wiejskich „EUROPEJKI”
- Dołgie: pracownia wokalna, plastyczna
- Drzenin: pracownia plastyczna, komputerowa, świetlica TPD,
- Krajnik: pracownia plastyczna, muzyczna,
- Krzypnica: pracownia plastyczna, komputerowa,
- Mielenko Gryfińskie: pracownia plastyczna, komputerowa, teatralno – recytatorska,
- Nowe Czarnowo: pracownia plastyczna, komputerowa,
- Sobiemyśl: pracownia plastyczna, komputerowa, świetlica TPD,
- Sobieradz: pracownia plastyczna, komputerowa, taneczna,
- Stare Brynki: pracownia plastyczna, komputerowa, muzyczna – zespół GRUPA SB, zespół wokalny DEMOLKA, świetlica TPD, Koło Gospodyń Wiejskich,
- Wełtyń: pracownie plastyczne, pracownia pedagogiki zabawy, grupa teatralna, Kapela Ludowa „Wełtynianka”.

Ponadto prowadzona jest również działalność w szkołach gminnych:

- SP nr 1 w Gryfinie: pracownia plastyczna, turystyczno – krajoznawcza, muzyczna – zespół wokalny Małolaty
- SP nr 2 w Gryfinie: pracownia turystyczna,
- Zespół Szkół w Gryfinie: pracownia plastyczna, turystyczna,
- SP w Chwarstnicy: pracownia plastyczna, taneczna, teatralno – recytatorska,
- SP w Radziszewie: pracownia plastyczna, wokalnie – taneczna, teatralna, recytatorska,
- SP w Żabnicy: pracownia turystyczna, muzyczna.

2.2. Zasoby ludzkie i instytucjonalne

2.2.1. Zasoby ludzkie

W instytucjach kultury funkcjonujących na terenie gminy Gryfino zatrudnione są łącznie 84 osoby. W podziale na poszczególne instytucje przedstawia się to następująco:

Biblioteka publiczna wraz z filiami:

Dyrektor	1 osoba
Główny Księgowy	1 osoba (½ etatu)
Pracownik biurowy	1 osoba (½ etatu)
Specjalista ds. kadr i administracji	1 osoba
Dział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów	3 osoby
Oddział Dziecięcy	2 osoby
Wypożyczalnia dla Dorosłych	2 osoby
Czytelnia dla Dorosłych	2 osoby
Dział Zbiorów Specjalnych	2 osoby
Introligatornia	3 osoby
Filia Górny Taras	2 osoby
Filia Naukowa	3 osoby (2 os. ½ et.)
Filie wiejskie	3 osoby
Filie publ. -szkolne	2 osoby (¼ et. i ½ et.)
Sprzątaczką	2 osoby (1 os. na ½ et.)

Pracownicy wg wykształcenia:

Wyższe ogólne	6 osób (w tym 2 osoby na ½ etatu)
Wyższe bibliotekarskie	11 osób (w tym 1 osoba na ¼ etatu i 2 osoby na ½ etatu)
Średnie bibliotekarskie	9 osób (w tym 1 osoba na ½ etatu)
Średnie ogólne	2 osoby
Zasadnicze	2 osoby (w tym 1 osoba na ½ etatu)

Gryfiński Dom Kultury, Kino oraz filie GDK-U

GDK, ul. Szczecińska 17:

- Dyrektor
  - za-ca Dyrektora
  - starszy specjalista ds. kadr
  - pracownik biurowy
  - starszy instruktor ds. teatru
  - pracownik gospodarczy
  - starszy instruktor ds. tanecznych
  - starszy instruktor ds. audiowizualnych
  - młodszy instruktor ds. organizacji imprez
  - główny specjalista ds. organizacji imprez
  - starszy referent
  - instruktor ds. plastycznych
  - młodszy instruktor ds. akustycznych
  - młodszy instruktor ds. akustycznych
  - starszy strażnik, pracownik gospodarczy
  - starszy strażnik, pracownik gospodarczy
  - starszy instruktor ds. teatru
  - instruktor ds. plastyki
  - kasjerka
  - starszy instruktor ds. muzyki
  - filmograf, młodszy instruktor ds. organizacji imprez
  - główny księgowy
- (łącznie 22 osoby)

GDK, ul. Bol. Chrobrego 48

- za-ca Dyrektora
- starszy instruktor ds. turystyki
- główny specjalista CIT
- starszy instruktor ds. teatru
- instruktor ds. teatru
- instruktor ds. wokalnych i audiowideo
- starszy instruktor
- pracownik gospodarczy

- starszy instruktor ds. plastyki
  - instruktor CIT
  - pracownik gospodarczy
  - starszy referent
  - instruktor ds. plastyki
  - starszy strażnik, pracownik gospodarczy
  - starszy strażnik, pracownik gospodarczy
- (łącznie 15 osób)

Świetlica wiejska w Sobiemyślu

- młodszy instruktor

Świetlica wiejska w Drzeniu

- młodszy instruktor

Świetlica wiejska w Dołgich

- młodszy instruktor
- młodszy instruktor

Świetlica wiejska w Krainiku

- młodszy instruktor

Świetlica wiejska w Bartkowie

- młodszy instruktor

Świetlica wiejska w Krzywnicy

- młodszy instruktor

Świetlica wiejska w Wełtyniu

- starszy instruktor
- pracownik gospodarczy

Świetlica wiejska w Starych Brynkach

- młodszy instruktor

Świetlica wiejska w Nowym Czarnowie

- młodszy instruktor

Świetlica wiejska w Mielenku Gryfinskim

- młodszy instruktor

Świetlica wiejska w Borzymiu

- młodszy instruktor

Świetlica wiejska w Czepinie

- młodszy instruktor

Świetlica wiejska w Sobieradzu

- młodszy instruktor

Świetlica wiejska w Daleszewie

- młodszy instruktor

- starszy instruktor

- pracownik gospodarczy

W pozostałych świetlicach osoby pracujące na rzecz swoich zespołów są głównie wolontariuszami, bądź osobami pracującymi z zamiłowania do kultury, muzyki, teatru etc.

W chwili obecnej ilości osób pracujących na rzecz kultury jest wystarczająca. W zależności od rozbudowania programu działalności w oparciu o nową bazę pojawić się może potrzeba zatrudnienia dodatkowych osób.

2.2.2. Zasoby instytucjonalne

Funkcjonujące w Gminie Gryfino instytucje kultury to:

- 1) Biblioteka Publiczna wraz z filiami
- 2) Gryfiński Dom Kultury z filiami

Innymi formami kultury działającymi w gminie Gryfino są między innymi:

- Zespoły muzyczne:

- Chór Parafialny „Sorridere”
- Stowarzyszenie Wokalne „Res Musica”
- Kapela Ludowa „Bartkowiacy”
- Kapela Ludowa „Borzymianka”

- Kapela ludowa „Wełtynianka”
- Zespoły taneczne:
  - Teatr Tańca „Vogue”
- Zespoły teatralne:
  - Teatr UHURU
  - Teatr 6 i pół
  - Teatr Oczy ku Niebu
- Zespoły dziecięce:
  - Teatr dziecięcy Tespisek i Kurtynka
  - Zespół taneczny „Arkan”
  - Kapela ludowa „Gryfinki”
- Inne organizacje pozarządowe
  - Gryfińskie Stowarzyszenie Kulturalne „Fuga”
  - Towarzystwo Miłośników Ziemi Gryfińskiej

Poniżej dokonano charakterystyki wymienionych wyżej instytucji.

2.2.2.1 Biblioteka Publiczna

W skład obecnej sieci bibliotek w Mieście i Gminie Gryfino wchodzi:

Biblioteka Publiczna w Gryfinie, ul. Kościelna 24:

- Oddział Dziecięcy w Gryfinie – 2 punkty biblioteczne

7 Filii Bibliotecznych:

2 Filie miejskie:

Filia Górny Taras, ul. Krasieńskiego 85

Filia Naukowa, ul. Niepodległości 20

3 Filie wiejskie:

Filia w Chwarstnicy - 3 punkty biblioteczne

Filia w Pniewie - 1 punkt biblioteczny

2 Filie publiczno-szkolne na wsi:

Filia publiczno-szkolna w Gardnie

Filia publiczno-szkolna w Żabnicy

Filie wiejskie i Oddział Dziecięcy organizują i prowadzą nieetatowe punkty biblioteczne w mniejszych miejscowościach, według ustalonej rejonizacji. Punkty zlokalizowane są w świetlicach.

Aktualny wykaz 6 punktów bibliotecznych:**a/ Oddział Dziecięcy Biblioteki Publicznej w Gryfinie**

- Czepino - świetlica
- Stare Brynki - świetlica

b/ Filia w Chwarstnicy

- Borzym - świetlica
- Mielenko - świetlica
- Sobiemysł - świetlica

c/ Filia w Pniewie

- Bartkowo - świetlica

Według stanu z 31 grudnia 2009 r. księgozbiór bibliotek publicznych liczył 186.199 wol. w tym 1058 wol. roczników czasopism.

W 2009 r. księgozbiór wzrósł o 2.978 woluminów na kwotę 65.088 zł

z czego:

- 1581 pochodziło z zakupu ze środków organizatora (33.402 zł),
- 346 zakupiono z dotacji celowej z Ministerstwa i Dziedzictwa Narodowego (10.900 zł),
- 692 pochodzi z darów od czytelników i instytucji, (12.207 zł),
- 35 pochodzi z darów od wydawców (548 zł),
- 104 pochodzi z dotacji Gminnego Funduszu Przeciwdziałaniu Alkoholizmowi (3844 zł),
- 209 z zamiany za książki zagubione (4.099 zł),
- 11 wydawnictwo własne (88 zł)

Zakup książek odbywał się w gryfińskich i szczecińskich księgarniach oraz drogą elektroniczną w różnych wydawnictwach krajowych sieci księgarskiej.

Przy zakupie książek do Biblioteki uwzględniony został dotychczasowy profil księgozbioru w Filii Naukowej, uzupełniano więc przede wszystkim literaturę z psychologii, pedagogiki i socjologii; natomiast w Czytelni dla Dorosłych uzupełniano literaturę z dziedziny literaturoznawstwa, prawa, historii, politologii i dotyczącą Unii Europejskiej. Wzbogacono również księgozbiór regionalny.

W związku z obowiązkiem gromadzenia materiałów dotyczących naszego regionu konieczna była współpraca z instytucjami, zakładami pracy itp., które wydają różne rocznicowe publikacji, druki okolicznościowe i inne dokumenty życia społecznego.

Poza tym zakupione zostały nowo wprowadzone lektury szkolne i beletrystyka dla dzieci i dorosłych. W roku 2008 kontynuowano zakup książek z serii: Duże Litery, z myślą o czytelnikach słabo widzących.. Poza tym zakupione zostały nowo wprowadzone lektury szkolne i beletrystyka dla dzieci i dorosłych.

Podsumowując: Liczba roczników czasopism wzrosła o 2. W roku sprawozdawczym liczba czasopism bieżących wynosiła 224, w tym w prenumeracie zakupione były 163 tytuły czasopism bieżących na kwotę 21.392 zł.

Pozostałe źródła wpływów czasopism to: dary od czytelników, czasopisma sponsorowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej, redakcję „Naszej Gazety”, redakcję „7 Nowych Dni Gryfina”, redakcję „Gazety Chojeńskiej”, redakcję „Ekspresu Gryfińskiego”, redakcję „Chojeńskiej Gazety Skrzynekowej”, dary z Niemiec w ramach współpracy polsko-niemieckiej „Die Zeit”, „Der Spiegel”, „Die Pommersche Zeitung”, dary od redakcji Towarzystwa Miłośników Historii Ziemi Gryfińskiej „Gryfiński Kwartalnik Historyczny”, Towarzystwo Wiedzy Powszechnej w Szczecinie „Edukacja Humanistyczna”, Wydawnictwo Sejmowe „Kronika Sejmowa”, dary od czytelników czasopisma „Bandera” i „Przegląd” oraz „Polska Zbrojna”, dar z biblioteki szkolnej „Biuletyn IPN”.

W roku sprawozdawczym prenumerowano 41 tytułów czasopism dla dzieci i młodzieży (podział tematyczny czasopism: rozrywka, sport, informatyka, ekologia, historia literatury, psychologia).

Wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniom ze strony osób niepełnosprawnych, w tym przypadku niewidomych, niedowidzących i mających problemy ze skupieniem uwagi, w roku 2009 zakupiono 151 tytułów audiobooków na kwotę 3.636 zł (ze środków pochodzących z dotacji powiatowej). Zakupione zostały lektury, bajki dla dzieci, beletrystyka dla dorosłych i kilka popularnonaukowych.

Zakup księgozbioru w ostatnich latach przedstawia poniższa tabela:

Zakup księgozbioru dla bibliotek położonych na terenie Gminy Gryfino w latach 2000 - 2009										
Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Ilość woluminów	1851	943	1139	1391	1524	2501	2115	1834	2753	2978
Wartość w zł	44971	26697	18881	25844	34887	57831	53835	44620	62881	65088

Powyższe zestawienie wskazuje na coroczny systematyczny wzrost wydatków na zakup pozycji bibliotecznych. Im więcej książek jest kupowanych, tym wyższe są także wydatki na nie przeznaczone. Ilość książek w poszczególnych filiach przedstawiano poniżej:

Ilość książek w poszczególnych bibliotekach wg stanu na dzień 31 XII 2009 r.:

Biblioteka Publiczna - 86.771 wol. + 1.058 rocz. czasopism

Filia Górny Taras	- 26.762 wol.
Filia Naukowa	- 16.192 wol.
Filia Chwarstnica	- 12.516 wol.
Filia Pniewo	- 13.127 wol.
Filia Wełtyń	- 11.879 wol.
Filia publ.-szkolna Gardno	- 10.877 wol.
Filia publ.-szkolna Żabnica	- 7.017 wol.

Czytelnicy:

W 2009 r. zarejestrowanych było 8.122 czytelników, z czego 6.538 w bibliotece macierzystej i jej dwóch miejskich filiach.

Biorąc pod uwagę wiek czytelników, najwyższy odsetek tworzą osoby do 15 roku życia – 26,7 %, drugą grupę stanowią osoby od 25 do 44 roku życia - 25,6%.

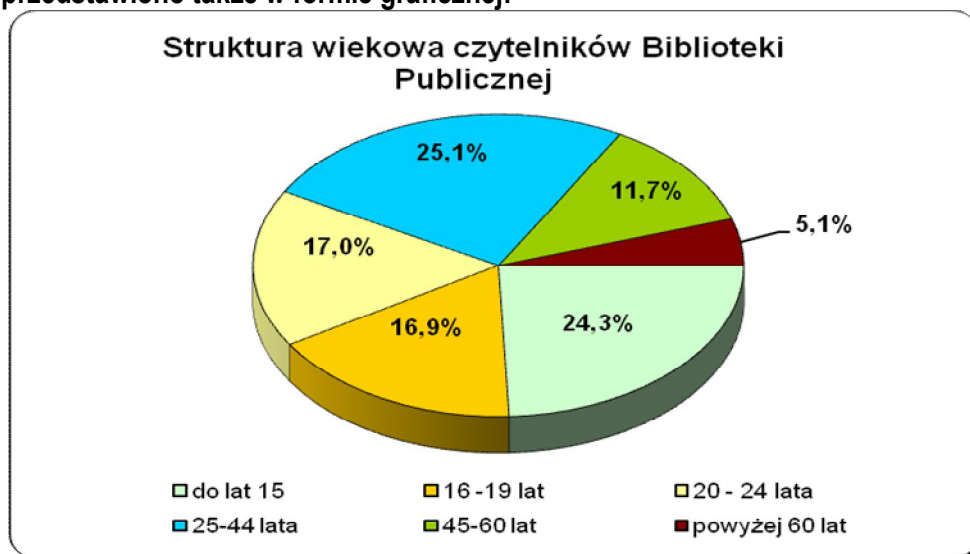
Wśród grup zawodowych najliczniejszą grupę czytelników stanowią uczniowie –42,45 % oraz osoby pracujące umysłowo – 17,48 % i niezatrudnione - 16,29%.

Ilość czytelników w poszczególnych filiach:

Biblioteka Publiczna

Ogółem	4.271 czytelników
do lat 15	- 1038
16-19 lat	- 720
20-24 lata	- 726
25-44 lata	- 1.072
45-60 lata	- 499
powyżej 60 lat	- 216

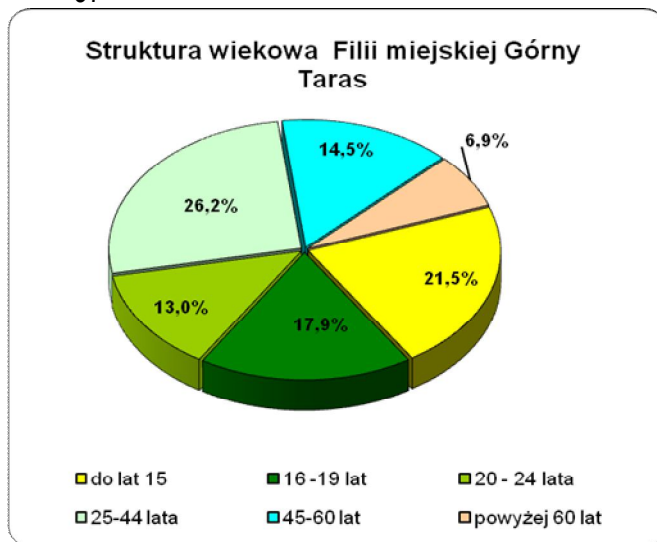
Wartości te przedstawiono także w formie graficznej:

źródło: opracowanie własne na bazie danych z Biblioteki Publicznej w Gryfinie

Filia miejska Górny Taras

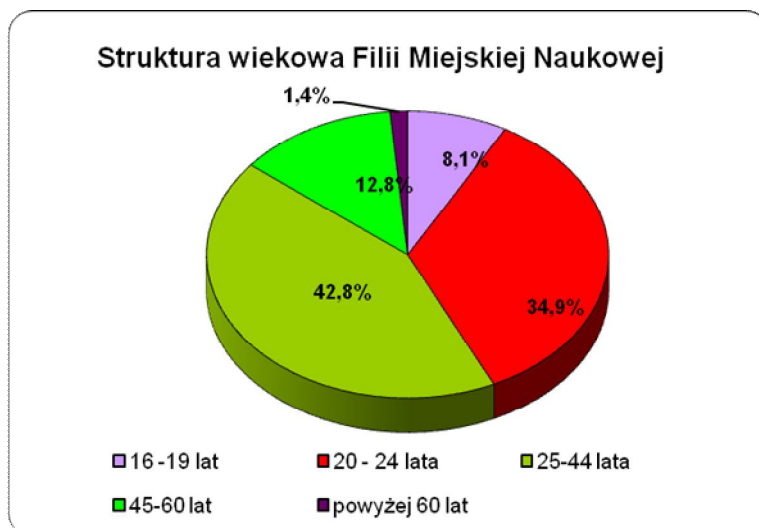
Ogółem	1.410	czytelników
do lat 15	-	303
16-19 lat	-	253
20-24 lata	-	183
25-44 lata	-	369
45-60 lat	-	205
powyżej 60 lat	-	97

źródło: opracowanie własne na bazie danych z Biblioteki Publicznej w Gryfinie

Filia miejska Naukowa

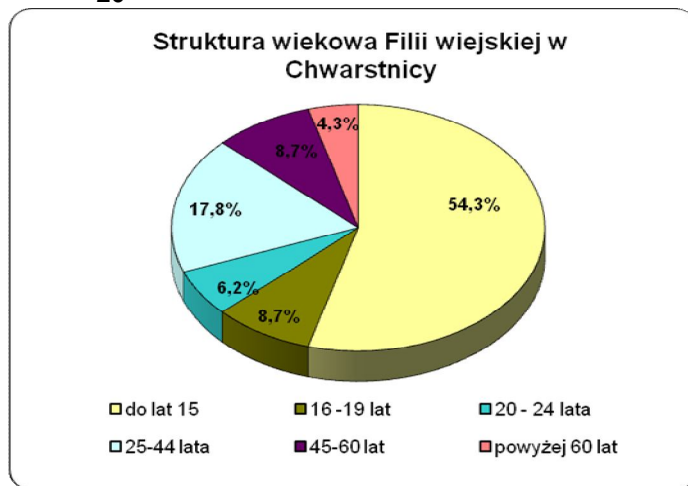
Ogółem	857	czytelników
16-19 lat	-	69
20-24 lata	-	299
25-44 lata	-	367
45-60 lat	-	110
powyżej 60 lat	-	12

źródło: opracowanie własne na bazie danych z Biblioteki Publicznej w Gryfinie

Filia wiejska Chwarstnica

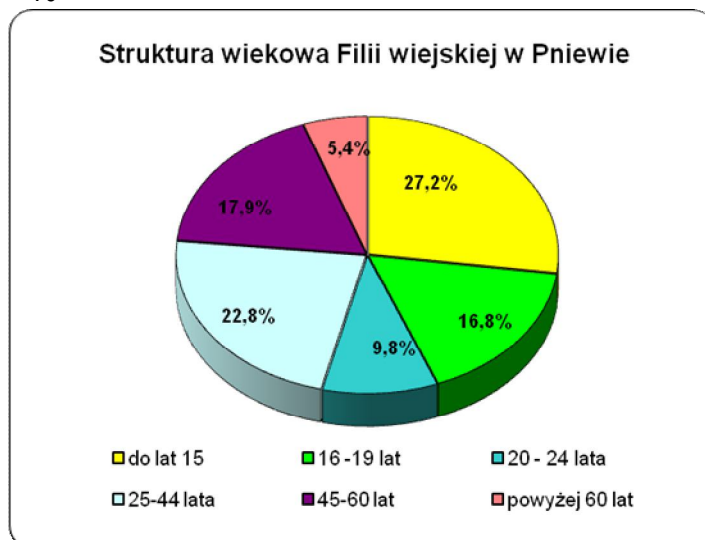
Ogółem		578	czytelników
do lat 15	-	314	
16-19 lat	-	50	
20-24 lata	-	36	
25-44 lata	-	103	
45-60 lat	-	50	
powyżej 60 lat	-	25	

źródło: opracowanie własne na bazie danych z Biblioteki Publicznej w Gryfinie

Filia wiejska Pniewo

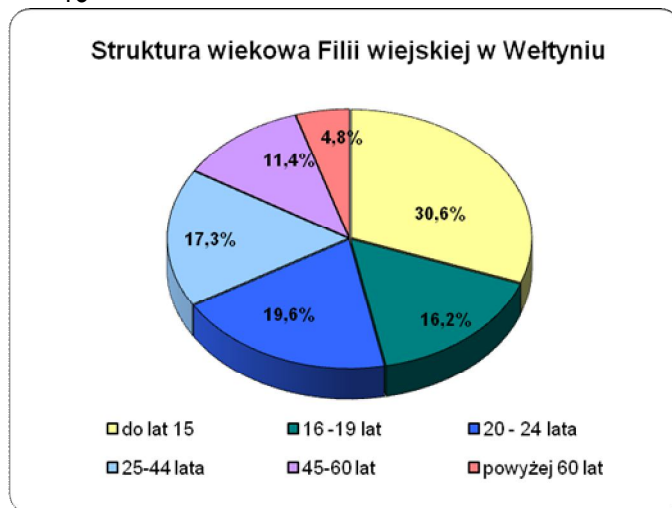
Ogółem		184	czytelników
do lat 15	-	50	
16-19 lat	-	31	
20-24 lata	-	18	
25-44 lata	-	42	
45-60 lat	-	33	
powyżej 60 lat	-	10	

źródło: opracowanie własne na bazie danych z Biblioteki Publicznej w Gryfinie

Filia wiejska Wełtyń

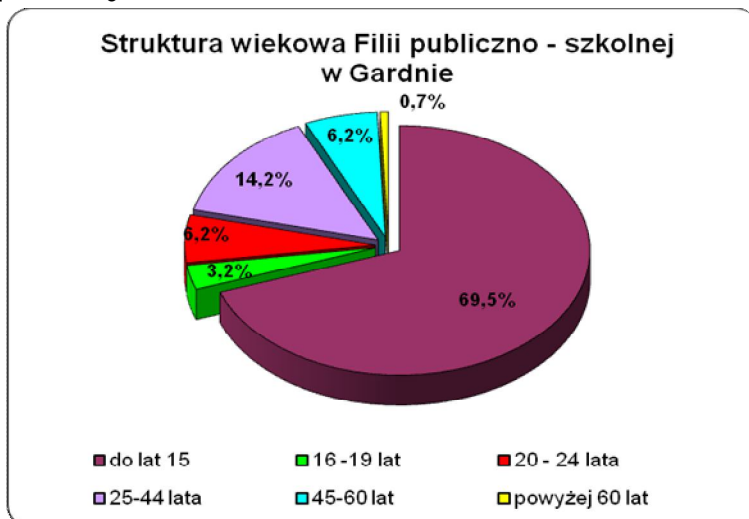
Ogółem	271 czytelników
do lat 15	- 83
16-19 lat	- 44
20-24 lata	- 53
25-44 lata	- 47
45-60 lat	- 31
powyżej 60 lat	- 13

źródło: opracowanie własne na bazie danych z Biblioteki Publicznej w Gryfinie

Filia publiczno-szkolna Gardno

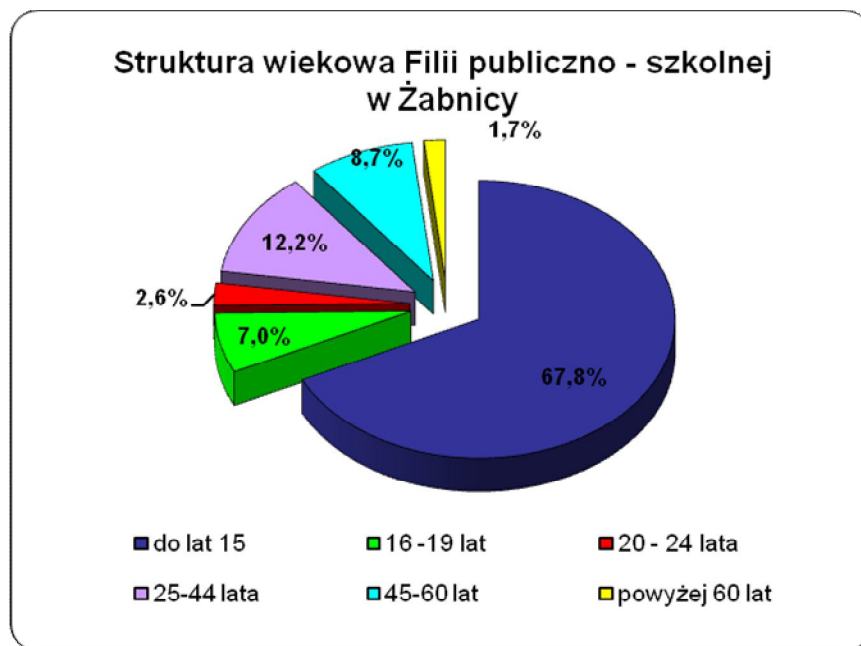
Ogółem	436 czytelników
do lat 15	- 303
16-19 lat	- 14
20-24 lata	- 27
25-44 lata	- 62
45-60 lat	- 27
powyżej 60 lat	- 3

źródło: opracowanie własne na bazie danych z Biblioteki Publicznej w Gryfinie

Filia publiczno-szkolna Żabnica

Ogółem	115	czytelników
do lat 15	- 78	
16-19 lat	- 8	
20-24 lata	- 3	
25-44 lata	- 14	
45-60 lat	- 10	
powyżej 60 lat	- 2	

źródło: opracowanie własne na bazie danych z Biblioteki Publicznej w Gryfinie

Podział czytelników wg wieku z wszystkich placówek łącznie:

do lat 15	- 2.169 osób
16-19 lat	- 1.189 osób
20-24 lata	- 1.345 osób
25-44 lata	- 2.076 osoby
45-60 lat	- 965 osoby
powyżej 60 lat	- 378 osób

Razem: 8.122 osób

Jak wskazuje powyższe zestawienie największa liczba czytelników w gminie to dzieci do lat 15 – aż 26,7 % oraz osoby w wieku 25 – 44 lat (25,6 %). Sytuacja taka ma swoje uzasadnienie z uwagi na prowadzoną w tym czasie edukację szkolną oraz akademicką. Podobny podział istnieje także w grupie wiekowej 16 – 19 lat oraz 20 – 24 lata, które w ostatnim roku zanotowały poziom czytelników na poziomie 14,6 i 16,6 %. Mniejsze zainteresowanie czytelnictwem w tym przedziale wiekowym stało się rzeczą naturalną w dobie przekazu

medialnego. Dlatego też niezmiernie ważnym elementem jest wspieranie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży poprzez stosowanie różnego rodzaju zachęty nie tylko do czytania lektur, ale także do sięgania po książki i czasopisma dostępne na rynku wydawniczym, w bibliotekach szkolnych i publicznych. Bezpośredni kontakt z książką, biblioteką zapewnia dzieciom i młodzieży rozwój zainteresowań czytelniczych, dostęp do źródeł informacji, trwałe i pozytywne przeżycia estetyczne i emocjonalne. Dlatego tak ważne jest właściwe pokierowanie młodym człowiekiem, aby dostrzegał różnicę między wartościowymi pozycjami z literatury, filmu czy wśród programów komputerowych, a komercyjną masową produkcją. Korzystanie z różnych źródeł informacji wzbogaca bowiem wiedzę dziecka, a poprzez przyswajanie coraz to nowych słów, poszerza jego zasób słownictwa.

Powyższe dane świadczą o potrzebie zaspakajania potrzeb czytelniczych osób, które licznymi odwiedzinami i wypożyczeniami świadczą o sensie istnienia bibliotek. Szczególnie optymistyczny jest fakt, iż rośnie ilość czytelników w przedziale wiekowym do lat 15. W samym Oddziale Dziecięcym Biblioteki w roku 2009 zapisanych zostało o 73. czytelników więcej niż w roku 2008. Czytelnicy odwiedzili Bibliotekę częściej niż w roku 2008, w wypożyczalniach ilość odwiedzin wzrosła 2300 razy, w czytelniach 5762 razy i skorzystano z 3312. woluminów więcej niż w 2008 r.

W roku 2009 Biblioteka nawiązała kontakt z gryfińskim oddziałem Stowarzyszenia Osób Niewidomych i Niedowidzących. W wyniku współpracy i sugestii ze strony członków Stowarzyszenia Biblioteka zakupiła audiobooki. Powyższa forma książki spotkała się z dużym zainteresowaniem wśród osób z problemami ze wzrokiem oraz młodzieży szkolnej mającej problemy z koncentracją uwagi (schorzenia typu ADHD itp.).

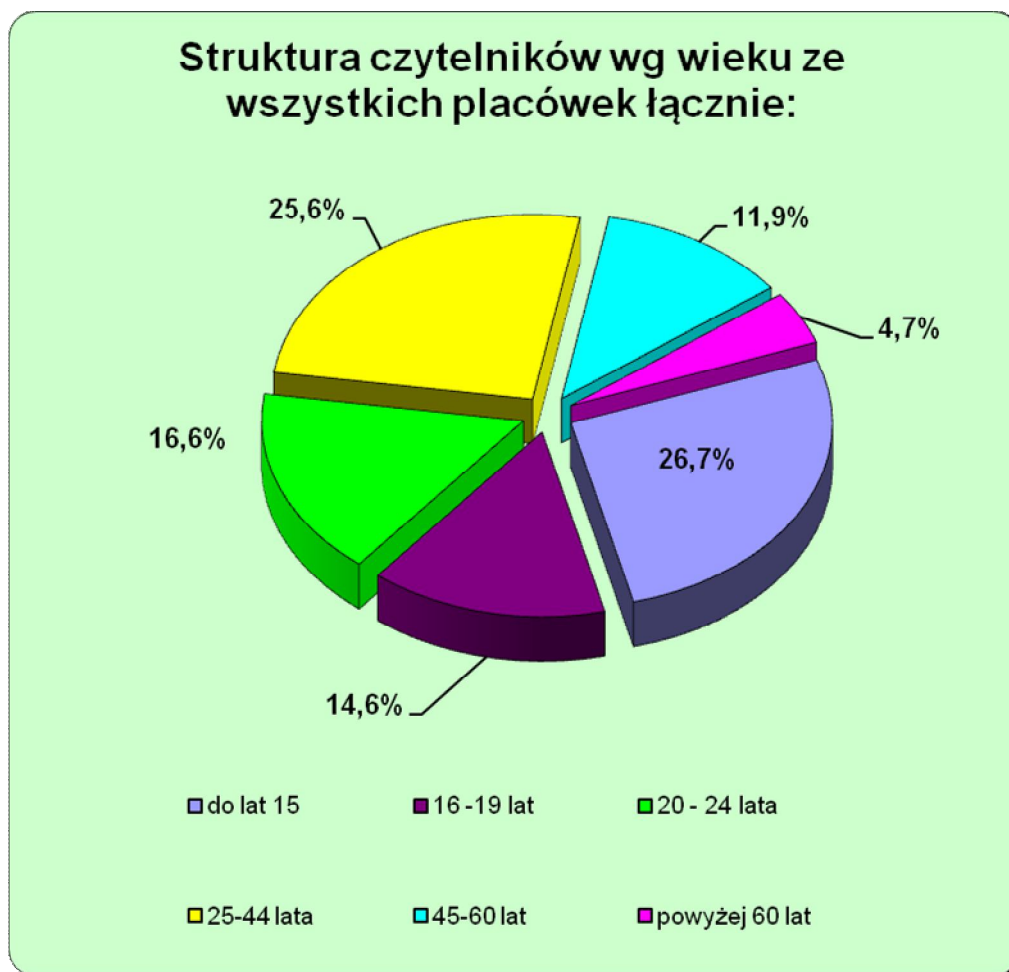
Oddział Dziecięcy Biblioteki Publicznej w Gryfinie wychodząc naprzeciw ogólnopolskiej tendencji do przyciągnięcia najmłodszej grupy czytelników do biblioteki zreorganizował czytelnię tworząc tzw. Wyspę Dzieci. W tym celu zakupiono kolorową wykładzinę, mebelki IKEA, sakwy, gry i zabawki edukacyjne, książki-zabawki. Wyspa spodobała się szczególnie młodym rodzicom, gdyż jest to dobra okazja do inicjacji dziecka z książką poprzez zabawę. Dowiedzione naukowo jest, iż bardzo ważne jest obcowanie z książką od najmłodszych lat, co skutkuje wychowywaniem sobie przyszłych czytelników.

Ta część czytelni wykorzystywana jest także do zajęć biblioterapeutycznych, głośnego czytania, gier i zabaw ruchowych z przedszkolakami i uczniami szkół podstawowych, klas integracyjnych, z uczniami z nauczaniem indywidualnym. Idealnie nadaje się do spotkań autorskich i warsztatów, także dla starszych uczniów szkół podstawowych i gimnazjalistów.

Wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniom czytelników, dbając o szeroką ofertę skierowaną do nich, szczególnie do uczniów, studentów, środowiska czytelników z terenów wiejskich (np. poszerzona liczba tytułów czasopism) należy liczyć na ich ciągle pozyskiwanie. W tym celu zbierane są sugestie od czytelników dotyczące doboru księgozbioru w wyznaczonych miejscach (działach otwartych biblioteki). Poprzez pocztę internetową oraz telefon w działach otwartych biblioteki można złożyć zamówienie na dostępne książki. Biblioteka posiada swój link na forum mieszkańców Gryfina oraz numer gg, który znajduje się na jej stronie

internetowej, i poprzez który można uzyskać informacje o dostępności zbiorów, rezerwacji zbiorów można dokonać poprzez darmową bramkę sms.

Poniżej przedstawiono zestawienie graficzne struktury czytelników łącznie ze wszystkich placówek.

źródło: opracowanie własne na bazie danych z Biblioteki Publicznej w Gryfinie

Oprócz działalności czytelniczej Biblioteka Publiczna w Gryfinie pełni również funkcje centrum informacji społecznej.

Zadania te realizuje Czytelnia dla Dorosłych, udostępniając zainteresowanym Rzeczpospolitą, Gazetę Prawną, system informacji prawnej LEX i Internet. W przypadku braku odpowiednich materiałów zainteresowani kierowani są do innych instytucji i organizacji.

Czytelnia dla Dorosłych posiada wydzielony księgozbiór regionalny oraz prowadzi następujące kartoteki: kartoteka zagadnieniowa, kartoteka literacka, bibliograficzna kartoteka regionalna i tekstowa kartoteka regionalna (wycinki prasowe). Natomiast Czytelnia Oddziału Dziecięcego sporządza kartotekę osobową, kartotekę materiałów okolicznościowych i kartotekę form pracy z czytelnikiem.

Filia Naukowa, zgodnie ze swoim profilem, od roku 1980 sporządza kartoteki zagadnień pedagogicznych, do których wykorzystuje materiały zawarte we wszystkich prenumerowanych czasopismach i posiadanych książkach. Sporządza też kartotekę literacką.

Od połowy 2002 roku tekstowa kartoteka regionalna jest digitalizowana (materiały archiwalne są dostępne na płytach CD, natomiast wycinki z roku 2009 są dostępne na stronie internetowej – www.biblioteka.gryfino.pl). Pracownicy czytelnicy opracowują również bibliografie przedmiotowe korzystając z internetowej Bibliografii Zawartości Czasopism opracowanej przez Bibliotekę Narodową. Forma ta cieszy się dużym zainteresowaniem odbiorców, którymi są najczęściej studenci oraz uczniowie piszący różnego rodzaju prace, dyplomowe.

W Bibliotece Publicznej istnieje także punkt informacji europejskiej, posiadający materiały otrzymane z Zachodniopomorskiego Centrum Informacji Europejskiej, Książnicy Pomorskiej, Urzędu Komitetu Informacji Europejskiej w Warszawie (Monitor Integracji Europejskiej i niektóre publikacje Urzędu), Urzędu Miasta i Gminy Gryfino i zakupione ze środków własnych.

W skład materiałów informacyjnych wchodzi:

- księgozbiór,
- płyty CD,
- broszury, ulotki, plakaty,
- gazety i czasopisma (Rzeczpospolita, Gazeta Prawna)

Odbiorcami są najczęściej uczniowie i studenci. W przypadku braku potrzebnych materiałów zainteresowane osoby są kierowane do Centrum Informacji i Dokumentacji Europejskiej w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Szczecińskiego i do Książnicy Pomorskiej.

Biblioteka w roku 2009 wydała książkę pod tytułem „Gryfino i okolice na przestrzeni wieków” będącą zbiorem referatów wygłoszonych na seminarium historycznym zorganizowanym z okazji obchodów 755-lecia otrzymania przez Gryfino praw miejskich.

Biblioteka zleciła wydanie polskiej wersji monografii „Dzieje Gryfina i okolic” oraz wydanie wersji angielskiej powyższej monografii.

Działy udostępniania opracowują kwerendy, udzielają informacji rzeczowych i bibliograficznych, udzielają odpowiedzi na zapytania internetowe (e-mail, gg, bramki sms). Bibliotekarz udziela odpowiedzi i przekazuje informacje o bieżącej działalności na nurtujące czytelników pytania na Forum Mieszkańców Gryfina (Nick Bibliotekarz). Wszelkie informacje dotyczące konkursów i akcji propagujących czytelnictwo, które dochodzą do Biblioteki drogą e-mailową są rozpowszechniane wśród czytelników.

Ważną gałęzią pracy Biblioteki Publicznej jest również prowadzenie działalności kulturalno-oświatowej. Biblioteka posiada 8 tzw. „wędrujących” dokumentalnych wystaw fotograficznych o tematyce historycznej:

- Bramy, baszty i mury obronne Pomorza,
- Granitowe kościoły w historycznym Powiecie Gryfińskim,
- Rolnictwo na Pomorzu w pierwszej połowie XX wieku,
- Przemysł, handel i usługi w I poł. XX w. w dolinie Dolnej Odry,

- Gryfino na starej fotografii,
  - Gartz na starych fotografiach,
  - Młyny w powiecie gryfińskim
  - Wrzesień '39 widziany oczami wroga
- oraz wystawę plastyczną - Radość bez alkoholu.

W roku 2007 gromadzone przez bibliotekę eksponaty historyczne zostały wypożyczone na wystawę, zorganizowaną w niemieckiej miejscowości Penkum, Towarzystwu Miłośników Historii Ziemi Gryfińskiej.

Biblioteka w latach 2005-2008 uczestniczyła także w projekcie polsko-niemieckim pn. Muzyka dla zabytków i muzeów” wspólnie z Heimatverein Gartz a/Oder współfinansowanym przez Unię Europejską.

W ramach animacji czytelniczej wykorzystywane są tradycyjne formy pracy z czytelnikiem, m.in.:

- zajęcia plastyczne,
- lekcje biblioteczne dla uczniów szkół podstawowych,
- wycieczki edukacyjne dla przedszkoli,
- wycieczki historyczne po mieście (m.in. dla uczniów szkół niemieckich, współpracujących z naszymi szkołami),
- pogadanki,
- wystawki okolicznościowe,
- konkursy i inne zajęcia edukacyjne,
- organizowanie ferii zimowych.

Animację czytelniczą prowadzono przede wszystkim z czytelnikiem dziecięcym. Ww. tradycyjne formy pracy z dziećmi rozwijają w nich wyobraźnię i wiedzę będąc w pewnym sensie próbą odciążenia dzieci od gier komputerowych. Wszystkie formy animacji spotykają się z dużym zainteresowaniem. Dzieci bardzo chętnie przychodzą na spotkania autorskie i zajęcia oferowane przez Oddział Dziecięcy.

W 2008 roku Biblioteka Publiczna w Gryfinie obchodziła 60 rocznicę powstania. Podczas XXXIII sesji Rady Miejskiej w Gryfinie odbyła się uroczystość powiązana z obchodem 60 rocznicy Biblioteki Publicznej, gdzie wręczono na wniosek Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich Honorowe Odznaki Gryfa Zachodniopomorskiego. Wyróżnieni zostali: Pani Łucja Frużyńska za całokształt pracy na rzecz Biblioteki Publicznej i działalność w Stowarzyszeniu i Biblioteka Publiczna. Sama uroczystość 60-lecia Biblioteki Publicznej w Gryfinie odbyła się w Centrum Wodnym "Laguna", gdzie otwarto wystawę pt. "Historyczne i kartograficzne zbiory Biblioteki Publicznej w Gryfinie".

Biblioteka z wszystkimi filiami mającymi czytelników dziecięcych tradycyjnie organizowała ferie zimowe przy współudziale Towarzystwa Przyjaciół Dzieci z urozmaiconym i ciekawym programem.

W ciągu 2008 roku zorganizowano trzy spotkania autorskie z popularnymi pisarzami dla dzieci i młodzieży (Beata Ostrowicka, Grzegorzem Kasdepke i Dorotą Dobak-Hadrzyńską, poetka regionalną mieszkającą na stałe w Chojnie).

W maju miała miejsce I Sztafeta Literacka, której organizatorem była Miejska Biblioteka Publiczna w Chojnie. Celem Sztafety była popularyzacja poezji DoDoHy.

W ramach obchodów 100-lecia powieści „Ania z Zielonego Wzgórza” Oddział Dziecięcy Biblioteki Publicznej Gryfinie ogłosił konkurs plastyczny dla uczniów szkół podstawowych na „Portret Ani z Zielonego Wzgórza”.

Promocja czytelnictwa prowadzona dla czytelnika dorosłego:

- **Dyskusyjny Klub Książki** - W październiku 2008r. rozpoczął działalność Dyskusyjny Klub Książki wśród czytelników dziecięcych, natomiast w grudniu odbyło się pierwsze spotkanie DKK z czytelnikami dorosłymi. Początkowo klub działał nieformalnie, natomiast we wrześniu został zarejestrowany w Instytucie Książki. Pierwsze spotkanie pomyślane było jako impreza towarzysząca Sztukowaniu, czyli corocznemu festiwalowi zderzenia sztuk i kultur, odbywającemu się w 2009 r. pod hasłem „Shock & Show”. Temat spotkania to „Literatura a skandal, czyli co nas dziś szokuje”. W związku z tą imprezą w Wypożyczalni dla Dorosłych wystawiono książki, które przez wieki były uznawane za skandaliczne i zakazane.
- **Spotkania autorskie.** W 2009 r. odbyły się dwa spotkania autorskie. Pierwsze z Ingą Iwasiów, drugie z Dorotą Dobak-Hadrzyńską (we współpracy z Biblioteką Parafialną). Spotkaniom towarzyszyły wystawki tematyczne książek autorek zaproszonych przez bibliotekę.
- **Lekcje biblioteczne.** Przeprowadzono dwie lekcje biblioteczne dotyczące twórczości Ingi Iwasiów. Odbyły się one w Gimnazjum nr 1 w Gryfinie.
- **Wystawki nowości.** Filia Naukowa prezentuje cyklicznie ostatnio zakupione pozycje w postaci gazetki, filia Górny Taras natomiast wystawia książki warte przeczytania, bestsellery.
- **Tydzień Bibliotek.** Kiermasz książek za złotówkę.

Promocja czytelnictwa prowadzona dla dzieci i młodzieży:

- w czasie ferii zimowych dzieci mogły uczestniczyć w zajęciach specjalnie dla nich zorganizowanych przez Oddział Dziecięcy przy współpracy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci. Uczestnicy ferii brali czynny udział w rozmaitych konkursach, warsztatach, spotkaniach i zabawach. Swoje zdolności aktorskie mogli odkryć w trakcie warsztatów teatralnych z p. Kamilą Paradowską z Teatru Współczesnego w Szczecinie. Umiejętności plastyczne mogły wykazać podczas warsztatów plastycznych w składaniu origami, malowaniu na szkle i wykonywaniu prac plastycznych na następujące tematy: „Wynalazca XXI wieku”, „Książkowe rebusy na wesoło”, „Bezpieczne ferie”. Dużym zainteresowaniem cieszyły się spotkania z cyklu „Ludzie z pasją”, na których można było się dowiedzieć między innymi jak narysować portret czy butelkę – to w ramach warsztatów

z p. Aleksandrą Promińską studentką Wyższej Szkoły Sztuki Użytkowej w Szczecinie. Wiele pytań i zabawnych historyjek o zwierzętach można było usłyszeć podczas spotkania z weterynarzem p. Maciejem Racinowskim. Dzieci odwiedziły też pracownię rzeźby w drewnie p. Józefa Moczuly. Dzięki uprzejmości Towarzystwa Miłośników Historii Ziemi Gryfińskiej można było obejrzeć wystawę „Niemcy i Polska przeciwko komunistycznej dyktaturze”. Uczestnicy zajęć obejrzeli w GDK film „Mali Agenci” i przedstawienie teatralne „Cudowna lampa Aladyna”. Wybrali się też do Centrum Wodnego „Laguna”. Dzieci zawitały wirtualnie do zimowego lasu, za pomocą prezentacji multimedialnej „O czym zimą śnią zwierzęta czyli co w zimowym lesie słychać”. Pani Urszula Czapiewska z Nadleśnictwa Gryfino interesująco opowiadała o życiu zwierząt zimą i sposobach ich dokarmiania. Chętni wzięli udział w grach i quizach przyrodniczych oraz odegrali scenki teatralne w parach ze zwierzakami - pluszakami. Nowym punktem ferii były zajęcia biblioterapeutyczne, które służą wzmacnianiu poczucia własnej wartości, pozwalają kreować własne „ja” i ukazują dzieciom sposoby wykorzystywania terapeutycznej funkcji książki.

Oddział Dziecięcy włączył się w obchody Tygodnia Bibliotek. Program obejmował m.in. akcję Gryfuś na Placu Barnima, mającą na celu promowanie głośnego czytania wśród dzieci i rodziców przy pomocy gigantycznej, lokalnej maskotki; ofertę lekcji bibliotecznych, zajęć biblioterapeutycznych, warsztatów plastycznych, wycieczek po bibliotece i głośnego czytania bajek.

Brał też udział w VIII Ogólnopolskim Tygodniu Czytania Dzieciom - kampanii społecznej „Cała Polska czyta dzieciom” zainaugurowanej przez „Fundację ABCXXI”. W dniach 01.06. – 05.06. 2009 r. w Czytelni dla Dzieci odbył się cykl spotkań głośnego czytania gryfińskich legend, w których oprócz dzieci udział wzięli przedstawiciele lokalnych władz oraz dyrektorzy, pracownicy instytucji kultury i oświaty. Podsumowaniem Tygodnia Czytania był Piknik Ekoczytelniczy w Ogrodzie Dendrologicznym w Glinnej zorganizowany wspólnie z Nadleśnictwem Gryfino. Scenariusz kampanii przeprowadzonej przez Oddział Dziecięcy został dostrzeżony i nagrodzony Wyróżnieniem Specjalnym w konkursie na najlepiej przeprowadzoną kampanię społeczną „Cała Polska czyta dzieciom” w roku szkolnym 2008/2009, na który napłynęło blisko 200 sprawozdań z całego kraju.

W maju miała miejsce II Sztafeta Literacka - tym razem z utworami ks. Jana Twardowskiego.

Odbyły się trzy spotkania autorskie. Młodzi czytelnicy mieli możliwość zapoznania się z twórczością Barbary Kosmowskiej, Aleksandry Petruszewicz i Anny Onichimowskiej.

W Światowy Dzień Pluszowego Misia - Oddział Dziecięcy specjalnie dla małych gości z Przedszkoli Nr 2 im. Misia Uszatka i Nr 4 im. Pszczółki Mai zamienił się w zaczarowaną Krainę Misiów - „Misiolandię”.

Z okazji 50. urodzin Mikołajka ogłoszony został konkurs plastyczny dla uczniów szkół podstawowych - „Moja przygoda z Mikołajkiem”. Celem konkursu było zachęcenie dzieci do poznania serii książek o *Mikołajku* René Goscinny'ego. Wpłynęło 37 prac plastycznych, które zostały nagrodzone i wyeksponowane w Czytelni dla Dzieci.

W ramach akcji „Cała Polska czyta dzieciom” przeprowadzone zostały zajęcia głośnego czytania dla dzieci z rodzicami i dla grup zorganizowanych pod nazwą CZYTANIE Z GRYFUSIEM. Jest to forma cykliczna

– odbywa się w każdy czwartek. Przez 60 minut dzieci mają możliwość spędzić w sposób twórczy wolny czas czyli wysłuchać fragmentów książek będących nowościami lub znaczącymi pozycjami z literatury pięknej (tytuły są zawsze dostosowane do wieku uczestników), ponadto można wziąć udział w zabawach ruchowych, konkursach błyskawicznych i zajęciach plastycznych. Odbyły się 42 spotkania dla 737 dzieci.

Dużym powodzeniem cieszyły się zajęcia biblioterapeutyczne dla grup zorganizowanych. Wśród tematów warsztatów warto wymienić: „Co to znaczy opiekować się kimś”, „Asertywność pomaga w życiu czyli jak nie pozbawić skowronka skrzydeł”, „Szukam przyjaciela”. Ogółem w zajęciach udział wzięło 123 uczestników. W październiku świętowaliśmy I rok działalności DKK. Był truskawkowy tort, przyjęcie ze słodkościami, zabawy i wspominki. Dziesięciorgu stałych klubowiczów wręczono upominki rzeczowe, książki i podziękowania za aktywne uczestnictwo w spotkaniach.

Filia biblioteczna Górnym Taras organizowała tematyczne lekcje biblioteczne dla grup przedszkolnych i dzieci w młodszym wieku szkolnym:

- spotkanie z Książką, w czasie którego na czarodziejskim dywanie przedszkolaki zapoznały się z historią książki "w pigułce" oraz z prośbami książki, tj. z zasadami szanowania wypożyczonych książek,
- tajemniczy rękopis znaleziony w bibliotece na Górnym Tarasie,
- spotkanie z Królową Biblioteki – Książką
- bajka z Czarownicą,
- Mól książkowy - co to za stwór ?

W filiach przeprowadzane były również ciekawe konkursy czytelnicze, bajkowe zagadki.

Poza wymienionymi wyżej imprezami biblioteka w roku sprawozdawczym brała czynny udział w szeregu imprez kulturalno-oświatowych.

W dniu 6 marca 2009 r. była organizatorem uroczystej sesji naukowej pt. "Gryfino i okolice na przestrzeni wieków" związanej z obchodami 755-lecia miasta Gryfino pod patronatem Burmistrza Miasta i Gminy Gryfino.

30. marca b.r. w Bibliotece Publicznej w Gryfinie nastąpiło uroczyste otwarcie konferencji dyrektorów bibliotek publicznych-powiatowych oraz pełniących funkcje powiatowe-województwa zachodniopomorskiego, którego biblioteka była gospodarzem. Celem spotkania było omówienie wyników pracy bibliotek publicznych województwa zachodniopomorskiego, sytuacji w jakiej znajdują się obecnie biblioteki powiatowe, opracowanie standardów pracy biblioteki wojewódzkiej oraz prezentacja akcji „Bezpieczny Internet” prowadzonej przez Książnicę Pomorską. Gośćmi konferencji byli przedstawiciele Instytutu Książki, Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego. Grono bibliotekarzy mieszkało w te dni w hotelu Wirówek, gdzie omawiano pracę bibliotek publicznych województwa zachodniopomorskiego.

W maju Biblioteka Publiczna zaprosiła na wernisaż "Indie w fotografiach Małgorzaty Matuszewskiej" do C.W. Laguna. Prace Pani Małgorzaty można było oglądać również w Bibliotece na Górnym Tarasie.

W lipcu, w Centrum Wodnym „Laguna” odbyło się otwarcie kolejnej wystawy fotograficznej zatytułowanej „Wiara zaklęta w kamień i drewno”. Na dwudziestu czterech planszach zaprezentowanych zostało prawie sto fotografii granitowych kościołów historycznego Powiatu Gryfińskiego autorstwa Marka Brzezińskiego i Herberta Kämpera oraz 15. fotogramów wykonanych przez Małgorzatę Matuszewską przedstawiających drewniane cerkwie z południowo – wschodniej Polski. Następnie część wystawy dotycząca cerkwi powędrowała na Górny Taras do filii bibliotecznej i można ją było oglądać pod tytułem „W krainie cerkwi”.

We wrześniu Biblioteka włączyła się w organizację Wieczornicy z okazji 70. rocznicy napaści hitlerowskich Niemiec na Polskę, w obchody 70. rocznicy agresji Związku Radzieckiego na Polskę (współorganizowanie wystawy).

Biblioteka miała swój wkład również w organizację kontrowersyjnej wystawy pt. Wrzesień '39 oczami wroga (fotografie niemieckich i sowieckich autorów). Wystawa ta wywołała zainteresowanie nie tylko wśród gryfinian, ale również mieszkańców gmin ościennych. Została zaprezentowana w Baniach.

W październiku otwarta została pierwsza z cyklu planowanych wystaw pod hasłem „Zasłużeni dla Gryfina” dotycząca życia i twórczości gryfińskiej nauczycielki Stanisławy Siarkiewicz.

W przeddzień 91. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości w Szkole Podstawowej nr 1 w Gryfinie odbyła się uroczysta wieczornica pt.: „Polacy mają w sobie instynkt wolności”. Zorganizowali ją wspólnie nauczyciele i uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 1, Biblioteka Publiczna w Gryfinie oraz Gryfiński Dom Kultury.

W listopadzie Biblioteka włączyła się w organizację 350. rocznicy obchodów przejazdu przez ziemie gryfińskie Hetmana Stefana Czarnieckiego.

Zorganizowała wystawę i wykład historyczny poświęcone osobie Hetmana Czarnieckiego.

Wszystkie powyższe przedsięwzięcia są efektem zauważania i zaspakajania potrzeb społeczności lokalnej, wychodzenia z propozycjami kulturalnymi również poza mury biblioteki i poza tradycyjne formy pracy placówki. Jest to również wynik dobrej współpracy m.in. z Gryfińskim Domem Kultury, Towarzystwem Miłośników Historii Ziemi Gryfińskiej, szkołami gryfińskimi, Urzędem Miasta i Gminy Gryfino, Samorządem Powiatowym, C.W. Laguna, Książnicą Szczecińską, Biblioteką Parafialną oraz środowiskiem lokalnym. Dobrze układa się również współpraca z przedstawicielami lokalnych mediów.

W celu organizowania różnych form animacji czytelniczej wśród mieszkańców Gryfina i okolic, tj. wystaw, spotkań z pisarzami, szkoleń, lekcji bibliotecznych potrzebne jest zwiększenie powierzchni bibliotek. Idealnym rozwiązaniem problemu byłoby przyznanie części pomieszczeń w budynku na ul. Sprzymierzonych.

Na potrzeby czytelników w Bibliotece Publicznej i jej sieci użytkowanych jest 28 komputerów, w tym dostępnych dla czytelników jest 14. Do Internetu podłączonych jest 28 komputerów, w tym z dostępem dla czytelników jest 14. Dostęp do Internetu umożliwia bibliotekarzom i czytelnikom korzystanie m.in. z baz

danych innych bibliotek (np. Biblioteki Narodowej, Książnicy Pomorskiej, Biblioteki Jagiellońskiej, Biblioteki Ossolineum, a nawet z Biblioteki Kongresu w Waszyngtonie, czy bibliotek uniwersyteckich np. w Oxfordzie).

Od roku 2002 tworzona jest w Bibliotece Publicznej własna baza danych w programie SOWA, natomiast w Filii Naukowej w programie LIBRA.

W roku 2009 Biblioteka wzbogaciła się o 5 nowych stanowisk komputerowych, w tym 2 laptopy z oprogramowaniem Windows Vista, projektor multimedialny, program Photoshop, licencja pięciostanowiskowa na Office 2007. Zakupiony sprzęt i oprogramowanie sfinansowany był ze środków organizatora. Reasumując działalność Biblioteki Publicznej i jej Filii prowadzona jest w szerokim zakresie z myślą głównie o jej czytelnikach. Próby „odciągnięcia” młodego pokolenia od środków masowego przekazu czynione są z dużym sukcesem, o czym świadczy wzrastająca liczba czytelników w poszczególnych Filiach. Dla osób pracujących w Bibliotece Publicznej jest to sygnał o właściwym podejściu do czytelników oraz wyborze dobrej ścieżki pracy.

2.2.2.2 Gryfiński Dom Kultury

Gryfiński Dom Kultury jest placówką kulturalną obejmującą swoją działalnością Miasto i Gminę Gryfino. Główna siedziba GDK-u znajduje się w Gryfinie przy ul. Szczecińskiej 17. Od września 2005 r. placówka działa również w "sercu miasta"- w tzw. "Pałacyku pod Lwami" - dotychczasowej siedzibie Młodzieżowego Domu Kultury, z którym obecnie stanowi jeden - Gryfiński Dom Kultury. Placówka przejęła także wszystkie zadania statutowe MDK-u.

Zadaniem Gryfińskiego Domu Kultury jest umożliwienie dzieciom, młodzieży, a także dorosłym mieszkańcom naszej gminy, rozwoju własnych zainteresowań i pasji oraz zaspakajanie potrzeb w zakresie tworzenia, uczestniczenia, odbioru wartości kulturalnych, poprzez kształtowanie wzorów aktywnego uczestnictwa w kulturze, organizowanie przedsięwzięć propagujących i prezentujących miasto w kraju i zagranicą.

Gryfiński Dom Kultury współpracuje z wieloma instytucjami i organizacjami kulturalnymi w kraju i za granicą. Partnerami GDK w realizacji wielu przedsięwzięć są m.in. Zamek Książąt Pomorskich w Szczecinie, Teatr Współczesny w Szczecinie, Teatr KANA, domy kultury w Chojnie, Pyrzycach, Myśliborzu, Dom Pomocy Społecznej w Nowym Czarnowie i Dębcah, Szkoła Życia w Nowym Czarnowie, Warsztaty Terapii Zajęciowej w Gryfinie, Schloss Trebnitz oraz Penkun w Niemczech.

Na stałe wpisały się w krajobraz kulturalny miasta imprezy, które zostały wymyślone i od kilku lat realizowane przez GDK:

- akcje charytatywne na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy oraz mieszkańców Gryfina, którzy znaleźli się w potrzebie,
- koncerty kameralne w kościele,

- rejonowe przeglądy recytatorskie, taneczne, teatralne, piosenki dziecięcej - Amatorskich Zespołów Artystycznych,
- zabawy mikołajowe dla dzieci w mieście Gryfino,
- koncerty wigilijne,
- wspólne warsztaty terapeutyczno- plastyczne,
- przeglądy twórczości niepełnosprawnych,
- olimpiady niepełnosprawnych,
- występy dzieci z DPS-u na imprezach organizowanych przez GDK,
- imprezy turystyczne,
- turnieje wiedzy turystyczno-krajoznawczej,
- turnieje wiedzy pożarniczej "Młodzież Zapobiega Pożarom"
- turnieje wiedzy o ruchu drogowym
- półkolonie dla dzieci w okresie zimowych ferii i wakacji letnich

Ponadto Gryfiński Dom Kultury jest organizatorem wielu imprez znanych już szerokiej publiczności:

- Gryfińskiego Festiwalu Miejsc i Podróży "Włóczykij"
- Festiwalu Intymnych Form Artystycznych FIFART
- Dni Gryfina
- Smocze Łodzie
- Turniej Wsi
- Festiwalu artystycznego SZTUKOWANIE
- Jesienna Scena Tańca

Szerzej na temat wskazanych imprez w punkcie 2.3 Wydarzenia, tradycje i zwyczaje.

Organizując projekcje filmowe czy koncerty muzyczne pracownicy GDK-u opierają się na tych formach artystycznych, które w autentyczny sposób mówią o świecie i ludziach, które są przejawem oryginalnej inwencji twórczej.

Rozwój kultury i tworzenie lokalnych środowisk kulturalnych to długotrwały proces, który wymaga korzystania z bogactw form i tworzenia instytucji służących animacji, wspieraniu i rozpowszechnianiu kultury.

Oczywiście działalność Domu Kultury to nie tylko imprezy, ale także praca w dziedzinie edukacji artystycznej dzieci, młodzieży i dorosłych. W tym celu prowadzona jest całoroczna działalność w tym zakresie zarówno w siedzibach: na Szczecińskiej 17 i w "Pałacyku Pod Lwami" przy Bol. Chrobrego 48, ale także we wszystkich szkołach w mieście i gminie oraz w świetlicach wiejskich, gdzie działają także kapele ludowe.

To właśnie zespoły GDK często działają na zasadzie "karetki pogotowia". Chętnie uczestniczą w festynach i imprezach na terenie miasta i gminy Gryfino. Aktywnie uczestniczą także w imprezach ogólnopolskich i poza granicami naszego kraju. To właśnie one są siłą motoryczną Gryfińskiego Ośrodka Kultury jako instytucji.

Liczba osób uczestnicząca we wszystkich formach działalności GDK i świetlic wiejskich świadczy o tym, że działalność ta potrzebna jest gminie Gryfino. Praca osób zatrudnionych i współpracujących z GDK-iem opiera się głównie na kontaktach z tymi ludźmi - podczas zajęć w GDK i świetlicach wiejskich jak i podczas imprez plenerowych.

W strukturze organizacyjnej Domu Kultury występują następujące działy:

1. Kino „Gryf”,
2. Dział organizacji imprez,
3. Dział Pracowni Artystycznych,
4. Dział administracyjny,
5. Dział obsługi,
6. Centrum Informacji Turystycznej,
7. Dział świetlic wiejskich:
  - Świetlica wiejska w Bartkowie,
  - Świetlica wiejska w Borzymiu,
  - Świetlica wiejska w Starych Brynkach,
  - Świetlica wiejska w Czepinie,
  - Świetlica wiejska w Sobieradzu,
  - Świetlica wiejska w Daleszewie,
  - Świetlica wiejska w Dolgie,
  - Świetlica wiejska w Mielenku Gryfińskim,
  - Świetlica wiejska w Nowym Czarnowie,
  - Świetlica wiejska w Steklnie,
  - Świetlica wiejska w Krajniku,
  - Świetlica wiejska w Krzypnicy,
  - Świetlica wiejska w Sobiemyślu,
  - Świetlica wiejska w Drzeninie,
  - Świetlica wiejska w Wełtyniu.

W ramach prowadzonych zajęć na terenie Gryfina funkcjonują różne koła zainteresowań. Działają one zarówno w dziedzinie plastyki, muzyki, turystyki, teatru, tańca jak i w sferach związanych z kulturą ludową, w tym z kapelami ludowymi.

Koła zainteresowań – plastyka

W Gminie funkcjonują cztery pracownie plastyczne:

Pracownia Plastyczna Tęcza prowadzona jest przez Panią Karinę Tylę w świetlicy wiejskiej w Daleszewie. Pracownia działa od 2004 roku. Oprócz bieżącej działalności bierze czynny udział w lokalnych imprezach. Współpracuje także z lokalnymi organizacjami pożytku publicznego: Kołem Gospodyń "Europejki" i Stowarzyszeniem Seniorów "Radość" oraz ze Szkołą Podstawową w Radziszewie.

Szczególną cechą pracowni jest zwracanie uwagi na indywidualizm osób biorących udział w zajęciach.

Warunkiem uczestnictwa jest przestrzeganie zasad kultury osobistej i zainteresowania plastyczne.

Zajęcia odbywają się w poniedziałki i wtorki w godzinach od 15.30 do 19.00 i są prowadzone bezpłatnie.

Poniżej przedstawiono fotografię obrazującą zajęcia plastyczne prowadzone w świetlicy wiejskiej w Daleszewie:

źródło: www.gdk.com.pl

Pracownia Plastyczna w „Pałacyku Pod Lwami” jest prowadzona przez Instruktora ds. plastyki - Tylę Wiesławę. Uczestnicy pracowni poznają warsztat malarski, uczą się rysunku, orientują się o rzeźbie i grafice. Rozwijają i pogłębiają umiejętności plastyczne.

Zajęcia odbywają się od wtorku do piątku w godzinach: 14.00 – 16.00 i 16.00 – 18.00 oraz dodatkowo w czwartki i piątki w godzinach 18.00 – 20.00. Udział w zajęciach jest bezpłatny.

Poniżej przedstawiono fotografię obrazującą zajęcia plastyczne prowadzone w Gryfinie w „Pałacyku Pod Lwami”:

źródło: www.gdk.com.pl

Pracownia Plastyczna w „Pałacyku Pod Lwami” prowadzona przez Starszego Instruktora ds. Plastyki Małgorzatę Regan.

Pracownia Plastyczna powstała w GDK-u w 2005r. Obecnie skupia dzieci w wieku od 6 do 12 lat.

Zajęcia odbywają się dwa razy w tygodniu we wtorki w godzinach 13.00 – 19.00 i czwartki w godzinach 13.00 – 17.00. Udział w zajęciach jest płatny – 10 zł na miesiąc. Prace dzieci biorą udział w wielu konkursach, są wyróżniane i zdobywają nagrody.

Uczestnicy mogą rozwijać swoje uzdolnienia plastyczne, zamiłowanie do sztuki, a także pogłębiać wrażliwość artystyczną. Podczas zajęć poznają nowe techniki. W trakcie spotkań przeprowadzane są zajęcia m.in. z malarstwa i rysunku. Poza tym dzieci poznają techniki graficzne: technikę sgrafitto, batik, malarstwo na jedwabiu i lepienie z gliny. W okresie wiosenno-letnim odbywają się również zajęcia w plenerze.

źródło: www.gdk.com.pl

Pracownia Plastyczna w Gryfińskim Domu Kultury w Gryfinie przy ul. Szczecińskiej 17 jest prowadzona przez Instruktora ds. Plastyki Panią Elżbietę Narzekalak. Zajęcia prowadzone są w każdy poniedziałek w godzinach od 16.00 – 18.00.

Uczestnicy pracowni, niezależnie od wiedzy i osobistych doświadczeń, mogą rozwijać swoje zdolności oraz wrażliwość estetyczną. Dzieciom zapewnione są warunki do aktywności i pracy twórczej, w ramach poznawanych technik plastycznych.

Poniżej przedstawiano fotografie obrazujące odbywające się zajęcia:

źródło: www.gdk.com.pl

Pracownia plastyczna dla dorosłych prowadzona przez Panią Anetę Kopystyńską, w każdy czwartek od godz. 16.00 do 20.00. Osoby chętne biorące udział w zajęciach mogą poznawać różne techniki plastyczne, oprócz malarskich.

Pracownia plastyczna dla dzieci młodszych prowadzona przez Panią Małgorzatę Poźniak we wtorki – od 15.00 – 19.00. Dzieci uczestniczące w zajęciach mogą poznawać i związać swoje zdolności oraz wrażliwość estetyczną w różnych technikach plastycznych.

Koła zainteresowań – muzyka

W ramach kół zainteresowań z zakresu muzyki na terenie Gminy Gryfino istnieją 3 zespoły muzyczne oraz prowadzone są zajęcia wokalne w świetlicy wiejskiej w Daleszewie. Więcej szczegółów opisano poniżej:

Zespół Wokalny Granda – prowadzony przez Starszego Instruktora ds. Muzycznych Pana Jacka Szwajczuka. Jego próby odbywają się w każdą środę w godzinach od 16.00 do 17.30 w siedzibie Gryfińskiego Domu Kultury przy ul. Szczecińskiej 17.

Zespół ten jest laureatem wielu przeglądów muzycznych biorący czynny udział w wielu imprezach kulturalnych.

Repertuar zespołu to muzyka pop.

Zespół prezentuje nie tylko znane wszystkim covery lecz daje możliwość prezentacji utworów nie koniecznie znanych kompozytorów wymienionego nurtu muzycznego.

Zespół perkusyjny – prowadzony przez Starszego Instruktora ds. muzycznych Pana Jacka Szwajczuka we wtorki w godzinach 16.00 – 17.30 w GDK-u w Gryfinie.

Zespół perkusyjny to nietypowy zespół, w którym głównym podmiotem realizowania formy muzycznej jest rytm. Różnorodność instrumentów perkusyjnych daje możliwość eksponowania ciekawej palety barw i artykulacji, co dalej ma wpływ na wielość doznań estetycznych.

Zespół Ad Hoc – to zespół wokalny istniejący od 12 lat. W jego skład wchodzi 3 osobowe trio składające się z kobiet. Próby zespołu odbywają się w Gryfińskim Domu Kultury a koncerty cieszą się niesłabnącą popularnością. Warto także dodać, że jedną z osób uczestniczących w pracach zespołu jest Pani Maria Zalewska Dyrektor Gryfińskiego Domu Kultury.

Koła zainteresowań – turystyka

Koło turystyczne Gryfińskiego Domu Kultury prowadzone przez starszego Instruktora ds. turystyki Panią Kamilę Gadomską.

Dni, godziny i miejsca spotkań to:

- poniedziałek: 14.00-16.00 (Pałac Pod Lwami)
- czwartek: 14.00-17.00 (Wirów)
- piątek: 13.30-15.30 (Pałac Pod Lwami)
- pierwsza środa miesiąca: 18.00-19.00 - dorośli (Pałac Pod Lwami)
- soboty, niedziele: rajdy, wycieczki

Koło Turystyczne GDK organizuje różnego rodzaju wycieczki, rajdy, zabawy terenowe, imprezy na orientację i inne ciekawe formy aktywnego spędzania czasu.

Zapisy do koła turystycznego odbywają się codziennie w godz. 8.00-16.00 tel. 091 416 29 50, 091 852 31 83. Warunkiem uczestnictwa jest posiadanie, co najmniej 9 lat oraz pokrywanie kosztów związanych z przejazdami na rajdy, wycieczki (poza Gryfino) oraz wpisowego na niektóre rajdy. Uczestnicy koła biorą udział w wycieczkach krajoznawczych, rajdach pieszych i rowerowych, imprezach na orientację, obozach turystycznych, zabawach w terenie. Dla dzieci prowadzone są także zajęcia o tematyce krajoznawczej, przyrodniczej, ekologicznej.

W pracowni można również kupić legitymacje i znaczki PTSM (Polskiego Towarzystwa Schronisk Młodzieżowych). Najważniejsze zalety posiadania legitymacji PTSM to o 25 % tańsze noclegi w 155 całorocznych i 450 sezonowych schroniskach młodzieżowych - najniższe ceny noclegów w 5 600 schroniskach młodzieżowych w 76 państwach całego świata.

Legitymację PTSM może uzyskać każdy turysta bez ograniczeń wieku.

Koła zainteresowań – teatr

Na terenie Gminy Gryfino funkcjonuje 7 form teatralnych, jedna pracownia teatru i recytacji oraz grupa recytatorsko – teatralna „To My”. Należą do nich:

Teatr Uhuru

Pracownia jako Teatr Uhuru - jest grupą twórczą, w której każdy zainteresowany może realizować własne pomysły i rozwijać swoje indywidualne predyspozycje - nie tylko teatralne. Wszystkie spektakle i projekty artystyczne - od początku istnienia teatru - są oryginalnymi dziełami autorskimi jego twórców.

Instruktorem osób zaangażowanych w pracę teatru jest Starszy Instruktor ds. Teatru Janusz Janiszewski.

Działalność pracowni to:

- warsztaty teatralne, aktorskie i recytatorskie
- przygotowanie do egzaminów do szkoły teatralnej,
- tworzenie spektakli, akcji ulicznych, happeningów
- współpraca z zagranicznymi partnerami
- międzynarodowe warsztaty teatralne

- organizacja Festiwalu Intymnych Forma Artystycznych FIFART
- tworzenie projektów artystycznych i scenariuszy imprez
- udział w imprezach organizowanych przez GDK

W ostatnim czasie teatr UHURU zdobył pierwszą nagrodę na Łódzkich Spotkaniach Teatralnych 2009 w Łodzi za swój spektakl „Pierogi”, który doceniono za spontaniczność i energię. Łódzkie Spotkania Teatralne to najstarszy i najważniejszy festiwal teatru alternatywnego. Jego tradycje sięgają początku lat sześćdziesiątych. Jest dorocznym przeglądem dokonań nieinstytucjonalnego teatru poszukującego i eksperymentalnego. Skupia w jednym miejscu grupy z całego kraju i daje wyobrażenie o polskim nurcie pozainstytucjonalnym. W tym roku w konkursie wystąpiło dziewięć teatrów z najrozmaitszych zakątków Polski (m.in.: Gryfina, Bytomia, Krakowa, Poznania i Wągrowca). Już sama prezentacja teatru na tym festiwalu była dla teatru ogromnym wyróżnieniem. Zdobyta zaś nagroda na ŁST to dla Teatru Uhuru zwieńczenie całorocznego doboru i pracy nad spektaklem „Pierogi” oraz największy sukces w dotychczasowej historii gryfińskiego teatru.

Teatr 6 i pół

Teatr 6 i Pół narodził się wiosną 2001 roku i od początku przejawiał tendencje teatru poszukującego, żywego i eksperymentującego. Pracując w oparciu o teksty własne grupa tworzy niebanalne obrazy sceniczne, posługując się zarówno słowem, jak i ruchem scenicznym, często sformalizowanym. Zabiegi formalne są zresztą, obok dużej wrażliwości, jedną z najbardziej charakterystycznych cech spektakli teatru. Grupę tworzy młodzież licealna i studenci. Reżyserem jest Krzysztof Gmiter, aktor i tancerz.

Teatr 6 i Pół wielokrotnie wygrywał rejonowy przegląd amatorskich zespołów teatralnych, a dwukrotnie zwyciężając na szczeblu wojewódzkim. Na co dzień Teatr 6 i Pół prezentuje swoje spektakle na scenie Gryfińskiego Domu Kultury.

Główne kierunki działań w ramach pracowni teatru to:

- tworzenie spektakli autorskich
- tworzenie happeningów, działań performance
- akcje okolicznościowe z udziałem teatrów partnerskich z regionu
- całoroczne warsztaty teatralne z dramy i ruchu przestrzennego
- cykliczne, otwarte obozy teatralne z udziałem członków i adeptów teatru
- koordynacja festiwalu „Sztukowanie” i pomoc w organizacji największych imprez GDK.

Wśród występów gościnnych i festiwalowych na uwagę zasługują uczestnictwa m.in. w:

- Festiwalu Teatralnym Łaknienia
- Wojewódzkim Przeglądzie Teatralnym w Świdwinie
- Triadzie Teatralnej
- Barlineckim Lecie Teatralnym
- Ogólnopolskiej Biesiadzie Teatralnej Wejrzenia

- Międzynarodowych Spotkaniach Teatralnych Na Moście
- Festiwalu Intymnych Form Artystycznych FIFART
- Festiwalu teatralnym Gorzko i Wesolo

W kwietniu 2009 roku Teatr 6 i Pół wystawił swoją premierową sztukę "Psychoterapolytika", która została przyjęta z dużym entuzjazmem widowni.

Próby teatru odbywają się dwa razy w tygodniu – we wtorek o godzinie 18.30 i czwartki o godzinie 17.00 i są prowadzone przez Starszego Instruktora ds. Teatru Pana Krzysztofa Gmitera.

Teatr Oczy Ku Niebu

Jest to teatr uliczny, który został założony w 2006 roku przez Krzysztofa Gmitera. W swoich działaniach teatr łączy ekspresję ruchu przestrzennego z delikatnymi obrazami plastycznymi. Nierzadko grupa posługuje się w swoich działaniach szrudłami, jako medium silnie oddziałujące na widza w przestrzeni otwartej. Teatr ma na swoim koncie 2 spektakle uliczne, kilka happeningów z udziałem innych grup teatralnych, performance, działania interakcyjne z przechodniami oraz liczne akcje okolicznościowe. Występy teatru odbywały się między innymi 2 maja 2009 na Dniach Gryfina oraz 29-30 maja 2009 na Świdwie w Świdwinie.

Teatrzyk Dziecięcy przy świetlicy wiejskiej w Wełtyniu

Teatrzyk działa od stycznia 2008 r. i jest prowadzony przez Panią Marię Piznal – starszego instruktora ds. teatru. Zajęcia teatralne umożliwiają dzieciom wyrażanie swoich przeżyć, pozwalają przenieść się w krainę marzeń i fantazji. Sztuka wyzwala pozytywne emocje, uczy wrażliwości, wiary we własne siły, poczucia własnej wartości.

Do ulubionych działań uczestników zespołu należy odgrywanie etiud scenicznych na zadany temat. Tworzenie improwizowanych obrazów jest dla dzieci małych jak i starszych radosną zabawą, środkiem wszechstronnie aktywizującym i wychowującym. Dziecko uczy się współdziałania w grupie, a przy tym ma świadomość, że w tejże grupie pełni bardzo ważną rolę. Rolę, od której zależy sukces pracy całego zespołu. Wzrasta poczucie jego własnej wartości.

Okazją do debiutu teatrzyku był początek wiosny 26 marca 2008 r. kiedy to grupa zaprezentowała inscenizację pt. "Wiosny w tym roku nie będzie".

Na kolejny występ - 2 lipca 2008 r. - ku zaskoczeniu młodych aktorów, publiczność zjawiała się tłumnie. To sprawiło, że w teatralnej grupie powiało treścią i niepokojem, czy wszystko się uda. Na szczęście była to treść mobilizująca. Widzowie mieli okazję uczestniczyć w zaproponowanej przez dzieci zabawie, podczas której ze znanych bajek znikają negatywne postacie. Morał pojawił się w końcowej części przedstawienia: "Nie ma tego złego, co by na dobre nie wyszło". Publiczność nagrodziła młodych artystów gromkimi brawami i gratulacjami za udany występ.

Poniżej dwie fotografie ze wspomnianego przedstawienia:

źródło: www.gdk.com.pl

Teatrzyk Dziecięcy przy świetlicy wiejskiej w Czepinie

Teatrzyk rozpoczął swoją działalność w styczniu 2008 r. Uczestnicy zajęć wykonują różne zabawy aktorskie, ćwiczenia z zakresu poprawnej wymowy i ruchu scenicznego.

Przebywanie w świecie fikcji dostarcza dzieciom wielu przeżyć i wzruszeń. "Często sama zabawa w teatr jest większym sukcesem niż sam występ przed publicznością". Scenicznym debiutem zespołu była inscenizacja pt. "Szukamy wiosny" w ramach imprezy plenerowej (5 kwietnia) dla lokalnej społeczności.

Opiekunem dzieci i ich instruktorem jest Pani Maria Piznal.

Poniżej przedstawiono fotografie obrazujące występ dzieci podczas inscenizacji „szukam wiosny”

źródło: www.gdk.com.pl

Teatrzyk Dziecięcy przy świetlicy wiejskiej w Bartkowie

Teatrzyk działa od listopada 2007 r. Zadebiutował miesiąc później - podczas imprezy świąteczno-noworocznej gdzie przedstawił jasełkową inscenizację pt. "Wielka Nowina".

W zajęciach uczestniczą dzieci z Bartkowa oraz z miejscowości Wirów i Żórawie. W czasie zabawy młodzi aktorzy zdobywają podstawy techniki mówienia, poznają tajniki sztuki aktorskiej i podejmują działania twórcze. Wprowadzenie dzieci w świat sztuki poprzez zabawy teatralne przynosi im wiele korzyści: rozbudza wyobraźnię, wzbogaca wiedzę, doskonali mowę, rozwija kreatywność oraz zwiększa poczucie własnej wartości. Zajęcia teatralne są również okazją do wspaniałej zabawy, dającej wiele satysfakcji.

Udział dzieci w odtwarzaniu treści utworu skłania je do zapamiętywania, koncentrowania uwagi na określonej działalności, kulturze mówienia i zachowania się. Uczestnicy zajęć uczą się otwartości, pokonują lęk przed publicznymi wystąpieniami, nabierają pewności siebie jak również ćwiczą pracę w zespole.

Bajkowym przedstawieniem "Nie ma tego złego" (4 lipca 2008 roku) teatrzyk sprawił swojemu lokalnemu środowisku prawdziwą niespodziankę. Licznie zgromadzona publiczność długo oklaskiwała młodych aktorów.

Oprócz zorganizowanych form działalności teatralnych w zakresie teatru istnieją także **pracownia teatru i recytacji** prowadzona w „Pałacyku pod Lwami” przez instruktora ds. teatru Panią Dorotę Krutelewicz – Sobieralską. Zajęcia odbywają się w terminach odpowiadających jej uczestnikom.

W skład pracowni wchodzi:

Teatr Kurtynka - dla dzieci najmłodszych

Teatr Tespisek - dla dzieci starszych i młodzieży

Koło Recytatorskie - wszystkie kategorie wiekowe

Teatr Tespisek to najstarszy nieprzerwanie od 26 lat działający zespół teatralny w Gryfinie. W swoim dorobku artystycznym ma kilkadziesiąt przedstawień opartych o klasyczną jak i współczesną dziecięcą literaturę dramatyczną. W 2004 r. otrzymał główną nagrodę Złotą Maskę na XII Ogólnopolskim Forum Teatrów Szkolnych w Poznaniu.

Osiągnięcia wychowawcze, oryginalny dorobek artystyczny, niezliczona ilość wyróżnień i nagród zdobytych w konkursach o randze wojewódzkiej i ogólnopolskiej pozwalają twierdzić, iż pracownia jest miejscem skutecznego oddziaływania na rozwój niczym nie skrupowanej wyobraźni dziecka w tych wszystkich dziedzinach, które składają się na sztukę teatru.

Oprócz wyżej wymienionej grupy działa również grupa recytatorsko – teatralna „to my” prowadzona przez Panią Marię Piznal.

Grupa recytatorsko-teatralna TO MY rozpoczęła swoją działalność we wrześniu 2000 r. Początkowo w zespole działała młodzież gryfińskiego gimnazjum, później do grupy dołączyli licealiści. W dorobku artystycznym zespołu jest kilka ciekawych premier a także nagrody i wyróżnienia w konkursach rejonowych, wojewódzkich i ogólnopolskich. Do najważniejszych należą:

- 2003 r. - za przedstawienie "Figlarna telewizja": wyróżnienie w Wojewódzkim Przeglądzie Amatorskich Zespołów Teatralnych, tytuł Laureata Publiczności nadany przez widzów wojewódzkich prezentacji teatralnych.
- 2005 r. - udział w finale V Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego "ADAMUS", oraz zaproszenie recytatora do udziału w Koncercie Galowym.
- 2006 r. - za przedstawienie "Księżę szuka żony": I miejsce w Przeglądzie Małych Form Teatralnych dla Gimnazjalistów pod patronatem Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty, oraz indywidualna nagroda aktorska.

- 2008 r. - za przedstawienie "One Trzy, czyli krótka historia pewnego girlsbandu": tytuł Laureata Wojewódzkiego Przeglądu Amatorskich Zespołów Teatralnych, oraz zaproszenie zespołu do udziału w XXXI Konfrontacjach Kulturalnych Młodzieży Szkolnej oraz obchodach Dni Kultury Województwa Zachodniopomorskiego "Cultus Humanus Pomerania".

Koła zainteresowań – taniec

Teatr tańca – VOGUE

Jest to grupa starająca się wytworzyć swój własny język sceniczny. Oprócz tańca współczesnego, który jest najbliższy tancerzom, zespół poszukuje wiedzy w różnych technikach teatralnych i innych stylach tańca. Istotny dla VOGUE jest przekaz sceniczny. Często choreografie zespołu wywołują sprzeczne opinie.

Zespół jest jedynym poważnym animatorem środowiska tanecznego i wizytówką taneczną całego województwa zachodniopolskiego i znany jest szerokiej publiczności w całym kraju. Prezentował się wielokrotnie na największych festiwalach takich jak: Międzynarodowe Prezentacje Współczesnych Form Tanecznych w Kaliszu, Międzynarodowe Lubelskie Spotkania Teatrów Tańca, Międzynarodowa Konferencja i Festiwal Sztuki Tanecznej w Bytomiu.

VOGUE stara się rozwijać i doskonalić warsztat tancerza - aktora wyjeżdżając na wiele warsztatów i festiwali tańca, a także zapraszając do siebie nauczycieli i gościnne spektakle. Na gryfińskiej scenie prezentowali się jedni z najlepszych tancerzy i choreografów, m.in. Leszek Bzdyl, Aurora Lubos, Katarzyna Chmielewska, Rafał Dziemidok, Wojciech Mochniej, Teatr Tańca Projekt. Zespół gościł w Gryfinie i nadal współpracuje z gośćmi z zagranicy - Compagnie Trajectoire z Francji, Seanem Feldmanem z Anglii i Alexandrem Azarkiewiczem z Białorusi.

Członkowie zespołu ściśle współpracują z Teatrem KANA w Szczecinie tworząc wspólne przedsięwzięcia, a w przeszłości współpracowali z niemieckim Stowarzyszeniem Historienwerkstatt "Toller Markgraf" w Schwedt. Ich wspólne choreografie były wielokrotnie przedstawiane po obu stronach granicy.

Umiejętności tancerzy Vogue są doceniane nie tylko w Polsce, zapraszani są także do udziału w międzynarodowych projektach tanecznych. Eliza Hołubowska na stałe współpracuje z Ośrodkiem Poszukiwań Twórczych Zamek Brollin w Niemczech.

NAJWAŻNIEJSZE NAGRODY:

- Dwie statuetki BOCIANA dla Elizy Hołubowskiej - wyróżnienia Starosty Powiatu Gryfińskiego za promocję powiatu w sezonie 2007/2008 (twórca roku, animator kultury)
- Nagroda publiczności i Nagroda dla najlepszego wykonawcy + stypendium taneczne od Śląskiego Teatru Tańca na Ogólnopolskim Festiwalu Tańca Współczesnego Polemiki w Warszawie 2008
- wyróżnienie na X Konińskich Konfrontacjach Tańca Współczesnego w Koninie 2009
- wyróżnienie na IX Konińskich Konfrontacjach Tańca Współczesnego w Koninie 2008
- wyróżnienie na VIII Konińskich Konfrontacjach Tańca Współczesnego w Koninie 2007

- o wyróżnienie na Ogólnopolskim Festiwalu Tańca Współczesnego w Bydgoszczy 2007
- o dyplom zawodowego tancerza honorowany przez Ministra Kultury i Sztuki dla Elizy Hołubowskiej
- o udział tancerki Elizy Hołubowskiej w międzynarodowym projekcie tanecznym URBAN DELIGHTS Berlin/Brollin, choreografia BE van Vark
- o prezentacje w ramach Dni Polski w Wiedniu jako wizytówka artystyczna Szczecina
- o udział tancerza Krzysztofa Gmitera w międzynarodowym projekcie taneczno-teatralnym z Teatrem NOVOGO FRONTA Czechy/Rosja
- o udział zespołu w międzynarodowym projekcie tanecznym TOTAL GLOBAL Niemcy chor. Be van Vark
- o wielokrotne prezentacje zespołu na najbardziej prestiżowych festiwalach tanecznych, gdzie kwalifikacja jest już wyróżnieniem,
- o nagroda dla zespołu, nagroda dla choreografa Jakuba Kasprzyka i nagroda dla tancerki Oli Przedmojskiej za indywidualność sceniczną, VIII Spotkania Taneczne Szczecin 2005r.
- o wyróżnienie dla choreografa Elizy Hołubowskiej za debiut, IX Szczecińskie Spotkania Taneczne Szczecin 1996r.:
- o prowadzenie seminarium przez Elizę Hołubowską na temat "Nowe zjawiska w tańcu współczesnym", IV Międzynarodowa Konferencja i Festiwal Sztuki Tanecznej - Bytom 1997r.
- o I miejsce i Grand Prix dla zespołu - I Ogólnopolski Festiwal Etiud Tanecznych Świdwin 1998r.
- o wyróżnienie dla choreografa Anny Gąciarz za twórcze poszukiwania, XII Szczecińskie Spotkania Taneczne Szczecin 2000r.

Teatr tańca – VOGUE – młodsza grupa

Jest to grupa początkująca - przygotowująca tancerzy do starszej repertuarowej grupy. Uczestnicy poznają różne techniki tańca, ale wiodącą techniką jest taniec współczesny. Zajęcia poza tym kształtują mięśnie i sylwetkę tancerza. Uczą się współdziałania w grupie i współtworzenia choreografii. Warunkiem uczestnictwa jest wiek powyżej 14 roku życia.

Zajęcia odbywają się dwa razy w tygodniu we wtorki w godzinach: 17.00-19.00 - SP Nr 2 w Gryfinie w sali gimnastycznej oraz w czwartki 17.00-18.30 - GDK, ul. Szczecińska 17 (scena).

Instruktorem tańca jest starszy instruktor ds. tanecznych Pani Eliza Hołubowska.

Poniżej przedstawiono logo tańca VOGUE

źródło: www.gdk.com.pl

Grupa Taneczna „Arkan”

Zespół powstał w 2005 roku. Bierze czynny udział w lokalnych imprezach. Współpracuje z organizacjami samorządowymi działającymi na terenie Miasta i Gminy Gryfino, organizacjami pożytku publicznego: Kołem Gospodyń Europejski i Stowarzyszeniem Seniorów Radość oraz ze Szkołą Podstawową w Radziszewie. Grupa może pochwalić się występami na terenie: Miasta i Gminy Gryfino, powiatu gryfińskiego, Pomorza oraz Niemiec. Z grupą pracuje także Pani Halina Świątkowska.

Warunkiem uczestnictwa jest: przestrzeganie kultury osobistej i zainteresowanie tańcem. Posiadanie poczucia rytmu.

Zajęcia są nieodpłatne i odbywają się w świetlicy wiejskiej w Daleszewie we wtorki i piątki w godzinach: 16.00 – 17.00. Instruktorem zespołu jest Tadeusz Wasilewski.

Poniżej przedstawiono fotografie obrazujące zespół Arkan:

źródło: www.gdk.com.pl

Grupa taneczna Step by Step

Grupa taneczna Step by Step powstała w styczniu 2008r. Od tamtego czasu bierze czynny udział we wszystkich przeglądach i pokazach przed mieszkańcami Gryfina i okolic- na licznych imprezach. Na swoim

koncie mają już wyróżnienie na przeglądzie amatorskich zespołów tanecznych w kwietniu 2008r., po zaledwie 3 miesiącach pracy.

W swych układach choreograficznych korzystają z rozmaitych technik i stylów tanecznych. Taniec powoduje, że nabierają pewności siebie, a na ich twarzach coraz częściej pojawia się radość i uśmiech. Zapraszamy wszystkich chętnych, którzy kochają ruch i dobrą muzykę.

Warunkiem uczestnictwa jest chęć doskonalenia swojego ciała, bo tańczyć każdy może. Wiek: powyżej 14 lat. Zajęcia są bezpłatne. Instruktorem jest Pani Katarzyna Cieszyńska-Pawlak - dyplomowany instruktor tańca sportowego.

Zajęcia odbywają się w sali gimnastycznej Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Gryfinie we wtorki i czwartki w godzinach 17:30-19:00.

Koła zainteresowań – kapele ludowe

W gminie Gryfino istnieje **kapela ludowa – Bartkowiacy**, która powstała we wrześniu 1986 roku. Motorem napędowym do powstania zespołu były: Janina Kryczak i Zofia Mielnik. To one wciągnęły kobiety z Bartkowa do śpiewania. Pierwszy występ odbył się w czasie Dożynek Gminnych w Wełtyniu. Kiedy w grudniu 1986 roku Edward Mojsak objął rolę instruktora, kapela zaczęła pracę nad repertuarem. Pan Mojsak zaczął uczyć gry na cymbałach "wileńskich" i innych instrumentach ludowych.

W 1996 roku instruktorem kapeli został Ryszard Flak. Kapela gra i śpiewa melodie z różnych regionów Polski, m.in.: z Rzeszowa, Krakowa, Lublina, Wielkopolski, Kaszub, ziemi kieleckiej, oraz melodie tworzone na ziemi gryfińskiej.

Bartkowiacy istnieją już 23 lata. Trzon zespołu stanowi ród rodziny Kadłubków, wywodzący się ze wsi Bartkowo. Kapela ciągle się rozwija, wprowadza nowe instrumenty i melodie do swego repertuaru, ponieważ aby osiągnąć sukces trzeba iść do przodu. Bartkowiacy rocznie dają około 30 koncertów w kraju i za granicą.

Niektóre z nagród kapeli:

- 2003 - I miejsce na ogólnopolskim Festiwalu Folkloru "Lato nad Świną"
- 2000 - I nagroda Burmistrza miasta Lipiany
- 1998 - I miejsce na ogólnopolskim turnieju Instrumentalistów Ludowych w Gryfinie
- 1997 - I miejsce na ogólnopolskim festiwalu Muzyki współczesnej w Wolinie
- 1996 - I miejsce na wojewódzkim przeglądzie ARA w Lipianach

Kapela Ludowa „Wełtynianka” – powstała w 1976r. Założycielką i jednocześnie opiekunem zespołu była Pani Barbara Kopczyńska. Z czasem kapela przeszła pod kierownictwo Pani Bogumiły Chmiel. Po długiej przerwie zespół powstał na nowo we wrześniu 1999r. na dwa tygodnie przez Gminnymi Dożynkami. Zespół na nowo założyła Pani Wanda Kucharska, a patronuje mu Stowarzyszenie Miłośników Rozwoju Ekologii i Agroturystyki na rzecz Wełtynia.

Po reaktywacji zespołu było w nim 16 osób. Jego skład stanowiły głównie panie, które stanowiły trzon pierwszego zespołu, kilku mężczyzn oraz dzieci. Pierwszy występ dzieci w Kapeli Ludowej miał miejsce w kościele, w czasie pasterki. Obecnie w skład zespołu wchodzi 15 osób.

Repertuar zespołu jest różnorodny. Grają i śpiewają stare utwory, jak i nowe. Podstawowymi instrumentami kapeli są cymbały (3 szt.). Pozostałe instrumenty kapeli to: akordeon, na którym gra Pani Irena Krupa, kontrabas, bęben, który jest pozostałością z dawnej kapeli, klarnet i skrzypce.

Obecnie próby grupy wokalne odbywają się raz w tygodniu, w piątki, natomiast grupy instrumentalnej, jeśli zachodzi taka potrzeba – częściej.

Tradycją stało się, iż kapela wełtyńska co roku brała udział w gminnych dożynkach, m.in. w Wełtyniu, Chojnie i innych miejscowościach. Kapela brała udział w wielu konkursach – m.in. w Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Folklorystycznych w Lipianach odnosząc większe lub mniejsze sukcesy. Dużym osiągnięciem była np. Nagroda Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w 2000r. jak również dyplom za prezentację artystyczną.

Zespół Ludowy „Borzymianka”

Początki Kapeli Ludowej "Borzymianka" sięgają 1979 r., kiedy to grupą śpiewających kobiet w Borzymiu tworzących "Kabaret pod Kogutkiem" zainteresował się miłośnik folkloru, nauczyciel - p. Edward Mojsak. Z jego inicjatywy zakupiono nowe instrumenty: cymbały zachodniopomorskie, bęben i harmonię guzikowa, co dało początek najpierw Kapeli Ludowej Mała Borzymianka, a wkrótce Kapeli Ludowej "Borzymianka".

Kapela Ludowa Borzymianka od 1996 roku występuje w strojach pyrzyckich. W ciągu swojego istnienia dorobiła się bogatego repertuaru. Zespół gra i śpiewa pieśni wywodzące się z Wileńszczyzny a ponadto w dorobku ma polskie pieśni popularne i ludowe oraz liczne melodie z różnych krajów.

Kapela bierze udział w licznych koncertach, festiwalach i turniejach propagujących i rozpowszechniających muzykę ludową.

Nagrody:

2003 r. Lipiany XVIII Wojewódzki Przegląd - nagroda Dyrektora BS w Lipianach;

2002 r. Lipiany XVII Wojewódzki Przegląd - nagroda Starosty Pyrzyckiego;

2002 r. Kamień Pomorski VI Festiwal Współczesnej Kultury Ludowej - II miejsce;

2002 r. Kamień Pomorski VI Festiwal Współczesnej Kultury Ludowej - Szymon Czechowski - I nagroda indywidualnie ufundowana przez I Program Polskiego Radia w Warszawie - Program Rolny;

2001 r. Lipiany XVI Wojewódzki Przegląd - nagroda Burmistrza Lipian;

1999 r. Lipiany XIV Wojewódzki Przegląd Zespołów Folklorystycznych - nagroda Starosty Pyrzyckiego.

2.2.2.3. Inne organizacja pozarządowe działające w zakresie kultury

Chór „Res Musica” Gryfino

Powstał w 2000r. jako Chór Nauczycielski. Obecnie działa jako Stowarzyszenie Wokalne „Res Musica”. Już w 2002r. zajął II miejsce w VIII Ogólnopolskim Festiwalu Kolęd i Pastorałek w Będzinie. W 2003r. współuczestniczył w wykonywaniu Mszy „Koronacyjnej” W.A. Mozarta z Orkiestrą Filharmonii Szczecińskiej w Katedrze Szczecińskiej, którą wykonano z okazji XXV – lecia pontyfikatu Jana Pawła II.

W 2004 r. chór wykonał ten utwór w Gryfinie z okazji 750 lecia miasta. Chór „Res Musica” koncertuje w Polsce, a także poza granicami kraju. Wielokrotnie koncertował w Niemczech, w 2006r. występował w Belgii, gdzie w Królewskim Konserwatorium w Brukseli oraz w Centrum Kultury w Tielit wykonywał wspólnie z Orkiestrą Filharmonii Kaliskiej utwór pt. „Credo” Henri Seroka.

W 2007r. chór uczestniczył wraz z Orkiestrą Filharmonii Szczecińskiej w koncercie otwarcia amfiteatru nad jeziorem Miedwie, gdzie wykonał utwór pt. „Symfonia Chmura” Janusza Stalmierskiego. Zespół z Gryfina zdobył „Srebrny Dyplom” na 42. Międzynarodowym Festiwalu Pieśni Chóralnej w Międzyzdrojach (czerwiec 2007r.), III miejsce w XIX Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Religijnej w Rumi (październik 2008r.) oraz „Brazowy Dyplom” na 44. Międzynarodowym Festiwalu Pieśni Chóralnej w Międzyzdrojach (czerwiec 2009r.). Chór „Res Musica” dał też koncert z Orkiestrą Filharmonii Szczecińskiej w ramach X Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Współczesnej w Szczecinie (październik 2007r.). W marcu bieżącego roku z okazji 755 – lecia miasta Gryfino chór zaśpiewał Mszę G – dur F. Schuberta.

Zespół wydał dwie płyty:

- w 2006r. – muzyka chóralna a’capella
- w 2007r. – płyta z kolędami.

Założycielem i dyrygentem chóru jest Grzegorz Handke.

Chór SORRIDERE

Chór powstał wiosną 2006r, a właściwie przeistoczył się z małego, kilku osobowego zespołu, działającego przy parafii Narodzenia NMP w Gryfinie od 1983 roku w 60-cio osobowy chór. Pierwszy występ - debiut, który miał miejsce 2 kwietnia 2006 w I rocznicę śmierci Jana Pawła II okazał się wielkim sukcesem. Mieszkańcy Gryfina przyjęli chór z ogromną serdecznością i od tego czasu bardzo licznie uczestniczą w każdym jego koncercie.

SORRIDERE występuje jednak nie tylko w swojej parafii - jest bardzo chętnie zapraszany na koncerty do innych miejscowości m.in. do Szczecina, Kalisza Wielkopolskiego, czy Kamienia Pomorskiego, uczestnicząc zarówno w uroczystościach kościelnych jak również państwowych.

W 2006 r. chór brał udział w Zachodniopomorskim Przeglądzie Kolęd i Pastorałek, otrzymując za swój występ wyróżnienie, co dla tak młodego zespołu było dużym sukcesem.

Zespół jest prawdziwą i jedną z najpiękniejszych wizytówek miasta Gryfino, gdyż wszędzie gdzie koncertuje podbija serca słuchaczy. Niedawny występ w Chojnie podczas Dni Integracji Europejskiej - zaowocował zaproszeniem chóru do Hanoweru w Niemczech.

Próby chóru odbywają się w każdą środę o godz. 19:00 w domu katechetycznym przy ul. Kościelnej

Dyrygentem i kierownikiem chóru jest p. Celina Krupowicz

Sprawami organizacyjno-technicznymi zajmuje się Darek Nowicki

Gryfińskie Stowarzyszenie Kulturalne „Fuga”

Stowarzyszenie zostało powołane do życia w 2008 roku. Głównymi celami stowarzyszenia są: popularyzacja i promocja działalności kulturalnej, opiniowanie inicjatyw i działań kulturalnych w gminie Gryfino, integrowanie środowisk kulturalnych, wspieranie rozwoju i ochrony infrastruktury kulturalnej, inicjowanie spójnych programów dla działań inwestycyjnych – priorytetów kultury, nawiązywanie kontaktów i wymiana doświadczeń z organizacjami o zbliżonych celach, gromadzenie wokół spraw kultury zwolenników, sponsorów i stworzenie lobby kulturalnego we władzach i organizacjach politycznych i społecznych, tworzenie nowych rozwiązań i skutecznych sposobów promocji kultury lokalnej oraz promocji miasta przez kulturę, podejmowanie zadań służących podniesieniu poziomu kulturalnego lokalnej społeczności.

Obecnie do stowarzyszenie zrzesza około 20 członków, wśród których znajdują się zarówno osoby zawodowo związane z działalnością kulturalną, jak również młodzież i osoby starsze, dla których ta dziedzina życia odgrywa znaczącą rolę.

Towarzystwo Miłośników Ziemi Gryfińskiej

Stowarzyszenie powstało w 2000 roku. Zostało założone w celu krzewienia wiedzy historycznej o regionie wśród mieszkańców miasta i gminy Gryfino. Celem towarzystwa jest utworzenie na terenie miasta i gminy Gryfino „Muzeum Historii Miasta i Regionu”. W stowarzyszeniu działa kilkudziesięciu członków, którzy aktywnie wspierają stowarzyszenie w działalności statutowej. Stowarzyszenie prowadzi aktywną działalność wydawniczą i przy współudziale urzędu gminnego w Gryfinie wydaje Gryfiński Kwartalnik Historyczny. W kwartalniku Historycznym przedstawiane są dawne i zawiłe dzieje ziemi gryfińskiej na przestrzeni wieków, większość artykułów w kwartalniku jest poparta szeroką wiedzą historyczną autorów. Do chwili obecnej towarzystwo wydało 26 numerów kwartalnika który cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem wśród czytelników. Nasze stowarzyszenie organizuje liczne wystawy poświęcone rocznicom historycznym i ważnym wydarzeniom które dotyczą naszego miasta i regionu „stowarzyszenie w swojej siedzibie organizuje liczne wystawy które przybliżają mieszkańcom historii i współczesność ziemi gryfińskiej. Cykliczne wystawy które są organizowane, to:

- w marcu wystawa poświęcona zdobyciu Gryfina przez Armię Czerwoną która połączona jest przeważnie ze spotkaniem z pierwszymi osadnikami

- w maju organizowane są wystawy z okazji zakończenia II Wojny Światowej
- w maju organizowana jest jako impreza towarzysząca podczas wyścigu smoczycich łodzi, jest to wystawa fotograficzna z poprzednich wyścigów oraz zdjęcia przedwojennego Gryfina
- w lipcu i sierpniu organizowane są prezentacje historyczne zbiorów własnych i zbiorów sympatyków stowarzyszenia
- we wrześniu wystawiana jest ekspozycja poświęcona wybuchowi II Wojny Światowej i napaści Rosji Sowieckiej na Polskę
- 11 listopada organizowana jest patriotyczna wystawa poświęcona kolejnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości

Oprócz stałych cyklicznych imprez organizowane są także imprezy okazjonalne które reprezentują dorobek lokalnych artystów lub inne ciekawe ekspozycje które prezentują zbiory zaprzyjaźnionych placówek muzealnych lub innych instytucji. Można także oglądać wiele wystaw z Instytutu Pamięci Narodowej np. „Polacy i Niemcy przeciwko komunistycznej dyktaturze”, „Oczami wroga”, wystawa ukazująca wrzesień 1939 w obiektywach wrogich armii. W ramach współpracy z muzeum miasta Perkun zorganizowano osiem wystaw i wernisaży które cieszyły się ogromnym zainteresowaniem wśród zwiedzających. W siedzibie stow. organizowane są wystawy poświęcone wielkim postaciom z życia publicznego jak i lokalnym patriotom o których nie wolno zapomnieć. Z cyklu wielcy Polacy zaprezentowano sylwetkę wielkiego Polaka jakim był Jan Paweł II o którym była wystawa prezentująca cały pontyfikat. Innym wielkim Polakiem którego sylwetkę zaprezentowano jest Józef Piłsudski, twórca niepodległego Państwa Polskiego (1918r). Stow. uczestniczy także w organizacji wystawy cyklu „Zasługi dla Gryfina” życie i twórczość Stanisławy Siarkiewicz. Stowarzyszenie ściśle współpracuje z placówkami oświatowymi, których wychowankowie zwiedzają wystawy. Organizowane są także imprezy plenerowe prezentujące lokalną kulturę. Prezentowane są także osiągnięcia towarzystwa w czasie Dni Gryfina gdzie sytuowane są stoiska z cennymi eksponatami. Organizowane są także wystawy na turnieju wsi gdzie prezentowane są sprzęty regionalne używane w dawnych czasach wśród mieszkańców wsi.

Ekspozycja ta cieszyła się niezwykle dużą popularnością. Ekspozycja zrealizowano przy współpracy z sympatykami towarzystwa, którzy zaprezentowali prywatne zbiory. Towarzystwo włącza się także w akcje charytatywne takie jak Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, w ramach której członkowie towarzystwa kwestują a towarzystwo prowadzi kiermasz charytatywny.

Towarzystwo ściśle współpracuje z licznymi instytucjami i organizacjami krajowymi oraz zagranicznymi. Instytucje z którymi podjęto współpracę z Muzeum Fortu Zachodniego w Świnoujściu, Stowarzyszeniem Reduta w Świnoujściu, Biblioteką Publiczną w Gryfinie, Gminnym Ośrodkiem Kultury w Gryfinie, Muzeum Miasta Perkun, Muzeum Obrony Wybrzeża w Kołobrzegu, Muzeum Narodowym w Szczecinie itd.

Towarzystwo współpracuje z liczną grupą kolekcjonerów i hobbystów, którzy czynnie wspierają działalność wypożyczając na czas wystaw swoje eksponaty, służą chętnie swoją wiedzą i pomocą. Członkowie

Towarzystwa czynnie włączają się w życie kulturalne regionu. Julian Dalidowicz i Patrycja Biernat są członkami Gryfińskiej Rady Kultury. Pani Elżbieta Ulanowska dostała nagrodę Starosty Gryfińskiego Bociany 2009 „w kategorii animator współpracy międzynarodowej” jako wieloletni koordynator współpracy z Grundschule Bersenbruck, autor partnerskich projektów, działań programów artystycznych dla dzieci. Jeden z członków stowarzyszenia Pan Marian Anklewicz jest autorem licznych książek i przewodników o charakterze historyczno – krajoznawczym.

W siedzibie towarzystwa organizowane są comiesięczne giełdy staroci, które gromadzą dużą ilość pasjonatów historii, którzy wymieniają się na tym spotkaniach doświadczeniami.

Można też w siedzibie towarzystwa obejrzeć stałą wystawę eksponatów, które znajdują się w zbiorach stowarzyszenia. Ekspozycje pozyskiwane są w celu utworzenia w niedalekiej przyszłości w mieście Gryfinie Muzeum, które będzie prezentować historię tego miasta.

Reasumując:

Wielość i różnorodność powstałych i rozwijających się kół zainteresowań na terenie Gminy Gryfino jest imponująca. Wszystko to zależne jest od charyzmy i chęci współpracy z młodym pokoleniem instruktorów oraz ich pomysłów na przyszłość. Każdy dzień pokazuje, że ich wybory są słuszne a droga, którą idą właściwa. Stąd też wiele z powstałych form edukacji kulturalnej jest doceniana przez szerszą publiczność i często nagradzana na konkurach o randze lokalnej, regionalnej czy krajowej.

Dlatego też warto istniejącą ścieżkę kultury w Gminie Gryfino kontynuować i rozwijać, aby wszelkie niedoskonałości zamieniać w sukcesy a młodych ludzi motywować do pracy nad samym sobą.

2.3. Wydarzenia, tradycje i zwyczaje

W gminie Gryfino corocznie odbywa się wiele imprez. Wiele z nich na stałe zagościło w kalendarzu imprez cyklicznych. Corocznie pojawia się także wiele nowych imprez. Imprezy organizowane są zarówno przez Gryfiński Dom Kultury jak i Bibliotekę Publiczną.

Gryfiński Dom Kultury rokrocznie jest organizatorem i współorganizatorem ok. 170 przedsięwzięć kulturalnych. Wiele imprez odbywa się cyklicznie. Należą do nich między innymi:

Festiwal Miejsc i Podróży „Włóczyki” – luty/marzec

Celem imprezy jest propagowanie kreatywnych form podróżowania, w tym także promocja Pomorza Zachodniego jako miejsca odkryć i spotkań. Jest to obecnie największa impreza o profilu podróżniczym w Polsce. Program obejmuje pokazy filmów, slajdów, fotografii z podróży po świecie i regionie zachodniopomorskim. Imprezie towarzyszą przeglądy profesjonalnych długometrażowych filmów z odległych i egzotycznych zakątków świata, degustacje potraw kuchni świata, wystawy, wycieczki oraz ekstremalne i nietypowe rajdy na orientację.

Impreza jest miejscem spotkań alpinistów, nurków, autostopowiczów, a także etnologów, reportażystów, regionalistów czy historyków.

Festiwal jest inspiracją do pogłębiania wiedzy historycznej regionu, a także rozbudzeniem zainteresowania sztuką świata.

Rokrocznie festiwal odbywa się na przełomie lutego i marca. Udział w nim bierze ok. 60 podmiotów wykonawczych, czyli podróżników. Są to wyjątkowe dni dla Gryfina. Widzowie przyjeżdżają ze wszystkich stron Polski. Statystycznie, co roku przez festiwal „przewija” się ok. 6.000 osób, które przychodzą lub przyjeżdżają na ciekawe prezentacje, koncerty, wystawy. W 2010 odbędzie się czwarta edycja tego przedsięwzięcia.

Poniżej przedstawiono kilka fotografii z powyższej imprezy oraz logo promujące „Włóczykija”

źródło: www.gdk.com.pl

źródło: archiwum GDK

Teatr Tańca VOGUE – kwiecień/listopad

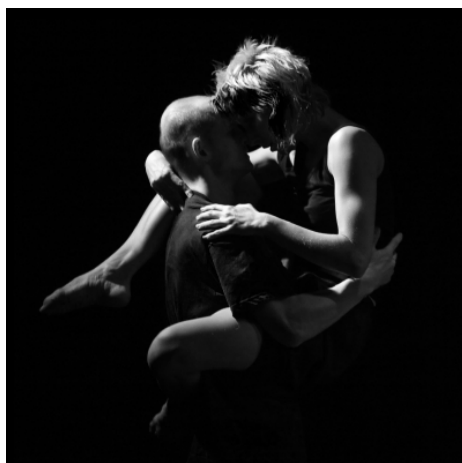
KONCERTY TEATRU TAŃCA VOGUE

są cykliczną imprezą taneczną na skalę ogólnopolską. Zespół prezentuje swoją działalność w kwietniu każdego roku od ponad 10 lat. Ze względu na ogromne zainteresowanie publiczności od kilku lat jest to dwudniowa impreza prezentująca prace nie tylko choreografa zespołu, ale także tancerzy. Zapraszani są również goście, wybitni tancerze i choreografowie polskiej sceny tańca. Impreza ta przyciąga widzów nie tylko z miasta czy województwa, ale też z całej Polski.

Dzisiejszy Teatr Tańca VOGUE powstał w 1991 i od początku działa przy Gryfińskim Domu Kultury. Od momentu powstania zespół pracował nad własnym językiem scenicznym odróżniającym go od innych tego typu grup, niemniej bazując i wykorzystując najważniejsze współczesne techniki taneczne. Od pierwszych lat działalności zespół prezentował się z dużym powodzeniem podczas imprez lokalnych, a potem ogólnopolskich i międzynarodowych tj. Międzynarodowe Prezentacje Współczesnych Form Tanecznych w Kaliszu, Międzynarodowe Lubelskie Spotkania Teatrów Tańca, Międzynarodowa Konferencja i Festiwal Sztuki Tanecznej w Bytomiu, Międzynarodowy Festiwal SOLO DANCE w Kaliszu. Jest zdobywcą wielu nagród i wyróżnień.

Oprócz corocznych koncertów VOGUE zainicjował nową imprezę taneczną - Festiwal Małych Form Ruchowych JESIENNA SCENA TAŃCA, którego pierwsza edycja odbyła się 20-21.11.2009 r. Oprócz choreografii VOGUE prezentowali się także Radosław Stępiak z Łodzi i Teatr Muzyczny Capitol z Wrocławia. Festiwal w założeniach również ma cykliczność, a zasięg imprezy ma być rozwinięty do skali międzynarodowej. Podczas festiwalu oprócz spektakli, planowane są również warsztaty tańca i kino tańca. Rokrocznie na koncertach Teatru Tańca Vogue jest ok. 500 widzów. Koncerty cieszą się ogromną popularnością. Niestety sala ma tylko 139 miejsc.

Poniżej przedstawiono plakat promujący imprezę odbywającą się w listopadzie 2009r. oraz kilka fotografii z imprez:

źródło: archiwum GDK

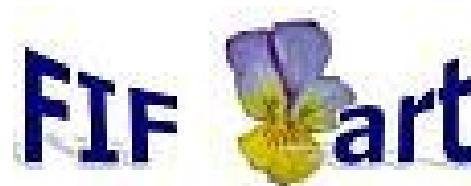
FIFArt - czyli Festiwal Intymnych Form Artystycznych - kwiecień

to impreza coroczna, mająca już za sobą czteroletnią tradycję. Festiwal wpisany jest na stałe w kalendarz imprez kulturalnych w Polsce. Posiada swoisty charakter i cieszy się coraz większym zainteresowaniem. Każdego roku zmienia się tematyka prezentacji artystycznych. Cechą wspólną FIFARTU jest – szeroko rozumiana bliskość sztuki, artyści i odbiorcy oraz indywidualnie odczuwana intymność wypowiedzi artystycznej.

Założeniem Festiwalu jest prezentacja różnorodnych zjawisk artystycznych współczesnej sztuki z głównym nastawieniem na kameralny teatr i małe formy pośrednie. FIFArt stwarza intymny i bardzo bliski kontakt artysty z widzem. Ideą festiwalu jest także prezentacja tych dokonań, które w swym założeniu dążą do przekraczania granic tabu, do ukazywania spraw głęboko ukrytych, wstydlivych i wręcz „zakazanych” – czyli intymnych w sensie fizycznym i psychicznym.

Na FIFArt składają się: monodramy, małe formy teatralne, piosenka poetycka, performance, kawiarnia poetycka, ekspozycje plastyczne, koncerty muzyczne, projekcje filmowe, spotkania autorskie, panele dyskusyjne. W trakcie imprezy odbywają się także warsztaty teatralne, plastyczne, literackie i inne. Festiwal odbywa się w miesiącu kwietniu. Udział w tym przedsięwzięciu bierze ok. 1500 widzów.

Poniżej przedstawiono fotografie obrazujące w/w imprezę oraz plakat ją promujący:

źródło: archiwum GDK

Dni Gryfina

...: Dni Gryfina, czyli podstawa to dobra zabawa !!!

„Dni Gryfina” organizowane są od 1995 roku.

Atrakcyjne koncerty przyciągają gości z innych rejonów kraju, a także zachodnich sąsiadów zza Odry. Od 1 do 3 maja, w „Dniach Gryfina” uczestniczy ponad 20 tysięcy osób. Jest to jedna z największych imprez promocyjnych odbywających się na pograniczu polsko - niemieckim.

Program artystyczny układany jest tak, aby każdy mógł znaleźć coś dla siebie.

Główną atrakcją imprezy stanowią gwiazdy polskiej estrady, a w ciągu piętnastoletniej historii odwiedzili Gryfino min. Maryla Rodowicz, Perfect, Lady Pank, Ich Troje, Bajm, Kombii, Kayah, Kult ...

Kolorytu imprezie dodają również spektakle najbardziej utytułowanych teatrów ulicznych: Ósmego Dnia, Biuro Podróży, Prawdziwy, Snów. Organizatorzy nie zapominają o najmłodszych widzach, tworzony jest specjalny plac zabaw z mnóstwem atrakcji, zapraszane są największe lunaparki, na głównej scenie odbywają specjalne bloki artystyczne dla dzieci. W dniach 1-3 maja licznych amatorów znajdują również imprezy sportowe i rekreacyjne, całe miasto oddane jest we władanie artystom, sportowcom, rzemieślnikom i handlowcom.

Przygotowania do tak dużego przedsięwzięcia trwają przez cały rok, a jedynym mankamentem, z jakim borykają się organizatorzy, jest brak stałego miejsca imprezy z przygotowaną infrastrukturą techniczną.

Poniżej przedstawiono zdjęcia obrazujące Dni Gryfina:

źródło: archiwum GDK

Smocze Łodzie – termin - maj

Cele :

1. Propagowanie aktywnego życia i mobilizowanie społeczeństwa poprzez zabawę do uczestnictwa w aktywność sportowej. W ramach imprezy przyjęła się forma aktywizowania społeczności lokalnej do czynnego udziału w festynie. Taką możliwość dają właśnie regaty Smoczyc Łodzi. Większość festynów odbywa się na zasadzie masowej konsumpcji piwa i słuchania muzyki. Celem wskazanej imprezy jest sprawienie, żeby mieszkańcy Gryfina czynnie uczestniczyli w zabawie a wyżej wspomniane elementy nie stanowiły jej pierwszego planu.
2. Promocja Gryfina i regionu Zachodniopomorskiego, organizacja zawodów zarówno dla społeczności lokalnej jak i dla wszystkich chętnych, którzy będą chcieli w nich uczestniczyć, z kraju i zagranicy.
3. Integracja społeczności z terenów przygranicznych Polski i Niemiec w Euroregionie Pomerania. W zawodach biorą udział załogi z terenu Polski oraz załogi Niemieckie, pozwala to na nawiązywanie kontaktów i wzajemnej współpracy, która procentuje również w innych dziedzinach życia.
4. Zwiększenie ilości uczestników i rangi imprezy. Organizatorzy chcieliby, aby Gryfino stało się swego rodzaju bazą dla tego typu imprez integracyjnych. Obecnie w zawodach bierze udział po kilkuset zawodników z Polski i Niemiec, co powoduje, że jest to największa tego typu impreza w Polsce.

Otwarte Mistrzostwa Euroregionu są imprezą cykliczną odbywającą się w trzeci weekend maja pod patronatem Marszałka Województwa i Przewodniczącego Sejmiku Wojewódzkiego. Trzeci tydzień maja to dobry termin na wyścigi Smoczyc Łodzi, ponieważ jest to rozpoczęcie sezonu wyścigów zarówno w Zachodniopomorskim jak i Meklemburgii Przedpomorza i Brandenburgii. Zawody wpisały się już na stałe w kalendarz wydarzeń sportowych w województwie zachodniopomorskim. W zawodach biorą udział drużyny mieszane: kobiety i mężczyźni, w pełni amatorskie, dla wielu uczestników jest to jedyna forma aktywności, w której biorą czynny udział. Planowane są dalsze uatrakcyjnianie imprezy. W zamyśle organizatorów jest, aby w trakcie zawodów mogły odbywać jakieś targi, koncerty czy wystawy, Zawody te planuje się również połączyć z festiwalem twórczości osób niepełnosprawnych.

Wieczorem w sobotę po wręczeniu pucharów organizowana jest impreza z muzyką oraz grillem dla uczestników, którzy podczas wspólnej zabawy nawiązują znajomości i integrują się.

Przez cztery lata festyn w Gryfinie stale się rozwija. Regaty cieszyły się ogromnym zainteresowaniem mediów lokalnych jak i ogólnopolskich (transmisja z zawodów została pokazana w TVP Szczecin, Polskie Radio Szczecin prowadziło bezpośrednią transmisję z nabrzeża przez całą imprezę, radio ESKA nadało dwa programy promujące przed zawodami i program z zawodów, pojawiły się artykuły w prasie lokalnej i w Kurierze Szczecińskim oraz w Internecie). Smocze Łodzie- to ok. 150 uczestników i ok. 2 000 widzów.

źródło: archiwum GDK

Turniej Wsi- sierpień

Jest to impreza cyklicznie odbywająca się co roku od pięciu lat zawsze w sierpniu. Tegoroczna impreza miała miejsce 22 sierpnia i odbyła się w Chwarstnicy. Organizatorem imprezy była Świetlica Wiejska „Dziupla” w Borzymiu-filia GDK w Gryfinie, OSP w Chwarstnicy oraz Rada Sołecka w Chwarstnicy. Celem zorganizowania tego turnieju jest aktywizacja i integracja lokalnej społeczności wiejskiej, prezentacja dorobku twórczego poszczególnych wsi, oraz oczywiście dobra zabawa. W zmaganiach biorą udział 4 osobowe drużyny (2 kobiety i 2 mężczyzn) z każdej wsi biorącej udział w turnieju.

Poza tym każda wieś przygotowuje krótki program artystyczny (poza punktacją), który prezentuje pomiędzy konkurencjami. Jednocześnie istnieje możliwość przygotowania i sprzedaży potraw gastronomicznych oraz rękodzieła artystycznego. Tegoroczny turniej rozpoczął się występem Kapeli Ludowej „Borzymianka”.

W zmaganiach brało udział 7 drużyn z miejscowości: Borzym, Chwarstnica, Gardno, Steklno, Nowe Czarnowo, Żabnica, OSP Gartz. Rozegrano 8 bardzo emocjonujących konkurencji: rozplatanie warkocza, noszenie wiader z wodą na nosidłach z poprzedniej epoki, ciągnięcie świni (czyli worka na sznurku), bieg na nartach parami, rzut dzidą do dzika, sołtysi przenosili ziarna grochu słomką, dla siłaczy były pompki z 10 kg cukru na plecach, gospodynie szukały jaj w stogu siana.

Nie było łatwo. Było mnóstwo śmiechu, radości, ale i nie mało stresu. Nad prawidłowym przebiegiem konkurencji czuwali sędziowie z klubu sportowego „Delf” z Gryfina.

Turniej wygrała reprezentacja wsi Żabnica, drugie miejsce zajęła Chwarstnica, trzecie Gardno.

Dzięki sponsorom każda z wsi uczestniczących dostała puchar oraz nagrodę. Rywalizacje uprzyjemniały występy kapeli 'Borzymianka", zespołu tanecznego z Borzymia, zespołu „Arkan” z Daleszewa oraz zespołów wokalnych Desire i Ad Hoc. Wśród atrakcji występujących podczas turnieju należy wymienić: Punkt Edukacji Przyrodniczo- Leśnej przygotowany przez Nadleśnictwo Gryfino oraz stanowisko Koła Łowieckiego „Żubr” z Gryfina. Poza tym odbywały się warsztaty ceramiczne i wikliniarskie, swoje stanowisko miało Towarzystwo Miłośników Historii Ziemi Gryfińskiej na którym zaprezentowało narzędzia i przybory codziennego użytku z dawnych lat. Swoje stanowiska przygotowały także LZS „Piast” oraz LOK z Gryfina. OSP z Chwarstnicy przygotowała fascynujący pokaz strażacki, natomiast zaprzyjaźniona drużyna z Niemiec, jak co roku zorganizowała wspinaczkę na skrzynki. W Turnieju Wsi rokrocznie uczestniczy ok. 1 500 osób.

Impreza cieszy się dużą popularnością oraz zaangażowaniem uczestników. Podczas imprezy nie brakuje śmiechu, zdrowej rywalizacji oraz obcowania z kulturą.

Poniżej przedstawiono kilka fotografii obrazujących wskazaną imprezę:

źródło: archiwum GDK

Zderzenie Sztuk i Kultur "SZTUKOWANIE" - wrzesień

to projekt promujący sztukę poprzez prezentację twórczości artystów wybitnych, poszukujących, a także prezentujących nowatorskie rozwiązania w swoich dziedzinach. To festiwal sztuki zderzający wiele technik artystycznych, które wchodzą ze sobą w swoisty dialog, tym bardziej namacalny i konkretny, że każda z edycji imprezy odbywa się pod określonym hasłem (hasło edycji 2010: PREMIERY I DEBIUTY). Społeczne założenia projektu mają na celu scalanie środowisk twórczych, kompleksowe podejście do tematu sztuki w ogóle. Dzięki prezentacji różnych form można „wyjść” ze sztuką do mieszkańców miasta, pobudzając świadomość kulturalną, angażując ich w działania podejmowane podczas projektu (jak „sztukowanie miasta” gdzie mieszkańcy pomagają artystom plastykom przy tworzeniu obiektów małej architektury w mieście). Podczas imprezy obok prezentacji prowadzone są panele dyskusyjne z udziałem autorytetów w dziedzinie sztuki i uczniów szkół średnich. Impreza odbywa się w 4 punktach miasta, dwóch scenach zamkniętych i dwóch skwerach, pozwalając dotrzeć do szerokiej grupy odbiorców. Impreza ma charakter międzynarodowy, rangę ponadregionalną, a jej głównym założeniem jest prezentacja i promocja twórczości artystów europejskich w ramach wymiany doświadczeń i szukania nowych form wyrazu w sztuce. Ową wymianę kulturalną widać jako drogę do nauki i poznawania innych narodowości oraz respektowania różnic i ich indywidualnej tożsamości. Koncerty, filmy, spektakle, sztuka ulicy, performance, widowiska taneczne i wiele innych. Jest to impreza kilkudniowa odbywająca się we wrześniu. Ilość uczestników to ok. 3 do 5 tys.

Poniżej przedstawiono kilka fotografii obrazujących wskazaną imprezę:

źródło: archiwum GDK

Oprócz wskazanych wyżej imprez cyklicznych Gryfiński Dom Kultury jest także organizatorem wielu imprez o mniejszej skali, które podobnie jak te duże, cykliczne na stałe wpisały się w harmonogram imprez. Należą do nich:

- akcje charytatywne na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy oraz mieszkańców Gryfina, którzy znaleźli się w potrzebie,

- koncerty kameralne w kościele,
- rejonowe przeglądy recytatorskie, taneczne, teatralne, piosenki dziecięcej - Amatorskich Zespołów Artystycznych,
- zabawy mikołajowe dla dzieci w mieście Gryfino,
- koncerty wigilijne,
- wspólne warsztaty terapeutyczno- plastyczne,
- przeglądy twórczości niepełnosprawnych,
- olimpiady niepełnosprawnych,
- występy dzieci z DPS-u na imprezach organizowanych przez GDK,
- imprezy turystyczne,
- turnieje wiedzy turystyczno-krajoznawczej,
- turnieje wiedzy pożarniczej "Młodzież Zapobiega Pożarom"
- turnieje wiedzy o ruchu drogowym
- półkolonie dla dzieci w okresie zimowych ferii i wakacji letnich

Inne imprezy, które organizował Gryfiński Dom Kultury w roku 2009 przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Data	Imprezy organizowane i współorganizowane przez GDK	Zasięg imprezy
STYCZEŃ			
1.	31.12.2008/01.01.2009	Spotkanie Sylwestrowe na pl. Barnima I w Gryfinie	lokalny
2.	10.01.2009	Zabawa Mikołajkowa dla dzieci w świetlicy wiejskiej w Sobieradzu	lokalny
3.	10.01.2009	Bał Karnawałowy dla dzieci w świetlicy wiejskiej w Borzymiu	lokalny
4.	10-11. 01.2009	Orkiestrowe Błyskawiczne Turnieje Szachowe w Pałacyku pod Lwami	lokalny
5.	11.01.2009	XVII Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy	międzynarodowy
6.	19.01-30.01.2009	Ferie zimowe w GDK	lokalny
7.	19-31. 01.2009	Szachy w Pałacyku - Feryjny Maraton Szachowy w Pałacyku pod Lwami	lokalny
8.	21.01.2009	Dzień Babci w świetlicy wiejskiej w Weltyniu	lokalny
9.	21.01.2009	Dzień Babci i Dziadka w Daleszewie	lokalny
10.	22-23. 01.2009	Warsztaty z technik tańca nowoczesnego hip-hop i Funk foundation prowadzone przez tancerza R. Stępniaaka dla Teatru Tańca VOGUE	
11.	24.01.2009	Dzień Babci i Dziadka w Sobieradzu	lokalny
12.	24.01.2009	II Edycja Potyczek Gimnazjalistów w świetlicy wiejskiej w Borzymiu	lokalny
13.	24.01.2009	X Jubileuszowe Spotkania z Horrorem „Noc Grozy” w Kinie Gryf	lokalny
14.	25.01.2009	Dzień Babci i Dziadka w świetlicy wiejskiej w Borzymiu	lokalny
15.	30.01.2009	Zabawa Karnawałowa dla dzieci w Daleszewie	lokalny

16.	31.01.2009	Występ Teatru Tańca VOGUE na gali Międzynarodowego Turnieju Gimnastyki Artystycznej GRYFINO GIM.ART.CUP2009	międzynarodowy
LUTY			
17.	14.02.2009	I Turniej Gryfińskiego Grand Prix w szachach w Pałacyku pod Lwami	lokalny
18.	17.02.2009	Odbiór wyróżnienia Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej w Warszawie za „samorządowe instytucje kultury” w kategorii świetlice wiejskie	
19.	18.02.2009	Miejsko-Gminne Eliminacje Małego Konkursu Recytatorskiego w Pałacyku pod Lwami	miejsko-gminny
20.	19-28. 02.2009	III Gryfiński Festiwal Miejsc i Podróży „Włóczykij”	międzynarodowy
21.	21.02.2009	54 Edycja Rejonowych Eliminacji Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego w Pałacyku pod Lwami	rejonowy
22.	27.02.2009	Zakończenie Festiwalu Miejsc i Podróży Włóczykij – wręczenie statuetek	ogólnopolski
23.	28.02.2009	Wycieczka do Kołbacza w ramach organizacji Festiwalu „Włóczykij” oraz koncerty muzyczne w GDK	
24.	28.02.2009	Wycieczka kół turystycznych z GDK do schronu z II wojny światowej (dworzec PKP w Szczecinie)	lokalny
MARZEC			
25.	08.03.2009	II Turniej Grand Prix Gryfina w szachach w Pałacyku pod Lwami	lokalny
26.	08.03.2009	III Edycja Potyczek Gimnazjalistów w Świetlicy Wiejskiej w Borzymiu	lokalny
27.	08.03.2009	Spotkanie z okazji Dnia Kobiet w Świetlicy Wiejskiej w Sobieradzu	lokalny
28.	14.03.2009	Szachy w Pałacyku - Zimowo-Wiosenny Turniej Szachowy w Pałacyku pod Lwami	lokalny
29.	14.03.2009	Otwarcie wystawy plastycznej przygotowanej przez pracownię plastyczną z GDK w Muzeum w Penkun	międzynarodowy
30.	16.03.2009	Przedstawienie Teatralne Teatru Kometa z Łodzi dla młodzieży w sali widowiskowej GDK	lokalny
31.	20.03.2009	Nagłośnienie Przeglądu Twórczości Młodzieży w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Gryfinie	lokalny
32.	20.03.2009	Powitanie wiosny z "Pierogami" na Scenie pod Lwami	lokalny
33.	21.03.2009	Przeгляд Piosenki Dziecięcej Estradowej w GDK	powiatowy
34.	21.03.2009	Powitanie wiosny w Glinnej –pracownia turystyczna	lokalny
35.	25.03.2009	Rejonowy Przegląd Twórczości Plastycznej Dzieci i Młodzieży Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego	rejonowy
36.	27.03.2009	Przeгляд Amatorskich Zespołów Teatralnych	powiatowy
37.	27-31. 03.2009	Festiwal 360 Stopni - Człowiek na krawędzi – Kino Gryf	lokalny
38.	28.03.2009	Udział Teatru Tańca VOGUE w Przeglądzie Tanecznym w Koninie	wojewódzki
39.	28.03.2009	XXII Międzynarodowe Spotkania Szachowe "Gryfino-Angermunde"	międzynarodowy
KWIECIEŃ			
40.	03.04.2009	Przeгляд Amatorskich Zespołów Tanecznych	powiatowy
41.	04.04.2009	18 Koncert Taneczny Teatru Tańca VOGUE	lokalny
42.	04.04.2009	III Turniej Grand Prix w szachach w Pałacyku pod Lwami	lokalny

43.	04.04.2009	XXXVII Ogólnopolski Młodzieżowy Turniej Turystyczno-Krajoznawczy – eliminacje powiatowe (współorganizacja z Pracownią Regionalną PTTK W Szczecinie)	powiatowy
44.	05.04.2009	Kiermasz Wielkanocny organizowany przez GDK na pl. Barnima I w Gryfinie	lokalny
45.	06.04.2009	Turniej Ruchu Drogowego - eliminacje	gminny
46.	07.04.2009	Edukacja muzyczna dla szkół podstawowych przygotowana przez GDK	lokalny
47.	16-19. 04.2009	V Festiwal Intymnych Form Artystycznych FIFART	międzynarodowy
48.	24-28. 04.2009	Przegląd filmów Woody'ego Allena: Allen jakiego pokochaliście! – Kino Gryf	lokalny
49.	25.04.2009	XI Noc Grozy – sala widowiskowa GDK	lokalny
50.	25.04.2009	Wiosenne wędrowanie po Puszczy Bukowej – pracownia turystyczna	
51.	27.04.2009	Występ zespołów GDK z okazji Dnia Inwalidy w Klubie Nauczyciela	lokalny
52.	29.04.2009	III Potyczki Gimnazjalistów w Świetlicy Wiejskiej w Borzymiu	lokalny
MAJ			
53.	01.05.2009	Udział Kapeli Ludowej Wełtynianka w majówkowej imprezie „Śpiewanie przy kapliczkach” – powrót do tradycji	
54.	01.05.2009	XI Otwarty Międzynarodowy Turniej Szachowy "Gryfino-Open 2009" w Pałacyku pod Lwami	międzynarodowy
55.	02.05.2009	V Nocny Otwarty Międzynarodowy Maraton Szachowy "Gryfino - Cup 2009" w Pałacyku pod Lwami	międzynarodowy
56.	1-3.05.2009	15 edycja Dni Gryfina 2009	międzynarodowy
57.	6.05.2009	Polsko-niemieckie warsztaty plastyczne gimnazjalistów w pracowni plastycznej GDK	międzynarodowy
58.	9.05.2009	Nagłośnienie festynu zdrowia organizowanego przez Wydział Edukacji i TVP Szczecin na Pl. Barnima I w Gryfinie	lokalny
59.	16.05.2009	Rodzinny Piknik z Unią Europejską „Rusz Fundusze Unijne” na Pl. Barnima I w Gryfinie	lokalny
60.	16.05.2009	Festiwal Europejski z Pogotowiem Teatralnym	lokalny
61.	21.05.2009	Nagłośnienie Święta Straży Pożarnej w Gryfinie	lokalny
62.	23.05.2009	IV Wyścig Smoczych Łodzi - nabrzeże gryfińskie	międzynarodowy
63.	23.05.2009	Szachy w Pałacyku - Grand Prix - Turniej 4 w Pałacyku pod Lwami	lokalny
64.	24.05.2009	Hydrozagadka w Szuwarach - kajakowy rajd Włóczykija na orientację po Międzyodrzu	lokalny
65.	25.05.2009	Dzień Matki w świetlicy wiejskiej w Wełtyniu	lokalny
66.	30.05.2009	Dzień Dziecka w GDK- Pałacyk pod Lwami	lokalny
67.	30.05.2009	Dzień Dziecka w świetlicy wiejskiej w Nowym Czarnowie	lokalny
68.	30.05.2009	Dzień Dziecka w Radziszewie	lokalny
69.		Dzień Dziecka w świetlicy wiejskiej w Sobieradzu	lokalny
CZERWIEC			
70.	04.06.2009	Final Potyczek Gimnazjalistów w Borzymiu	lokalny
71.	06.06.2009	Festyn Rodziny " Pobaw się ze mną" w Gardnie	lokalny

72.	06.06.2009	Rajd Śladami Wodnika	lokalny
73.	06.06.2009	Wojewódzki Przegląd Zespołów Rockowych w GDK	wojewódzki
74.	07.06.2009	Zawody międzygminne OSP w Radziszewie- nagłośnienie imprezy, występ zespołu Demolka ze świetlicy wiejskiej w Starych Brynkach	miejsko-gminny
75.	9-10. 06.2009	Warsztaty Taneczne z Seanem Feldmanem – taniec współczesny	
76.	12.06.2009	50- lecie pożycia małżeńskiego - występ zespołu Granda z GDK	lokalny
77.	13.06.2009	Festyn „Pobaw Się Ze Mną” w Gardnie	lokalny
78.	13.06.2009	„ Truskawkowe Szaleństwo” – Festyn Rodzinny w świetlicy wiejskiej w Weltyniu	lokalny
79.	16.06.2009	IV Zawody Na Orientację o Puchar Dyrektora Gryfińskiego Domu Kultury	lokalny
80.	17.06.2009	Gala Laureatów- występ zespołu Granda i solistki z pracowni wokalne GDK	gminny
81.	19.06.2009	Reżyser "Wojny polsko-ruskiej" gościem kina Gryf – projekcja filmu	gminny
82.	20-21. 06.2009	Skoki Rowerowe do wody w Wirowie – koncert, rajd nocny	lokalny
83.	22.06.2009	Występ młodszej grupy VOGUE na Festiwalu Mini Piłki Nożnej	lokalny
84.	22-26. 06.2009	Wakacje w mieście	gminny
85.	22.06- 03.07.2009	Półkolonie dla 30 uczestników w ZS Chwarstnica	gminny
86.	22.06- 03.07.2009	Półkolonie dla 30 uczestników w ZS Gardno	gminny
87.	29.06.2009	Występ Teatru Tańca „Vogue” –spektakl taneczny na sali widowiskowej GDK	lokalny
88.	29.06.-05. 07.2009	Letni obóz turystyczny szlakiem nadwiślańskich miast: Bydgoszcz, Toruń – pracownia turystyczna	
LIPIEC			
89.	3-15. 07.2009	Organizacja kolonii Międzynarodowej – dla dzieci z Sambora na Ukrainie (dzieci przyjechały na zaproszenie Urzędu Miasta i Gminy w Gryfinie)	międzynarodowy
90.	5.07.2009	Występ zespołu AD HOC na XV Rajdzie Regionalnym Konia Małopolskiego w Raciechowicach- Dni Raciechowic	
91.	6-17. 07.2009	Półkolonie dla 30 uczestników w Pałacyku pod Lwami –II turnus	lokalny
92.	7.07.2009	Wyjazd Teatru Tańca „VOGUE” na 16 Międzynarodową Konferencję Festiwalu Sztuki Tanecznej do Śląskiego Teatru Tańca w Bytomiu	międzynarodowy
93.	11.07.2009	Festyn rodzinny rekreacyjno-sportowy „Dzień Daleszewa, Radziszewa i Łubnicy	lokalny
94.	17.07.2009	Projekcja filmu „Die Wundersame Welt der Waschkraft” („Cudowny świat białej mocy”) w Kinie Gryf z udziałem reżysera Hansa Christiana Schmida	międzynarodowy

95.	17-19. 07.2009	Występ Tadeusza Wasilewskiego oraz zespołu „Arkan” z GDK w Sułominie podczas Międzynarodowego Pikniku Country „Sułomino 2009”	międzynarodowy
96.	18.07.2009	Festyn rodzinny przy świetlicy wiejskiej w Czepinie	lokalny
97.	19.07.2009	Nagłośnienie festynu charytatywnego na pl. Barnima I w Gryfinie przygotowanego przez Warsztaty Terapii Zajęciowej w Gryfinie	lokalny
98.	25.07.2009	Festyn Integracyjny w Steklnie	lokalny
99.	25-29. 07.2009	Warsztaty teatralne organizowane dla młodzieży z Teatru 6 i pół w Starym Młynie w Osuchu	
SIERPIEŃ			
100.	3-10. 08.2009	Udział Teatru Uhuru z GDK w międzynarodowych warsztatach teatralnych w Morlaix (Bretania) we Francji, realizacja międzynarodowego projektu „Street art Project”	międzynarodowy
101.	8.08.2009	Nagłośnienie Festynu integracyjnego w Wełtyniu	lokalny
102.	15.08.2009	Występ zespołu AD HOC i Desire z GDK w Rynicy podczas 15 Rynickich Spotkań Integracyjnych	międzynarodowy
103.	20.08.2009	Spektakl Teatru 6 i pół w Starym Młynie w Osuchu – podsumowanie warsztatów	
104.	22.08.2009	V Gminny Turniej Wsi – boisko sportowe w Chwastnicy, impreza rekreacyjno –sportowa przygotowana przez świetlice wiejską w Borzymiu	gminny
105.	29.08.2009	Dożynki Gminne w Nowym Czarnowie	gminny
WRZESIEŃ			
106.	01.09.2009	70. rocznica wybuchu II Wojny Światowej	gminny
107.	3-6.09.2009	III Zderzenie Sztuk i Kultur SHOCK & SHOW	międzynarodowy
108.	5.09.2009	Nagłośnienie podczas Dożynek parafialnych	lokalny
109.	8.09.2009	Nagłośnienie podczas Odpustu	lokalny
110.	12.09.2009	Szachy w Pałacyku - Grand Prix 2009 - turniej 6 w Pałacyku pod Lwami	lokalny
111.	13.09.2009	Występ zespołu AD HOC podczas Święta Sklepu Intermarche	lokalny
112.	17.09.2009	Nagłośnienie podczas uroczystości na cmentarzu	lokalny
113.	18.09.2009	Inauguracja sezonu teatralnego 2009/2010 w Teatrze Uhuru - "Niech żyje Witkacy"	lokalny
114.	18-22. 09.2009	4 x Kino Europejskie – Kino Gryf	lokalny
115.	19.09.2009	Wycieczka krajoznawcza do Międzyzdrojów – pracownia turystyczna	
116.	20.09.2009	Targi Rzemieślnicze współorganizacja imprezy z Cechem Rzemiosł Różnych	lokalny
117.	25.09.2009	Olimpiada Niepełnosprawnych	powiatowy
118.	25-27. 09.2009	"Wszystko za Everest" - Everestowy przegląd filmowy w Kinie Gryf	lokalny
119.	30.09.2009	Spektakl teatralny w Sobieradzu	lokalny
PAŹDZIERNIK			
120.	1.10.2009	Współorganizacja Przeglądu Twórczości Osób Niepełnosprawnych z Domów Pomocy Społecznej oraz dzieci z Domów Dziecka	gminny
121.	3.10.2009	Nagłośnienie biegu transgranicznego	międzynarodowy
122.	4.10.2009	Nagroda Grand Prix – Złota Igła na V Ogólnopolskim	ogólnopolski

		Festiwalu Małych Teatrów „Igła” w Ostrołęce dla Teatru Uhuru za spektakl „Pierogi”	
123.	5-29. 10.2009	Wystawa pt ”Jarocin w obiektywie bezpieki” prezentowana w hollu GDK (ul. Szczecińska 17)	lokalny
124.	9.10.2009	Organizacja zajęć plastycznych w pracowni GDK „DESEN” dla dzieci z Przedszkola Nr 2 w Gryfinie	lokalny
125.	10.10.2009	Organizacja XXXIV Rajdu Parasolowego przez pracownię turystyczną GDK	powiatowy
126.	11.10.2009	Szachy w Pałacyku - Grand Prix 2009 - turniej 7 w pałacyku pod Lwami	lokalny
127.	16.10.2009	Koncert zespołu muzycznego Indios Bravos w sali widowiskowej GDK	lokalny
128.	17.10.2009	Spotkanie okolicznościowe z okazji Dnia Seniora w Remizie OSP w Radziszewie	lokalny
129.	17.10.2009	Występ zespołu AD HOC i Kapeli Ludowej Bartkowiacy z okazji Dnia Seniora w Krzypnicy	lokalny
130.	22.10.2009	Nagłośnienie oraz występy zespołów z GDK w Arkadii podczas spotkania z okazji Dnia Emeryta i Rencisty	lokalny
131.	24.10.2009	Szachy w Pałacyku - Grand Prix 2009 - turniej 8	lokalny
132.	24-25. 10.2009	Gryfiński Festiwal Miejsc i Podróży „Włóczykij” – przedstawienie 4 prezentacji w Warszawie w kinie Muranów na festiwalu filmów azjatyckich „kino w Pięciu Smakach”	
133.	31.10.2009	Noc Grozy: Gryfińskie Spotkania Z Horrorem. Edycja 12 – Kino Gryf	lokalny
LISTOPAD			
134.	1.11.2009	Nagłośnienie mszy świętej na cmentarzu w Gryfinie	lokalny
135.	3.11.2009	Występ Teatru Uhuru ze spektaklem „Pierogi” podczas I Zero Budget Festiwal we Wrocławiu	ogólnopolski
136.	07.11.2009	Szachy w Pałacyku - Grand Prix 2009 - turniej 9 w Pałacyku pod Lwami	lokalny
137.	10.11.2009	Nagłośnienie Wieczornicy „Polacy mają w sobie instynkt wolności” w Szkole Podstawowej Nr 1 w Gryfinie	lokalny
138.	11.11.2009	91. rocznica Odzyskania Niepodległości	gminny
139.	13.11.2009	Powarzędzowy spektakl dla młodzieży Cyrku „Zodiak” ze Szczecina – „Młodzież w działaniu”	lokalny
140.	14.11.2009	Nagłośnienie marszu „Amazonek” w Gryfinie, występ zespołów GDK w Klubie Nauczyciela	lokalny
141.	14.11.2009	Szachy w Pałacyku - Grand Prix 2009 - turniej 10 w Pałacyku pod Lwami	lokalny
142.	19.11.2009	Występ zespołu AD HOC z okazji Dnia Seniora w Świątlicy Wiejskiej w Wełtyniu	lokalny
143.	20-21. 11.2009	Koncert Tańca „Jesienna Scena Tańca”	lokalny
144.	21.11.2009	Występ zespołu AD HOC z okazji Dnia Seniora w Godkowie	lokalny
145.	25-26. 11.2009	Spektakle Teatralne dla młodzieży w sali widowiskowej GDK	lokalny
146.	27.11.2009	Warsztaty plastyczne w pracowni „Deseń” GDK dla dzieci z Przedszkola Nr 2 w Gryfinie	lokalny

147.	27-29. 11.2009	18-te Krakowskie Spotkania BaletOFFowe – uczestnictwo Teatru Tańca Vogue	
148.	27.11.2009	Nagłośnienie imprezy jubileuszowej Klubu Sportowego „Hermes”	lokalny
149.	28.11.2009	Jesienne wędrowanie po Puszczy Bukowej – pracownia turystyczna	
GRUDZIEŃ			
150.	3.12.2009	Zajęcia plastyczne dla dzieci z Przedszkola w Kołbaczu	
151.	4.12.2009	Spotkanie z reżyserem oraz z aktorką filmu „Galerianki”	lokalny
152.	5.12.2009	Mikołajkowe Marsze na Orientację – organizowane przez pracownię turystyczną GDK	lokalny
153.	6.12.2009	Spotkanie z Mikołajem na pl. Barnima I w Gryfinie	gminny
154.	6.12.2009	Główna nagroda dla Teatru Uhuru w Łódzkich Spotkaniach Teatralnych 2009	
155.	10.12.2009	Nagłośnienie Koncertu Wigilijnego dla Przedszkola Nr 4 w Sali widowiskowej GDK	lokalny
156.	12.12.2009	Spotkanie z Mikołajem w Gardnie – współorganizacja imprezy	lokalny
157.	12.12.2009	Final Grand Prix Gryfina 2009 w szachach w Pałacyku pod Lwami	lokalny
158.	18.12.2009	Koncert Świąteczny – jaka to melodia? sala widowiskowa GDK	lokalny
160.	27-29. 12.2009	Ofensywa francuskiej animacji w Kinie Gryf	lokalny
161.	31.12.2009/1.0 1.2010	Sylwester na pl. Księcia Barnima I w Gryfinie	lokalny

źródło: sprawozdanie GDK-u za 2009r.

W ramach imprez organizowanych przez instytucje kultury, także Biblioteka Publiczna organizuje i prowadzi różnego rodzaju imprezy skierowane do najmłodszych jak i dorosłych czytelników.

W ostatnim roku były to:

Ferie zimowe (w dniach od 19 do 30.01.2009r.).

Jak co roku w czasie ferii zimowych dzieci mogły uczestniczyć w zajęciach specjalnie dla nich zorganizowanych przez Oddział Dziecięcy przy współpracy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci. Codziennie przez kilka godzin pracownicy biblioteki starali się zagospodarować w ciekawy i nieszablonowy sposób czas wolny ponad 40 dzieci. Uczestnicy ferii w bibliotece brali czynny udział w rozmaitych konkursach, warsztatach, spotkaniach i zabawach. Swoje zdolności aktorskie mogli odkryć w trakcie warsztatów teatralnych z p. Kamilą Paradowską z Teatru Współczesnego w Szczecinie. Z kolei umiejętności plastyczne mogły wykazać podczas warsztatów plastycznych w składaniu origami, malowaniu na szkle i wykonywaniu prac plastycznych na następujące tematy: „Wynalazca XXI wieku”, „Książkowe rebusy na wesoło”, „Bezpieczne ferie”.

Dużym zainteresowaniem cieszyły się spotkania z cyklu „Ludzie z pasją”, na których można było się dowiedzieć między innymi jak narysować portret czy butelkę – to w ramach warsztatów z p. Aleksandrą

Promińską studentką Wyższej Szkoły Sztuki Użytkowej w Szczecinie. Wiele pytań i zabawnych historyjek o zwierzętach można było usłyszeć podczas spotkania z weterynarzem p. Maciejem Racinowskim. Dzieci uczestniczące w ferii zimowych mogły też odwiedzić pracownię rzeźby w drewnie p. Józefa Moczuly, który opowiedział o swojej pracy, początkach kariery, pokazał swoje rzeźby i pozwolił niektórym przez chwilę poczuć się rzeźbiarzem. Dzięki uprzejmości Towarzystwa Miłośników Historii Ziemi Gryfińskiej można było obejrzeć wystawę „Niemcy i Polska przeciwko komunistycznej dyktaturze”.

Z okazji Dnia Babci i Dziadka zorganizowana została impreza czytelnicza, na którą dzieci zaprosiły babcie i jednego dziadka. Było głośne czytanie bajek, recytacja wierszyków oraz konkursy i zabawy. Oprócz spotkań z ciekawymi osobami było też coś dla gimnastyki umysłu: kalambury, koło fortuny, rebusy, zagadki, konkursy czytelnicze, językowe, literackie, turnieje: wiedzy, warcabowy i gier planszowych. Swoją wiedzą dzieciaki mogły się pochwalić w turnieju „Omnibus”. Sporo emocji i śmiechu wywołał konkurs „łamanego języka”, w którym liczyła się poprawna wymowa i nienaganna dykcja.

Każdego dnia dzieci z przyjemnością uczestniczyły w zabawach ruchowych i twórczych jak np. Kareta, Termometry, Tratwa czy Trigramy, Krzesła, Jesteś..., a także kolorowały i rozwiązywały łamigłówki. Uczestnicy zajęć nie tylko bawili się w Oddziale Dziecięcym, ale obejrzeli w GDK film „Mali Agenci” i przedstawienie teatralne „Cudowna lampa Aladyna”. Wybrano się także do Centrum Wodnego „Laguna” gdzie przez dwie godziny w wodzie dzieci grały w piłkę.

Oprócz wskazanych atrakcji dzieci miały możliwość za pomocą prezentacji multimedialnej „O czym zimą śnią zwierzęta czyli co w zimowym lesie słychać” przenieść się do magicznego świata. Pani Urszula Czapiewska z Nadleśnictwa Gryfino interesująco opowiadała o życiu zwierząt zimą i sposobach dokarmiania ich. Chętni wzięli udział w grach i quizach przyrodniczych oraz odegrali scenki teatralne w parach ze zwierzakami - pluszakami. Nowym punktem ferii były zajęcia biblioterapeutyczne, które służą wzmocnieniu poczucia własnej wartości, pozwalają kreować własne „ja” i ukazują dzieciom sposoby wykorzystywania terapeutycznej funkcji książki. Po wysłuchaniu „Bajki o Czterokolorowym Czterokraju” dzieci w grupach miały za pomocą jednego z czterech kolorów utworzyć jednokolorowe państwo z jego nazwą, władcą, poddanymi, jadłospisem i hymnem. Każdy kraj był wyjątkowy i oryginalny, przez co zachęcał do zwiedzania (Niebieskowo, Żółtolandia, Kraina Czerwonków, Zielonolandia). W ostatnim dniu ferii odbyło się w GDK spotkanie z przedstawicielami gryfińskiej Policji i Straży Miejskiej. Rozstrzygnięto konkurs plastyczny „Bezpieczne ferie” i wręczono pamiątkowe dyplomy z nagrodami. Oddział Dziecięcy zgłosił cztery prace do konkursu. Jedna z nich została nawet wyróżniona. Po spotkaniu dzieci wyruszyły na rajd po ciekawych miejscach i zabytkach miasta Gryfino, a na zakończenie wyprawy było ognisko z pieczeniem kielbasek i chleba. Przez cały czas trwania ferii był słodki poczęstunek, zimne napoje, atrakcyjne nagrody i najważniejsze - wspaniała zabawa.

Poniżej przedstawiono kilka fotografii obrazujących wspomnienia z Ferii zimowych organizowanych w Gminie Gryfino.

źródło: www.biblioteka.gryfino.pl

Spotkanie z pisarką – Barbarą Kosmowską (dnia 06.03.2009r.)

W ramach projektu „Dyskusyjne Kluby Książki” (popularnie zwane DKK), 6 marca br. o godz. 9:00 w Czytelnicy dla Dzieci odbyło się spotkanie autorskie z pisarką Barbarą Kosmowską. Autorka odwiedziła gościnne progi Biblioteki Publicznej w Gryfinie, aby spotkać się ze swoimi czytelnikami z gryfińskich szkół podstawowych: SP Nr 2, SP Nr 4, Gimnazjum Nr 1 i czytelnikami dorosłymi, gdyż twórczość Kosmowskiej skierowana jest zarówno dla dzieci, młodzieży, jak i dorosłych. Pisarka dotąd wydała dwanaście powieści, z których trzy zdobyły prestiżowe wyróżnienia. Książka „Teren prywatny” w 2001 r. wygrała konkurs literacki pod nazwą „Dziennik polskiej Bridget Jones”. Powieść „Buba” w 2002 r. zdobyła nagrodę główną w ogólnopolskim konkursie na powieść dla dzieci i młodzieży pod hasłem „Uwierz w siłę wyobraźni”. Natomiast za „Pozłocaną rybkę” autorka otrzymała nagrodę „Książka Roku 2007” w konkursie Polskiej Sekcji IBBY. Popularność książek Kosmowskiej wśród nastolatków i kobiet wynika z tego, iż dotyczą one niezwykle trudnych problemów, z którymi boryka się niejedna Polka: rozwód, ciężka choroba, pierwsza miłość, kryzys w przyjaźni, w małżeństwie. Kobieta w powieściach Kosmowskiej potrafi pisać, słuchać, z pasją rzucać się w wir wydarzeń, żyć pełnią życia, dbać o swój rozwój i to bez znaczenia, w jakim jest akurat wiek. Nie bez powodu pisarkę okrzyknięto „Polską Bridget Jones”. Sama Barbara Kosmowska jak jej bohaterki, jest kobietą wszechstronną: pisze powieści, wiersze (jak na razie do szuflady), słuchowiska radiowe, współpracuje z czasopiśmie o literaturze dla dzieci Guliwer, jest pracownikiem naukowym Akademii Pomorskiej w Słupsku i radną w rodzinnym Bytowie. Mając tak duże doświadczenie w wystąpieniach publicznych, nie miała najmniejszych oporów z nawiązaniem kontaktu z młodzieżą. Uczestnicy spotkania, początkowo skrępowani obecnością pisarki, szybko przełamali pierwsze lody i zaczęli zadawać ciekawe pytania. Autorka opowiadała m.in. o sobie, rodzinie, warsztacie pisarskim i bohaterach swoich książek. Zdradziła uczestnikom nawet, o czym będzie jej następna powieść skierowana do młodzieży. Po spotkaniu można było nabyć książki z autografem pisarki. Największym zainteresowaniem cieszyła się Buba. Ci, którzy nie zakupili książek, mogą je wypożyczyć w bibliotece i jej filiach. Blisko 2-godzinne spotkanie było luźną i miłą rozmową pomiędzy Panią Barbarą a zebranymi czytelnikami, po którym nastąpiły podziękowania, oklaski, kwiaty i pamiątkowe zdjęcia.

Poniżej kilka fotografii z tego spotkania:

źródło: www.biblioteka.gryfino.pl

Sesja naukowa „Gryfino i okolice na przestrzeni wieków” (dnia 06.03.2009r.)

W dniu 6 marca 2009 r. w auli gryfińskiego gimnazjum odbyła się uroczysta sesja naukowa pt. "Gryfino i okolice na przestrzeni wieków" związana z obchodami 755-lecia miasta Gryfino. Przewodnikiem w sesji był Pan dr Radosław Skrycki z Instytutu Historii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Szczecińskiego. Szczegółowy plan sesji przedstawiał się następująco:

15.30 - Otwarcie - burmistrz - Henryk Piłat

- dr Radosław Skrycki – Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Szczecińskiego

16.00-16.20 – prof. Edward Rymar - Okolice Gryfina w okresie agresji brandenburskiej na Pomorze Zachodnie w XIII-XV wieku

16.20-16.40 – prof. Radosław Gaziński – Urząd kata w Gryfinie (1625-1626)

16.40-17.00 – dr Ewa Gwiazdowska – Od peryferii do centrum. O trzech źródłach ikonograficznych do dziejów Gryfina

17.00-17.20 – Kamil Szpotkowski – wprowadzenie do degustacji: Analiza zasobów przyrodniczych okolic Gryfina w aspekcie rozwoju osadnictwa do X wieku

17.20-17.50 – przerwa na poczęstunek

17.50-18.10 – dr Renata Gałąj-Dempniak – Gryfino na widokówce do 1945 roku

18.10-18.30 – prof. Adam Makowski – Gryfino. Nietypowy przykład kariery polskiego miasteczka po II wojnie światowej

18.30-18.50 – dr Radosław Ptaszyński – Powiat gryfiński w aktach Urzędu Bezpieczeństwa 1945–1948

18.50-19.10 – Katarzyna Rembacka - Czerwiec '76 w „Dolnej Odrze”. Obraz strajku w materiałach archiwalnych Służby Bezpieczeństwa

Spotkanie Dyrektorów bibliotek powiatowych województwa zachodniopomorskiego (w dniach 30.03 – 01.04.2009r.)

30. marca b.r. o godzinie 10.00 w Bibliotece Publicznej w Gryfinie nastąpiło uroczyste otwarcie konferencji dyrektorów bibliotek publicznych-powiatowych oraz pełniących funkcje powiatowe-województwa

zachodniopomorskiego. Na otwarciu byli obecni przedstawiciele gryfińskich władz samorządowych, zastępca starosty p. Jerzy Miler oraz zastępca burmistrza p. Eugeniusz Kuduk.

Celem spotkania było omówienie wyników pracy bibliotek publicznych województwa zachodniopomorskiego, sytuacji, w jakiej znajdują się obecnie biblioteki powiatowe, opracowanie standardów pracy biblioteki wojewódzkiej oraz prezentacja przez p. Elżbietę Kamińską akcji „Bezpieczny Internet” prowadzonej przez Książnicę Pomorską. Gośćmi konferencji byli przedstawiciele Instytutu Książki, którzy prezentowali: p. Elżbieta Kalinowska - projekt „Biblioteka +” i p. Tomasz Cieślik - program MAK +, natomiast przedstawiciel Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego p. Jacek Królikowski przedstawiał Program Rozwoju Bibliotek.

Organizatorami trwającego trzy dni spotkania były: Książnica Pomorska w Szczecinie, Biblioteka Publiczna w Gryfinie oraz Miejska Biblioteka Publiczna w Chojnie, która gościła dyrektorów bibliotek we wtorek, 31. marca. Uczestnicy konferencji zwiedzili i zapoznali się dzięki uprzejmości p. Doroty Dobak – Hadrzyńskiej, poetki chojeńskiej, i p. Mariana Anklewicza, gryfińskiego regionalisty, z historią zarówno Gryfina jak i Chojny. Grono bibliotekarzy mieszkało w te dni w hotelu Wirówek, gdzie omawiano pracę bibliotek publicznych województwa zachodniopomorskiego.

Poniżej przedstawiono fotografie z w.w spotkania

źródło: www.biblioteka.gryfino.pl

Spotkanie z pisarką Aleksandrą Petruszewicz (dnia 03.04.2009r.)

W ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Książki Dziecięcej – 3 kwietnia 2009r. o godz. 11.00 w Czytelni dla Dzieci odbyło się spotkanie ze szczecińską pisarką Aleksandrą Petruszewicz. Całe życie zawodowe autorki wiązało się z pracą na rzecz dzieci i młodzieży (poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne, dzieci specjalnej troski). W związku z tym twórczość literacka pisarki jest głównie poświęcona dzieciom. Jest ona autorką pięknie ilustrowanych książeczek m.in.: „Jak to w Wielkanoc u dziadków było”, „Jak bańka mydlana pomaga dzieciom” i „O tym jak wielbłąd ślimaka spotkał”. Specjalnie zaś na Dzień Dziadka autorka napisała książeczkę „Jak dziadunio wnuczka usypiał”, którą w wersji polskiej wydało Metropolitarnie Wydawnictwo św. Stanisława BM w Krakowie, a Wydawnictwo Szczecińskie wydało wersję polsko - niemiecką z myślą o rodzinach polskich przebywających aktualnie w Niemczech. Dużym powodzeniem cieszył się utwór „Aleksandrynkowe Boże Narodzenie”, śpiewany przez dziecięcy zespół

estradowy "Bemole". Został nagrany przez "Polskie Nagrania", a jego fragmenty niejednokrotnie emitowano przez radio, także szczecińskie. Równie piękną wersję muzyczną otrzymał kolejny utwór „Opowieści wielkanocne”, którego fragmenty emitowano w TV i szczecińskim radiu. Bardzo ciepło zostały przyjęte przez młodych czytelników "Opowieści babuni na dobranoc" wydane w 1993 r. z ilustracjami Bożeny Tchórzewskiej. "Muszka" na motywach utworu Kornieja Czukowskiego ("Mucha – Cokotucha") i jest pierwszym utworem Aleksandry Petruszewicz, który zagościł na deskach scenicznych m.in. Teatru Lalek „Pleciuga” w Szczecinie. „Aleksandrynka” (taki pseudonim literacki wymyśliły dzieci z Wrocławia) spotkała się z uczniami klas „0” z SP Nr 1 i SP Nr 4 w Gryfinie. Dzieci od razu nawiązały sympatyczny i spontaniczny kontakt z pisarką. Zadawały wiele zabawnych pytań dotyczących jej życia, opowiadały historyjki o swoich pupilach, o tradycjach wielkanocnych w swoich domach, niektóre nawet recytowały wierszyki i śpiewały piosenki o wiosnie. Atrakcją spotkania było głośne czytanie bajki „Jak bańka mydlana pomaga dzieciom” przez samą autorkę. Pani Aleksandra była wzruszona, gdy od maluchów otrzymała bukiet kwiatów i obrazek baranka z książeczki „Jak dziadunio wnuczka usypiał”. Na zakończenie spotkania ustawiała się długa kolejka po autografy i do pamiątkowych zdjęć. To godzinne spotkanie z „Aleksandrynką” było dla małych czytelników wspaniałą podróżą w zaczarowany świat bajek.

źródło: www.biblioteka.gryfino.pl

Wernisaż „Indie” w fotografiach Małgorzaty Matuszewskiej (dnia 01.05.2009r.)

Wystawę można było oglądać w C.W Laguna w dniach od 1 do 15 maja oraz w Filii Biblioteki Publicznej Górny Taras w dniach od 18 do 30 maja. Wystawa cieszyła się dużą popularnością wśród mieszkańców Gminy.

Spotkanie z Książką w Filii Górny Taras (dnia 5 maja 2009r.)

5 maja "Żabki" (grupa przedszkolna z Przedszkola nr 1) gościły w Bibliotece na Górnym Tarasie.

W progu Biblioteki dzieci wypowiadając głośno swoje imię witały się z książkami.

Na czarodziejskim dywanie przedszkolaki zapoznały się z historią książki "w pigułce" oraz z prośbami książki, tj. z zasadami szanowania wypożyczonych książek. Maluchy otrzymały list od Wróżki i zgodnie z Jej życzeniem przygotowały suknię balową dla Kopciuszka.

Spotkanie zakończył słodki poczęstunek. Dzieci uśmiechnięte i zadowolone obiecały CZYTAĆ i WYPOŻYCZAĆ książki.

Gryfuś na Placu Barnima promuje czytanie książek (dnia 08.05.2009r.)

8 maja br. w godz. od 12.00 do 14.00 w Dzień Bibliotekarza i Bibliotek Gryfuś w centrum Gryfina promował wśród dzieci i rodziców modę na głośne czytanie w domu, w szkole, na podwórku i w Oddziale Dziecięcym Biblioteki Publicznej w Gryfinie. Każde dziecko może przyjść, co czwartek do Czytelni dla Dzieci na czytanie bajek w każdy czwartek na godz. 16.00.

Tydzień Bibliotek „Biblioteka to plus” (w dniach 08.05.2009 do 15.05.2009r.)

Miesiąc maj od wielu już lat kojarzony jest w naszym kraju z książką, biblioteką i bibliotekarzem – 8 maja obchodzony jest Dzień Bibliotekarza i Bibliotek. Także w maju każdego roku ma miejsce ogólnopolski program Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich – „Tydzień Bibliotek”. Za nami już VI edycja tego przedsięwzięcia, ogniskującego uwagę opinii publicznej wokół problematyki upowszechniania czytelnictwa, roli bibliotek w życiu społecznym i kulturalnym. Akcja ta cieszy się coraz większą popularnością i uznaniem środowiska bibliotekarskiego, czego potwierdzeniem jest włączanie się z roku na rok coraz większej ilości bibliotek publicznych, szkolnych i naukowych w realizację tego programu. „Tydzień Bibliotek” sprzyja promocji wszelkich form kulturowego i edukacyjnego oddziaływania bibliotek, zwłaszcza na młode pokolenie, tworzeniu warunków do rozwijania ich aktywności twórczej. Realizacja programu obejmuje m.in. lekcje biblioteczne, warsztaty, prezentacje multimedialne, a także inne stałe punkty, jak: seminaria, spotkania z literatami, artystami, pedagogami, wystawy, promocje książek uznanych autorów i debiutantów (źródło: EBIB).

Biblioteka Publiczna w Gryfinie aktywnie włączyła się do ubiegłorocznego „Tygodnia Bibliotek” oferując mieszkańcom od 8 do 15 maja udział w wielu ciekawych punktach programu, służących popularyzacji nawyku czytania i promocji Biblioteki w środowisku lokalnym.

Program obejmował m.in. wystawę fotograficzną „Indie w fotografiach Małgorzaty Matuszewskiej” (otwarcie 1 maja w CW LAGUNA); kiermasz książki używanej - „Książka za złotówkę”; akcję „Gryfuś na Placu Barnima”, mającą na celu promowanie głośnego czytania wśród dzieci i rodziców; ofertę lekcji bibliotecznych, zajęć biblioterapeutycznych, warsztatów plastycznych, wycieczek po bibliotece i głośnego czytania bajek realizowanych przez Oddział Dziecięcy.

Program „Tydzień Bibliotek 2009” związany tematycznie z hasłem przewodnim „Biblioteka to plus” spotkał się z dużym zainteresowaniem ze strony mieszkańców Gryfina, a szczególnie dzieci i młodzieży. Poprzez udział w poszczególnych propozycjach można jednoznacznie stwierdzić, że Biblioteka Publiczna w Gryfinie to plus dla jej mieszkańców i regionu; plus dla ich umysłu i kieszeni (dzięki zakupionej książce za złotówkę); plus dla szkół i przedszkoli (włączenie się Biblioteki w edukację dzieci i młodzieży); plus dla ciekawych świata i spragnionych przygód (dzięki wystawie „Indie w fotografiach Małgorzaty Matuszewskiej”); plus dla dzieci (dzięki bogatej ofercie zajęć – Biblioteka staje się miejscem przyjaznym dziecku, miejscem zaczarowanym, w którym blisko do bajki i prawdy, do uśmiechu, do wzruszeń). A wszystko to dzieje się z myślą o jej czytelnikach.

II Sztafeta Literacka z utworami ks. Jana Twardowskiego (dnia 18.05.2009r.)

18 maja 2009 roku o 10.00 rozpoczęło się głośne czytanie utworów księdza Jana Twardowskiego, który w swojej poezji mówił czym jest wiara, ufność, obcowanie z Bogiem, z ludźmi, czym jest miłość i przyjaźń. Jego wiersze są pełne ciepła, życzliwości, są pozbawione patosu i co najważniejsze poruszają problemy zwykłych ludzi. Najbardziej lubił pisać dla dzieci prostym i obrazowym językiem, dlatego jego utwory są popularne wśród młodych czytelników. Ze zrozumieniem potrafił spojrzeć na ludzkie słabości, nikogo nie oceniał ani nie potępiał. W swoich wierszach ukazywał źródło nadziei, które wciąż warto odkrywać.

Organizatorem i pomysłodawcą Sztafety Literackiej była Miejska Biblioteka Publiczna w Chojnie. Celem II Sztafety była popularyzacja bogatej twórczości księdza Jana Twardowskiego. Już po raz drugi Oddział Dziecięcy wziął udział w tym literackim przedsięwzięciu. Do 10.30 uczniowie gryfińskich szkół podstawowych czytali wiersze i opowiadania bohatera tegorocznej sztafety. Cała zabawa literacka przebiegła w przyjemnej atmosferze. Ponadto uczestnicy sztafety mieli okazję wysłuchać unikatowego nagrania z wierszami czytanyymi przez samego Twardowskiego, a także w interpretacji znanego aktora Krzysztofa Kolbergera. Również można było obejrzeć wystawkę poświęconą życiu i twórczości poety.

W spotkaniu udział wzięło ok. 45 dzieci z różnych szkół z terenu Gminy Gryfino.

VIII Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom (w dniach 01 – 06.06.2009r.)

Oddział Dziecięcy Biblioteki Publicznej w Gryfinie aktywnie włączył się w organizowanie tegorocznego Tygodnia Czytania Dzieciom - kampanii społecznej „Cała Polska czyta dzieciom” zainaugurowanej przez „Fundację ABCXXI”. W dniach 01.06. – 05.06. 2009 r. w Czytelni dla Dzieci odbył się cykl spotkań głośnego czytania gryfińskich legend, w których oprócz dzieci udział wzięli przedstawiciele lokalnych władz oraz dyrektorzy, pracownicy instytucji kultury i oświaty.

W sumie gryfińskich legend wysłuchało 286 dzieci i opiekunów. Każdy otrzymał zakładkę, kalendarz z „Fundacji ABCXXI – Cała Polska Czyta dzieciom” i słodki poczęstunek. Dzieci mogły także obejrzeć kolekcję 23 książek „Cała Polska czyta dzieciom” rekomendowanych przez Fundację do głośnego czytania.

Podsumowaniem VIII OTCD był Piknik Ekoczytelniczy zorganizowany wspólnie z Nadleśnictwem Gryfino w Ogrodzie Dendrologicznym w Glinnej – 06.06., w trakcie, którego dzieci wysłuchały ekobajeczek i brały udział w licznych konkursach i zabawach. Na zakończenie mogły się posilić kiełbaską z ogniska.

Scenariusz kampanii przeprowadzonej przez Oddział Dziecięcy został dostrzeżony i nagrodzony Wyróżnieniem Specjalnym w konkursie na najlepiej przeprowadzoną kampanię społeczną „Cała Polska czyta dzieciom” w roku szkolnym 2008/2009, na który napłynęło blisko 200 sprawozdań z całego kraju.

Wystawa fotograficzna „wiara zaklęta w kamień i drewno”

W piątek, 10 lipca, o godzinie 17.00, w holu Centrum Wodnego „Laguna” odbyło się otwarcie wystawy fotograficznej zatytułowanej „Wiara zaklęta w kamień i drewno”. Na dwudziestu czterech planszach zaprezentowanych zostało prawie sto fotografii granitowych kościołów historycznego Powiatu Gryfińskiego

autorstwa Marka Brzezińskiego i Herberta Kämpera oraz 15 fotogramów wykonanych przez Małgorzatę Matuszewską przedstawiających drewniane cerkwie z południowo – wschodniej Polski.

Celem wystawy było pokazanie dwóch różnych stylów budownictwa sakralnego w Polsce. Z jednej strony drewniane romantyczne cerkwie prawosławne i grekokatolickie, z drugiej strony, ciosane z granitu, kościoły katolickie występujące w Powiecie Gryfińskim. Przesłanie tej wystawy było jednoznaczne. Jedne i drugie Kościoły służyły i służą wyznawcom Chrześcijaństwa. I choć obrządki tu i tam prowadzone są odmiennie to budowle te służą temu samemu celowi – skupieniu, refleksji nad życiem oraz modlitwie.

W kwietniu 2009r. Biblioteka Publiczna w Gryfinie nawiązała kontakt ze szczecińską miłośniczką fotografii i podróży Małgorzatą Matuszewską, czego efektem była wystawa jej fotogramów z podróży do Indii. W związku z dużym zainteresowaniem publiczności fotograficznymi podróżami Pani Małgorzaty Biblioteka postanowiła przedstawić kolejną podróż. Tym razem po cerkwiach południowowschodniej i kościołach północnozachodniej Polski.

Wystawa „W krainie cerkwi” (dnia 24.08.09)

Wystawa ta odbyła się na terenie Biblioteki Publicznej w Gryfinie. Udział w niej wzięli młodszy oraz starsi przedstawiciele mieszkańców Gminy. Oddźwięk wystawy był dla jej organizatorów miłą niespodzianką.

Wieczornica w Kościele NNMP (dnia 01.09.2009r.)

Szczególnym akcentem gryfińskich obchodów 70. rocznicy napaści hitlerowskich Niemiec na Polskę była wieczornica zorganizowana przez Bibliotekę Publiczną, Gryfiński Dom Kultury oraz nauczycieli i młodzież szkół gryfińskich. Patronat tej podniosłej uroczystości przyjęli burmistrz Miasta i Gminy Gryfino Henryk Piłat oraz gospodarz spotkania ksiądz kanonik Bronisław Kozłowski. Nawy kościoła p.w. NNMP zapełniło ponad 500 osób, które gromkimi brawami nagradzały patriotyczne recytacje i pieśni w wykonaniu młodych gryfińskich aktorów. Wieczornicę zakończyło wspólne, z publicznością, odśpiewanie Roty.

Sztukowanie w Bibliotece (dnia 05.09.2009r.)

W sobotę, 5 września 2009 r., rozmawiano o kontrowersyjnych książkach oraz o skandalu w literaturze.

W trakcie dyskusji ustalono, że literatura piękna nie budzi współcześnie kontrowersji. Nie potrafi już zszokować ani oburzyć czytelników. Nawet epatujące przemocą i wulgarnością fabuły nie robią większego wrażenia na współczesnym odbiorcy, przywykłym do takich scen. Uczestnicy uznali wręcz, że sięganie literatury po nowe, będące do tej pory tematem tabu kwestie, to zjawisko pozytywne, świadczące o jej rozwoju.

Wnioski tego rodzaju oparte zostały na stwierdzeniu, że literatura straciła obecnie swoją siłę oddziaływania. Przyczyniają się do tego również takie zjawiska jak powszechność scen brutalnych, m. in. w mediach, a także rozluźnienie obyczajów.

Uczestnicy dyskusji zwrócili uwagę na fakt, że jednym z niewielu obszarów, na którym literatura może jeszcze oburzać i szokować, jest kwestionowanie utartego w Polsce od okresu romantyzmu przekonania

o martyrologicznym charakterze narodu polskiego. Dlatego szerokim echem odbiły się w Polsce takie książki, jak Strach i Sąsiedzi J. T. Grossa.

Innym tematem wciąż wywołującym kontrowersje, jest religia. W trakcie spotkania uczestnicy doszli do wniosku, że jest to zagadnienie tak obszerne, że należałoby mu poświęcić osobne spotkanie.

Ciekawym spostrzeżeniem podzielił się jeden z uczestników zauważając, że cała historia literatury europejskiej jest właściwie historią skandalu. Książki, które początkowo bulwersowały opinię publiczną z upływem lat stopniowo traciły swoją „drapieżność”, wchodząc z czasem do kanonu lektur szkolnych. Przykładem może tu być W. Gombrowicz ze swoimi powieściami Ferdydurke i Trans-Atlantyk, czy G. Orwell. Spotkanie cieszyło się dużą frekwencją oraz zadowoleniem osób w nim uczestniczących.

Wystawa w TMHZG (dnia 17.09.2009r.)

O godzinie 17.00 w siedzibie Towarzystwa Miłośników Historii Ziemi Gryfińskiej została otwarta wystawa upamiętniająca 70. rocznicę agresji Związku Radzieckiego na Polskę. Szczególnego charakteru owej chwili nadała grupa dzieci, uczniów Szkoły Podstawowej nr 1 w Gryfinie oraz Zespołu Szkół nr 1 w Gryfinie przy ul. Niepodległości (byli i obecni wychowankowie Pań: Urszuli Mróz, Jolanty Jabłońskiej i Beaty Żebielowicz z klas, m.in.: II c, IVa, Vb, Vd). Dzieci zaprezentowały wiersze i piosenki, związane tematycznie z rozpoczęciem drugiej wojny światowej. Do wspólnego śpiewania włączyli się wszyscy obecni. W tematykę wystawy zorganizowanej przy współpracy z Biblioteką Publiczną oraz Związkiem Sybiraków, wprowadził słuchaczy Pan Arkadiusz Kostrzewa, nowo wybrany prezes Towarzystwa. Głos zabrał również Pan Henryk Piłat, Burmistrz Miasta i Gminy Gryfino, składając podziękowania Paniom nauczycielkom za utrwalanie pamięci historycznej wśród najmłodszych mieszkańców Gryfina. Wystawę można było oglądać do końca września 2009r. w siedzibie Towarzystwa.

Lekcja biblioteczna w Filii Biblioteki – Górny Taras (dnia 06.10.2009r.)

Grupa pięcioletków z Przedszkola im. Kubusia Puchatka była gościem w Bibliotece na Górnym Tarasie. Pani bibliotekarka wcieliła się w postać Czerwonego Kapturka i przy pomocy niewidzialnego Książkowego Duszka wprowadziła dzieci w świat Książkolandii. Doskonałym uzupełnieniem zajęć było przeczytanie przez Czerwonego Kapturka tajemniczego rękopisu bajki o Czerwonym Kapturku, do którego zakradł się jakiś psotnik, który pozmieniał niektóre wyrazy w tej bajce. Dzieci znakomicie знаły tę opowieść i bez trudu wykłaskały wszelkie chochlikowe zmiany. Na zakończenie spotkania dzieci otrzymały słodkie upominki.

I Rok DKK dla dzieci i młodzieży – relacja z imprezy urodzinowej (dnia 17.10.2009r.)

W październiku 2009r. minął rok od rozpoczęcia działalności Dyskusyjnego Klubu Książki dla dzieci i młodzieży funkcjonującego w Oddziale Dziecięcym Biblioteki Publicznej w Gryfinie. Z tej okazji Biblioteka Publiczna zorganizowała przyjęcie urodzinowe w Czytelnii dla Dzieci. Kilka minut po godzinie 11.00 przybyli zaproszeni Klubowicze a wśród nich nowa Klubowiczka, która od razu zapowiedziała swoją obecność na kolejnych spotkaniach DKK. Spotkanie rozpoczęło od podsumowania działalności Klubu.

Ogółem w 11 spotkaniach DKK uczestniczyło 57 osób. Najstarszy Klubowicz ma 15 lat, a najmłodszy 9. W Dyskusyjnym Klubie Książki jest 12 dziewcząt i 7 chłopców.

Podczas całorocznych spotkań dyskutowanych było 10 tytułów:

- „Most do Terabithii” – K. Paterson
- „Stara chata i czarownica” – E. Leszczyńska
- „Momo” – M. Ende
- „Jak zakochałem Kaśkę Kwiatek” – P. Beręsewicz
- „Baśnie Barda Beedle’a” – J.K. Rowling
- „Monstrrrualna Erudycja” (seria)
- „Pan Samochodzik” (cykl) – Z. Nienacki
- „Dynastia Miziołków” – J. Olech
- „Kotka Brygidy” – J. Rudniańska
- „Pelikan” – L. Krohn

Klubowicze otrzymywali książki od moderatora na spotkaniach. Na przeczytanie książki mieli miesiąc czasu. Kolekcja tytułów dla DKK została wydzielona z księgozbioru bibliotecznego.

Każdy z uczestników mógł mieć wpływ na to co czytają inni członkowie Klubu i nad czym dyskutują.

Dla Klubowiczów przygotowano upominki i podziękowania za aktywne uczestnictwo w spotkaniach DKK.

Spotkanie z pisarką Anną Onichimowską (dnia 26.10.2009r.)

W ramach projektu „Dyskusyjne Kluby Książki” odbyło się spotkanie z Anną Onichimowską, autorką ponad trzydziestu książek dla dzieci i młodzieży, wielu sztuk teatralnych, telewizyjnych i radiowych. Jej książki zdobyły szereg prestiżowych nagród krajowych i międzynarodowych m.in. „Najwyższa góra świata” została wpisana na Honorową Listę im. H.Ch. Andersena, a „Hera, moja miłość” wpisana jest na Międzynarodową Listę BARFIE. Za książkę „Dobry potwór nie jest zły” autorka otrzymała w 1997 roku Nagrodę Literacką im. K. Makuszyńskiego. Jej utwory były tłumaczone na angielski, włoski, francuski, niemiecki, a nawet chiński i koreański. Książki Onichimowskiej cieszą się nie tylko dużym powodzeniem u młodych czytelników, ale również uznaniem krytyki literackiej.

Na spotkanie przybyło około sześćdziesięciu uczniów z gryfińskich szkół podstawowych wraz z opiekunami: Szkoła Podstawowa Nr 1 – kl. V c, Szkoła Podstawowa Nr 2 – kl. IV e, Szkoła Podstawowa Nr 4 – kl. III c.

Anna Onichimowska czytała fragmenty swoich książek, opowiadała o „kulisach” ich powstawania, o swoich ulubionych lekturach i bohaterach, inspiracjach twórczych, a także o planach twórczych. Odpowiadała również na liczne pytania uczestników spotkania, ale także sama chciała się dużo dowiedzieć o swoich czytelnikach.

Na zakończenie spotkania ustawila się długa kolejka chętnych po autografy. Każdy, kto chciał mógł mieć dedykację autorki w swojej ulubionej książce, którą można było zakupić na kiermaszu. Potem była sesja zdjęciowa, kwiaty, podziękowania i wpis do Księgi Pamiątkowej. Jeszcze długo po spotkaniu fani twórczości

Anny Onichimowskiej mogli z nią podyskutować o perypetiach bohaterów z jej książek oraz na moment pozostać w atmosferze przygód i tajemniczości z jej prozy.

Spotkanie z pisarką Inga Iwasiów (dnia 27.10.2009r.)

Inga Iwasiów zadebiutowała w 1998 r. zbiorem opowiadań pt.: „Miasto-ja-miasto”. Ponadto jest autorką wierszy (m. in.: zbiór Miłość), a także wielu rozpraw i esejów teoretycznoliterackich. W ubiegłym roku Inga Iwasiów zadebiutowała jako powieściopisarka wydając „Bambino”. Książka została bardzo dobrze przyjęta, czego wyrazem jest nominowanie jej do licznych nagród literackich (m. in. do prestiżowej nagrody Nike).

Akcja najnowszej powieści Ingi Iwasiów rozgrywa się w dwudziestowiecznym Szczecinie. Dramatyczne losy bohaterów ukazane są na tle wydarzeń historycznych, które miały miejsce w powojennej Polsce. Bambino to piękna opowieść o tworzeniu się więzi międzyludzkich i o tym, czego doświadcza człowiek, kiedy nie otaczają go ciepło i zrozumienie bliskich.

Podczas spotkania była okazja do osobistej rozmowy z autorką o przesłaniu i wymowie powieści. Uczestnicy spotkania mogli się również dowiedzieć, że wiele wątków ma swoje źródło w osobistym życiu pisarki. Dotyczy to np. tytułowego baru, który istniał naprawdę i do którego Inga Iwasiów chodziła jako dziecko.

Autorka odsłoniła tajniki swojego warsztatu, przybliżając proces powstawania powieści i tworzenia życiorysów swoich bohaterów.

W marcu 2010r. ukaze się jej kolejna powieść pod znamienym tytułem „Ku słońcu”. Jak mówiła sama autorka, będzie to utwór mówiący o śmierci i umieraniu, co jest zrozumiałe dla osób znających topografię Szczecina (Ku Słońcu to aleja prowadząca na szczeciński cmentarz).

Spotkanie z pisarką cieszyło się dużą frekwencją uczestników.

Wystawa z cyklu „Zasługi dla Gryfina” – życie i twórczość Stanisławy Siarkiewicz (dnia 30.10.2009r.)

Wystawa zorganizowana przez pracowników Biblioteki Publicznej odbyła się w Centrum Wodnym Laguna. Wszyscy zainteresowani mogli obejrzeć wystawę w dniach od 30.10 do 13.11.2009r. Wstęp był wolny.

Spotkanie z Królową Biblioteki w Bibliotece na Górnym Tarasie (dnia 30.10.2009r.)

Spotkanie z Królową zostało zorganizowane dla grupy 6-latków z Przedszkola im. Kubusia Puchatka w związku z informacjami o niskiej ich frekwencji w bibliotece. Zaproszona grupa siedząc w kręgu wokół Książki dowiedziała się, iż królowanie to rzecz trudna, ponieważ dzieci jednak książki już nie lubią, zginają i gubią, wypożyczają, po to by ją tylko dręczyć. Aby pomóc Książce w królowaniu dzieci przyrzekły, że będą dbały o książki, bo książki dają wiele radości, uczą i bawią i fajnie jest z nimi poznawać świat. Mając do wyboru najnowocześniejszą postać książki - płytkę CD i tradycyjną formę książki, dzieci wybrały oczywiście kolorowe, papierowe książki. Zainteresowanie książkami przestrzennymi było ogromne - w zamku chłopcy fantazjowali na temat walk rycerskich, w starożytnym Egipcie dzieci poznawały proces powstawania mumii, na statku pirackim zdobywały łupy wojenne a w dżungli, na sawannie i w morzu podpatrywały życie zwierząt. Spotkanie na tyle spodobało się dzieciom, że nie chciały wracać do przedszkola.

Wieczornica z okazji 91 rocznicy Odzyskania Niepodległości (10.11.2009r.)

W przeddzień 91. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości w Szkole Podstawowej nr 1 w Gryfinie odbyła się uroczysta wieczornica pt.: „Polacy mają w sobie instynkt wolności”. Zorganizowali ją wspólnie nauczyciele i uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 1, Biblioteka Publiczna w Gryfinie oraz Gryfiński Dom Kultury. Gośćmi byli m. in. przedstawiciele gryfińskich władz samorządowych, nauczyciele oraz rodzice uczniów, a także wiele innych osób.

Uczestnicy w zadumie i skupieniu wysłuchali patriotycznych wierszy oraz żołnierskich piosenek, nagradzając młodych wykonawców gromkimi brawami. Na zakończenie wszyscy zgromadzeni odśpiewali wspólnie narodowy hymn Polski.

Uroczystość swoją obecnością uświetnił sam Marszałek Piłsudski stając się bohaterem długiej sesji fotograficznej...

Dzień Misia w Oddziale Dziecięcy Biblioteki Publicznej (dnia 25.11.2009r.)

Dnia 25 listopada w Światowy Dzień Pluszowego Misia - Oddział Dziecięcy specjalnie dla małych gości z Przedszkoli Nr 2 im. Misia Uszatka i Nr 4 im. Pszczółki Mai zamienił się w zaczarowaną Krainę Misiów - „Misiolandię”. Aby wejść do tej Krainy, każdy z gości musiał mieć specjalny, zaczarowany bilecik i należeć do Klubu Przyjaciół Misiów. Gdy wszyscy dotarli już na miejsce to uroczyście wypowiedzieli misiowe hasło: „Czy to jutro, czy to dziś, wszystkim jest potrzebny miś”. Dzieci miały okazję zapoznać się z „Misiowymi Lekturkami” – książkami, w których bohaterami są misie: Puchatek, Uszatek, Yogi, Rupert, Paddington. Wysłuchały także historii o Teddy Bear, nazwanego tak od imienia amerykańskiego prezydenta Teodora Roosevelta, wierszyków o misiach i bajki Cz. Janczarskiego „Przygody i wędrówki Misia Uszatka”. Przedszkolaki z wielką przyjemnością opowiadały o swoich pluszowych misiach, o tym jak wyglądają i jak je bardzo kochają. Wśród nich były misie z Niemiec, Norwegii, Anglii, a nawet z Islandii. Później były „misiowe piosenki, zabawy i zagadki”. Jednak największą niespodzianką była wizyta Misia Uszatka, który jak się okazało świetnie tańczy i ciepło przytula. Na zakończenie wizyty w Misiolandii można było zrobić sobie pamiątkowe zdjęcie z honorowym mieszkańcem tej Krainy - Misiem Uszatkiem. Potem dzieci pożegnały się niedźwiedzim uściskiem i wróciły do domu, by nakarmić swoje misie miseczką miodu.

Bajka z Czarownicą – lekcja biblioteczna w Bibliotece na Górnym Tarasie dnia 03.12.2009

Zza gór, zza lasów do Biblioteki na Górnym Tarasie przyleciała zła czarownica. Dzieci początkowo ze strachem przyjęły gościa, „ale czarownica, chociaż groźna była to z przedszkolakami w zgodzie żyła”. Przedszkolaki były dzielne niesłuchanie, gdy czarownica pokazała swoją MOC - zamieniła bibliotekarkę w...drzewo. Ta ponad 500-letnia czarownica opowiedziała historię swojej 132-letniej córeczki - Korduli, której bez przerwy myliły się zaklęcia i zamiast wyczarowywać śnieg, to czarami sprowadzała na ziemię cukierki, za które dzieci były niezmiernie wdzięczne.

Ciągle gotująca się zupa z pajakami, żabimi udkami, ze śluzem żab i jaszczurek dodawała smaku i aromatu spotkaniu z czarownicą. Było i zadanie do wykonania - pieczętowanie książek czarodziejską okragłą

pieczętką. Przedszkolaki poradziły sobie doskonale. A jaka była radość przy częstowaniu się zupą ---żabka, jaszczurka, pajęczek zamieniły się w.... słodki mikołajkowy poczęstunek. Czarownica jednak miała obowiązek udać się na służbowe spotkanie, pożegnała się z dziećmi i odleciała.

Spotkanie to było dużą atrakcją, ale także nauką dla przedszkolaków, które z ogromną uwagą i zaangażowaniem śledziły poczynania czarownicy. Ich żywe reakcje były dla organizatorów lekcji doskonałą nagrodą za pracę.

Lekcja Biblioteczna w Bibliotece na Górnym Tarasie pt. „Mól książkowy – co to za stwór” (dnia 04.12.2009r.)

Mól książkowy - co to za stwór? - na to i inne pytania w ramach lekcji bibliotecznej odpowiadały dzieci z kl. I ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Bibliotece na Górnym Tarasie. Praca z książką, Dekalog Młodego Czytelnika oraz stworzenie łąki Mola książkowego to były główne punkty zabawy Mola książkowego z dziećmi. Pierwszaki z niecierpliwością czekały na niespodziankę: co lubią Mole książkowe? Okazało się, że tym, co uwielbiają Mole książkowe są owocowe lizaki, które również i dzieciom bardzo smakowały.

Konkurs plastyczny Moja Przygoda z Mikołajkiem (dnia 06.12.2009r.)

W ramach obchodów 50. urodzin Mikołajka - Oddział Dziecięcy Biblioteki Publicznej w Gryfinie ogłosił konkurs plastyczny dla uczniów szkół podstawowych - „Moja przygoda z Mikołajkiem”. Celem konkursu było zachęcenie dzieci do poznania serii książek o Mikołajku napisanych przez René Goscinny’ego i zilustrowanych przez Jeana-Jacques’a Sempé. Prace wykonane dowolną techniką należało złożyć od 5 listopada do 5 grudnia 2009 r. Wpłynęło 37 prac plastycznych, które zostały później wyeksponowane w Oddziale Dziecięcym. Dnia 7 grudnia Jury przyznało zwycięzcom nagrody.

Wieczór literacki z Dorotą Dobak – Hadrzyńską (dnia 17.12.2009r.)

Dnia 17 grudnia Bibliotece Parafialnej mieszczącej się w Domu Katechetycznym w Gryfinie – ul. Kościuszki odbył się wieczór literacki z chojeńską poetką, autorką sztuk teatralnych, hymnów szkolnych i tekstów piosenek. Spotkanie poświęcone było najnowszemu tomikowi wierszy „DoDoHy” pt.: Tryptyk zachodniopomorski. Rozmowy rymami z kanonami, który wpisać można w nurt poezji religijnej. W zbioru tym, jak pisze Robert Ryss, redaktor naczelny „Gazety Chojeńskiej” (wydawcy utworów Doroty Dobak-Hadrzyńskiej), „autorka próbuje mówić o rzeczach najważniejszych językiem strąconym z koturnów, ambon i złożonych kandelabrow”, czyli takim językiem, który ma szansę trafić do nas, zwykłych ludzi. Pokazuje też, że „Ewangelia dzieje się każdego dnia obok nas, pod naszymi drzwiami, w naszym domu”.

Poetka zaprezentowała także ciekawy montaż słowno-muzyczny, w którym uczestniczyła młodzież z chojeńskich szkół. Całości dopełniła nastrojowa atmosfera kameralnej Biblioteki Parafialnej, w specjalnie na ten wieczór przygotowanym wystroju.

Wszystkie organizowane przez instytucje kultury w Gminie Gryfino imprezy mają za zadanie nakłonić mieszkańców gminy do aktywniejszego uczestnictwa w kulturze. Jako że dominującym dziś narzędziem jest

Internet oraz TV pracownicy kulturalni muszą poszukiwać sposobów zachęcających do wyjścia z domu i wybrania właśnie proponowanej przez nich imprezy. Jest to możliwe tylko i wyłącznie przy wykorzystaniu środków masowego przekazu oraz ciekawej formule promującej dane wydarzenie. Wiele ze wskazanych imprez i wydarzeń na stałe wpisanych zostało do kalendarza imprez w Gminie Gryfino stając się w wielu przypadkach imprezami cyklicznymi.

2.4. Dziedzictwo kulturowe

Dziedzictwo kulturowe w Gminie Gryfino nie należy do imponujących.

W samym mieście Gryfino istnieją cztery dominujące zabytki. Należą do nich:

❖ Kościół pw. Narodzenia NMP (dawniej Kościół św. Mikołaja)

Kościół parafialny późnoromańsko-gotycki wcześniej pw. św. Mikołaja, budowla jest jednoprzęsłową, trójnawową halą z transeptem (nawą poprzeczną), prostokątnym chórem (prezbiterium) i kwadratową w rzucie wieżą zachodnią. Prosto zamknięte prezbiterium, transept i nawa główna w swoim rzucie tworzą układ krzyża greckiego (równoramienne).

Początek budowy kościoła datuje się na rok 1278, w którym książę Barnim I przekazał patronat nad świątynią kościołowi NMP w Szczecinie. Fundacja ołtarza w roku 1300 wiąże się z zakończeniem budowy części wschodniej kościoła, a więc prezbiterium i transeptu. Partie te wzniesione zostały z ciosów kamiennych przy użyciu cegły w architektonicznym detalu. Drugi etap budowy miał być ukończony w 1325 roku, kiedy to książę Otton I ufundował drugi ołtarz. Zbudować wtedy miano z cegły bazylikowy, trójnawowy, jednoprzęsłowy korpus i kamienną w dolnej partii wieżę zachodnią. O istnieniu w tamtym czasie układu bazylikowego (nawy boczne niższe od nawy głównej) świadczą okna w górnej partii ścian nawy głównej, widoczne dziś na strychu kościoła. Trzeci etap budowy przypada na epokę późnego gotyku (XV wiek). Podwyższono wtedy nawy boczne do wysokości nawy głównej tworząc układ halowy oraz założono sklepienia gwiaździste (dotychczas kościół nakryty był drewnianym stropem). W okresie nowożytnym nie dokonano w kościele zbyt wielu zmian. Najpoważniejszą restaurację przeprowadzono w latach 1861 - 63 pod kierunkiem architekta Buchterkircha, wstawiono nie zawsze szczęśliwą regotyzacją pomorskich kościołów. W roku 1938 zmieniono średniowieczny stożek wieńczący wieżę na zupełnie nie komponujący z całością neobarokowy hełm.

Kościół mieści się przy ulicy Kościelnej.

❖ Mury obronne i Brama Bańska

Mury obronne i bramę zwaną Bańską lub św. Jerzego zaczęto budować po 1284 roku, gdy książę zezwolił miastu na budowę obwarowań. Kamienne mury na obwodzie 1900 metrów nie powstały z pewnością bezpośrednio po tej dacie, zapewne w pierwszej kolejności otoczono miasto wałem ziemnym, później zdwojonym od strony wschodniej, gdzie naturalne warunki obrony były najmniej korzystne. Mury wzniesiono z kamienia polnego układanego w grube warstwy, wyrównywane co ok. 1m drobnymi kamykami i okrzeskami.

Obecna wysokość murów nie przekracza 4 metrów pierwotnie sięgała około 6m. W regularnych odstępach

przed linią muru występowały prostokątne czatownie otwarte od strony miasta. Już podczas wojny trzydziestoletniej mury, zwłaszcza na odcinku zachodnim, często podmywane przez wody Regalicy, nie miały znaczenia militarnego. W latach 1750 - 77 wały uległy likwidacji. Do roku 1939 zachowało się około 35% pierwotnej długości murów. Obecnie w najlepszym stanie pozostaje odcinek na południowo - wschodnim narożu miasta, przylegający do parku. Ma on około 70 metrów długości, 4 m wysokości i od 1,0 do 1,5 m grubości.

Brama Bańska zbudowana jest w dolnej, prostopadłościenną części z kamienia polnego z użyciem cegły do blend - tą część wzniesiono około roku 1300 jako istotny element murów obronnych. Jak wykazały niemieckie badania z roku 1899, mocno scementowany kamienny fundament osadzony jest na twardym, piaszczystym podłożu dwa i pół metra pod powierzchnią ziemi. Fundament w formie ogromnego kloca obejmuje cały obrys bramy, znajduje się więc również pod przejazdem. Sam otwór przejazdu był pierwotnie wyższy, lecz z powodu corocznych wylewów Odry od strony bardzo nisko położonych łąk św. Jerzego (dziś teren pomiędzy ul. Łużycką a zespołem boisk klubu sportowego), drogę wprowadzającą do miasta musiano solidnie nadsypać. Cały masywny blok bramny ma 15,3m wysokości, do 11,75 m zbudowany jest z kamienia polnego i nadbudowany w XV wieku cegłą o dalsze 3,55 metra. Wymiary zewnętrzne bramy wynoszą 8m x 8,5m, grubość ścian przejazdu - wschodnia 1,65m, zachodnia (z klatką schodową w grubości muru) 2,20m. Wielki ostrołukowy otwór nad przejazdem bramnym od strony miasta zamurowany został po roku 1500. Do tego czasu służył jako wejście na poziom obronny z drewnianego ganku (hurdy) dla strażników i obrońców. Wspomniana klatka schodowa w grubości muru zachodniego musiała być zbyt ciasna dla uzbrojonych wojów i ich akcesoriów. Od strony polnej (zewnętrznej) lico muru zdobią prostokątne blendy, lecz trudno dziś przesądzić bez odpowiednich badań, jak wyglądała ta ściana przed przebudową. W marcu 1945 roku w rejonie Bramy Bańskiej toczyły się ciężkie walki. Brama i mury obronne stanowiły solidny punkt oporu. W wyniku rosyjskiego ostrzału spłonęły wszystkie zabudowania przylegające do murów, Brama Bańska szczęśliwie ocalała. Po roku 1970 w celu przepuszczenia ulicy Bolesława Chrobrego w Łużycką, rozebrano odcinek muru przylegający do Bramy od strony zachodniej. W latach 1975 - 78 poddano Bramę Bańską remontowi kapitalnemu, przyozdabiając ją krenelażem ("zębatką") na dwóch poziomach.

❖ cmentarz komunalny

Powstał ok. 1909 r. Posiada układ alejek i centralne położenie kaplicy cmentarnej podobne do Cmentarza Centralnego w Szczecinie przy ul. Ku Słońcu. Kaplica cmentarna w stylu neogotyckim została wybudowana ok. 1911 r.

Obecnie na cmentarzu znajduje się 4.198 mogił. Cmentarzem komunalnym administruje w imieniu gminy Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp z o.o. w Gryfinie. Cmentarz jest gęsto zadrzewiony, porasta go

różnorodny drzewostan między innymi płatany, lipy, sosny kanadyjskie, srebrny świerki oraz ponad 100 cisów. Rezerwa terenu cmentarza wystarczy na 10 lat (biorąc pod uwagę średnio ok.300 pogrzebów rocznie).

❖ cmentarz wojenny

Powstał w 1946 roku w wyniku ekshumacji w latach 1947, 1948, 1953, 1954, 1969, posiada powierzchnię 0,70 ha, założony w 1946r. Zwłoki poległych ekshumowano z miejscowości: Gryfino, Zduńkowo, Trzebiatów, Stargard Szczeciński, Chlebowo, Śmierdnica, Kobylanka, Daleszewo, Kliniska, Sobieradz, Goleniów, Łobez, Żeliszewiec, Gardno, Dobra. Łącznie na cmentarzu spoczęło 7134 żołnierzy, w tym 1220 żołnierzy znanych i 5914 żołnierzy nieznanymi. W latach 1972-74 cmentarz przebudowano według projektu Witolda Andrzejewskiego.

Łącznie na cmentarzu spoczywa - 7134 żołnierzy, w tym:

- żołnierzy znanych – 1220
- żołnierzy nieznanymi - 5914

W 10 miejscowościach w Gminie istnieją zabytki wpisane do rejestru konserwatora zabytków. Prócz tego w prawie wszystkich miejscowościach występują liczne budynki mieszkalne, gospodarcze oraz użyteczności publicznej ujęte w gminnej ewidencji zabytków

Poniżej dokonano szczegółowego opisu wskazanych zabytków:

Miejscowość Bartkowo

❖ *Kościół p. w Wniebowzięcia NMP /nr 328 z dn 12. 09. 1958r./*

Jest to kościół wczesnogotycki z przełomu XIV i XV wieku Wniebowzięcia NMP, zbudowany z kamienia narzutowego. Świątynię zbudowano na planie prostokąta jako budowlę salową, orientowaną. Przebudowano ją w XIX wieku, przemurowano wówczas otwory okienne, dobudowano wieżę, którą rozebrano w latach 70. XX wieku. W obecnym czasie, remontu wymaga zniszczona korona murów, strop drewniany, który pokryty jest płytą pilśniową, stolarka drzwiowa jak również ściana południowa, w której mur pękł na całej wysokości. Pozostałe elementy zachowane są w stanie dobrym.

Obok kościoła znajduje się czynny cmentarz parafialny, gdzie rośnie kilka długowiecznych cisów.

Miejscowość Borzym

❖ *Kościół p.w. MB Królowej Polski / nr 327 z DN. 12. 09. 1958r. /*

Kościół zaliczany do budowli gotyckich, czas powstania określa się na XV wiek. Posiadał kamienną wieżę oraz zakrystię, po której został ślad na licu elewacji, na wysokości prezbiterium. Został przebudowany w XVII- XVIII wieku. Kościół założony jest na planie prostokąta. Jest budowlą czworoboczną, salową, wzniesioną z kamienia, o dość niestarannej obróbce, ale ze starannym utrzymaniem regularnych warstw. Posiada zamknięte prezbiterium. W korpus świątyni wbudowano wieżę zachodnią, przykrytą czworobocznym,

wysmukłym hełmem. Ściany wieży postawiono z drewnianej konstrukcji szkieletowej. Wnętrze kościoła jest jednonawowe, z emporą organową, wbudowaną w zachodnią ścianę. Pod południową częścią empory umieszczono zakrystię. W ścianie wschodniej zachowały się oryginalne okna, typu witrażowego, szklone w metalowej ramie, osadzone w ceglanym ościeżu. Ze starego wyposażenia zachował się tylko prospekt organowy o dekoracji neogotyckiej.

Stan świątyni jest ogólnie dobry. Miejscami uzupełnienia wymagają widoczne ubytki w spoinowaniu. Zamurowanie portalu zachodniego i północnego spowodowały przekształcenia architektury. Zniszczeniu uległa też zakrystia przy elewacji północnej.

Wskazane jest odsłonięcie zamurowanych portali zachodniego i północnego.

Miejscowość Chlebowo

❖ *Kościół p.w. św. Huberta /nr 418 z DN. 5. 12. 1963r/*

We wsi znajduje się kościół gotycki z cegły, wybudowany w XIV wieku, który został zniszczony w 1945 roku. W latach 1967-68 został zabezpieczony jako trwała ruina. Od 1997 roku trwa odbudowa świątyni, która w 2001 roku została przykryta nowym dachem. Postuluje się również przeprowadzenie remontu muru otaczającego działkę jak również pełną odbudowę wieży zgodnie z jej przekazem ikonograficznym. Na ścianie południowej wmurowane jest ceramiczne epitafium poświęcone żołnierzom poległym w II wojnie światowej.

Miejscowość Chwarstnica

❖ *Kościół p.w. Św. Trójcy /nr 326 z DN. 12. 09. 1958r. /*

Dokładna data powstania kościoła nie jest znana.

Przyjmuje się, że powstał w XIII- XV wieku.

Świątynia zbudowana jest na planie prostokąta wydłużonego równoleżnikowo. Wnętrze salowe nie ma wyodrębnionego prezbiterium. Wejście znajduje się w środkowej części ściany północnej, drugie drzwi zamurowane. Sala kościoła oświetlona szerokimi ostrołukowymi otworami okiennymi. Okna wypełnione współcześnie zrobionymi witrażami. Jednokondygnacyjna bryła przykryta jest dwuspadowym dachem. Z dawnego wyposażenia zachowały się jedynie ławki oraz okna nawowe. Są jednak dość zniszczone. Pozostałe elementy takie jak ołtarz czy empora zachodnia wykonane zostały współcześnie w stylu pseudoludowym. W latach 1989 - 1990 przeprowadzono remont kapitalny kościoła. Na dzień dzisiejszy mury zewnętrzne są zdrowe, bez spękań i uszkodzeń. Zdrowe są również drewniane elementy.

Miejscowość Gardno

❖ *Kościół p. w. Najświętszego Serca Pana Jezusa /nr 117 z DN. 27. 07. 1956r./*

Jest to kościół romański z 1 połowy XIII wieku z bloków granitowych, przebudowany w 1893 r., zniszczony w 1945 r., konsekrowany w 1978 r. Należy do najstarszych kościołów na Pomorzu Zachodnim;

Po roku 1945 kościół uległ dewastacji, w latach następnych pozbawiony został dachu, stropów, okien. Nie zachowało się nic ze starego wyposażenia. Poczynając od posadzek przez ławki, okna wypełnione witrażami, wszystko jest wykonane współcześnie. W latach 1979 - 89 przeprowadzono odbudowę świątyni. Obecnie mury zewnętrzne oraz elementy drewniane są zdrowe. Wnętrze utrzymane jest dobrze. Obiekt nie wymaga interwencji konserwatorskiej.

W miejscowości znajdują się także zabytkowe zabudowania folwarczne wraz z przyległym parkiem oraz dąb nazwany „Kasztelanem”.

Miejscowość Krajnik

❖ Kościół p. w. Niepokalanego Serca NMP /filialny/

Budowa kościoła została rozpoczęta w kilka lat po założeniu wsi (1748r.) Kościół jest murowany na fundamencie kamiennym, wypełnionym cegłą, otynkowany „barankiem” cementowym. Zbudowany jest na planie prostokąta wydłużonego równoleżnikowo. Z przylegającą od południa w części wschodniej prostokąta przybudówką. Wnętrze salowe, z prezbiterium zaznaczonym jedynie przez podwyższenie o dwa stopnie.

We wnętrzu zachowane elementy wyposażenia – XVIII w. żyrandol z brązu, poch. z koń. XIX w. ławki oraz empora zachodnia.

Na początku lat 70-tych przeprowadzono remont, obejmujący wymianę podbitki stropu oraz pokrycia dachu. Wykonano nowe posadzki cementowe, wymieniono okna. Od strony południowej dobudowano zakrystię, do której przebito wejście z nawy. Wybito nowe wejście w ścianie zachodnie. Cały budynek został otynkowany a obramienia okienne oraz tympanon nad portalem pomalowano na biało. Zmieniono poszycie dachu nawy oraz wieży.

Miejscowość Sobieradz

❖ Kościół p. w. Niepokalanego Serca NMP

Istnieje tu kamienny kościół z kwadr granitowych - salowy, orientowany, bez wyodrębnionego prezbiterium.

Pierwsze wzmianki o świątyni pochodzą z 1243 roku. Prosty typ salowego wnętrza zbudowanego na planie prostokąta z regularnych ciosów granitowych jest charakterystyczny dla XIII wiecznego Pomorza.

W XIX wieku kościół przebudowano i dobudowano do niego neogotycką wieżę. Poświęcony pierwszego października 1946 roku jako kościół filialny p.w. Niepokalanego Serca Najświętszej Marii Panny. W kamiennym murze otaczającym teren przykościelny znajdują się dwie bramy z XIV i XV w. Świątynia i jej otoczenie stanowią obiekt zabytkowy wpisany do rejestru pod nr rej.: 156 z 1.08.1956 r.

Miejscowość Stare Brynki

❖ Cmentarz wraz z ruiną kościoła /nr 1106 z dn. 01. 08. 1989r. /

Zachowały się tylko ruiny kościoła, którego istnienie zarejestrowano już w VII wieku. Przebudowa odbyła się w XVIII wieku.

Miejscowość Steklno

❖ *Cmentarz wraz z odbudowanym kościołem /nr 1107 z dn. 01. 08. 1989r. /*

We wsi znajduje kościół rzymskokatolicki pod wezwaniem św. Krzysztofa odbudowany (zrekonstruowany) w latach 1994-98 z datków pochodzących od mieszkańców i wczasowiczów. Jest to późnogotycka świątynia salowa. Wzniesiona została w XVI wieku na planie prostokąta. Materiał, z którego wzniesiono ten kościółek stanowią glazy narzutowe, nieznacznie tylko przyciosane, niektóre nawet znacznych rozmiarów. Narożniki, ościeża okien i portali, zwieńczenia szczytów oraz blendy wykonane są w cegle. Przestrzeń pomiędzy kamieniami wypełniona jest zaprawą z domieszką gruzu ceglanego. Przed kościołem znajduje się plac będący dawniej cmentarzem. Cmentarz wraz z odbudowanym kościołem jest wpisany do rejestru zabytków

Miejscowość Wełtyń

❖ *Kościół p. w. Matki Boskiej Różańcowej /nr 421 z dn. 05. 12. 1963 r. /*

Pierwszy zapis o istnieniu parafii pochodzi z 1299 r., patronat nad nią sprawował wtedy kościół Mariacki w Szczecinie. Obecna budowla została wzniesiona w II połowie XV wieku, a wieżę i zakrytą dobudowano na przełomie XV/XVI w. Pozostałe istotne przebudowy miały miejsce w 1690 i 1784 roku. Najcenniejszym elementem wnętrza świątyni są malowidła z I połowy XVI wieku pokrywające niemal całą powierzchnię ścian nawy. Przedstawiają one historię Zbawienia. Malowidła nie odpowiadające po 1534 roku protestanckiemu charakterowi wnętrza zostały pokryte tynkiem przed 1690 rokiem. W czasie prac remontowych w roku 1961 zostały ponownie odkryte i poddane konserwacji.

Na terenie miejscowości występują także grodzisko średniowieczne, przebadane powierzchniowo przez archeologów w 1971 r. oraz bramka cmentarna z XV wieku, która zachowała się w murze dawnego cmentarza przykościelnego.

Innego rodzaju obiektami o wysokich walorach zabytkowych, stanowiących jednocześnie ważny element dziedzictwa kulturowego są cmentarze położone w 23 miejscowościach w gminie. Ważną grupę zajmują znajdujące się w złym stanie niefunkcjonujące cmentarze ewangelickie znajdujące się następujących miejscowościach: Chlebowo, Daleszewo, Mielenko Gryfińskie, Nowe Brynki, Nowe Czarnowo, Pniewo, Radziszewo, Stare Brynki, Steklinko, Wełtyń, Wirów, Wysoka Gryfińska, Zaborze, Żabnica. Zakłada się przeprowadzenie prac porządkowych na tych terenach oraz ich oznaczenie i umieszczenie stosownych tablic informacyjnych.

Obszar gminy posiada także znaczne zasoby archeologiczne, chronione ustanowieniem wokół nich stref ochrony konserwatorskiej. W tym 2 strefy „W.I” – pełnej ochrony konserwatorskiej, 30 stref – „W.II” – częściowej ochrony konserwatorskiej i 277 stref – „W.III” - ograniczonej ochrony konserwatorskiej.

3. Koncepcja funkcjonalna instytucji kultury

3.1. *Wersja maksymalna: zasoby pozwalające na optymalne realizowanie zadań*

W Gminie Gryfino istnieją dwie instytucje kultury: Gryfiński Dom Kultury oraz Biblioteka Publiczna. Instytucje te posiadają bogatą ofertę kulturalną, która jest kierowana zarówno do mieszkańców miasta i gminy Gryfino jak i osób przyjezdnych. Niestety warunki lokalowe (przedstawione w punkcie 2.1 baza do działalności) wskazują na liczne niedoskonałości w znacznym stopniu ograniczające możliwości rozwoju.

Aby zmienić obecną sytuację powołana Zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Gryfino – Gryfińska Rada Kultury zaproponowała skorzystanie z kwartałów nadodrzańskich – jako miejsca idealnego na optymalne realizowanie zadań z zakresu kultury. Projekt i koncepcja funkcjonowania Gryfińskiego Domu Kultury na nabrzeżu jest możliwa do realizacji w latach 2012 – 2015, czyli zbiega się w czasie z obecnym okresem programowania środków pomocowych Unii Europejskiej.

Koncepcja ta nie koliduje z planami zagospodarowania przestrzennego a wręcz je uzupełnia.

Wskazane kwartały zostały w planie miejscowym określone symbolem 25. UP/ch o powierzchni 0,3471 ha i w dużej większości są przeznaczone na funkcję podstawową, jaką są usługi publiczne, czyli usługi związane z administracją, kulturą, oświatą, ochroną zdrowia i łącznością. Nowa zabudowa powinna być projektowana z uwzględnieniem wymagań konserwatorskich ujętych w decyzji, a także odpowiadać warunkom:

- Wysokość zabudowy nie może przekroczyć 16 m a wysokość parteru nie może być mniejsza niż 4 m.
- Poziom wejść do obiektów nie może być wyniesiony ponad poziom przyległego chodnika
- Procent przeszklenia parteru nie może być mniejszy niż 50 %
- W miejscach oznaczonych w planie, na całej wysokości elewacji frontowej i z dokładnością do 0,5 m w rzucie, obowiązywać będzie wyeksponowanie architektoniczne szerokości historycznego podziału katastralnego – polegające na zróżnicowanej wysokości kondygnacji i budynku, formie i rodzaju pokrycia dachowego oraz zróżnicowanym detalu architektonicznym
- Ilość kondygnacji nie może być mniejsza niż 3 i nie może przekraczać 4
- Intensywność zabudowy nie może przekraczać wartości 1,55
- Procent powierzchni zabudowy nie może przekraczać 80 % a procent powierzchni zabudowy parteru nie może przekraczać 50 %
- Dachy strome z pokryciem ceramicznym lub cementowym barwionym
- Zabudowa powinna spełniać cechy zwartej zabudowy obrzeżnej, a usytuowanie zabudowy od strony ulic zewnętrznych i od strony wewnętrznego ciągu pieszego powinno odpowiadać obowiązującym liniom zabudowy
- Dopuszcza się sytuowanie obiektów na granicy nieruchomości.

Powierzchnia działki wynosi 3471 m², powierzchnia zabudowy – 2776 m², natomiast powierzchnia użytkowa 7809 m².

Dla instytucji kultury funkcjonujących w Gminie Gryfino, wielkość powierzchni użytkowej, jest optymalna, aby móc realizować plany i marzenia, które są obecnie formułowane przez wiele zainteresowanych podmiotów i osób prywatnych.

W zamyśle osób funkcjonujących w strukturach kultury jest stworzenie obiektu na miarę XXI wieku. Obiektu, który będzie spełniał funkcję administracyjną oraz kulturalną. Kulturalną w szerokim tego słowa znaczeniu, która pozwoli skutecznie realizować ambitne plany związane z teatrem, muzyką czy plastyką.

W chwili obecnej ograniczenia lokalowe powodują istotną przeszkodę w możliwie najpełniejszym świadczeniu usług kulturalnych. Istniejący obiekt Gryfińskiego Domu Kultury przy ul. Szczecińskiej 17, nie pozwala organizować imprez masowych na swoim obszarze.

Przy imprezach cyklicznych, kiedy jest duże natężenie uczestników, jest to sytuacja uciążliwa uniemożliwiająca koncentrację sił przy jednym obiekcie, nakazując rozproszenie usług pomiędzy kilka miejsc zlokalizowanych w różnych częściach miasta, czy gminy (np. „Pałacyk pod Lwami” zlokalizowany na ul. Bolesława Chrobrego 48, czy Biblioteka Publiczna przy ul. Kościelnej 24).

Dla osób z zewnątrz, ale także dla stałych bywalców, ciasnota, zniechęca do udziału w wielu imprezach, także masowych.

Stąd też zamysł przeniesienia wszystkich usług związanych z kulturą w jedno miejsce, które będzie nie tylko przyciągać turystów korzystających z nabrzeża, ale także osoby przyjeżdżające do Gminy przez wzgląd na oferowane usługi kulturalne. Nabrzeże w Gryfinie z założenia ma pełnić funkcje takie, jakie w innych miastach pełni rynek miejski tj. winno być miejscem aktywizującym i tworzącym więzi społeczne. To właśnie imprezy organizowane z rozmachem przez dom kultury stają się w efekcie magnesem przyciągającym turystów, a także mieszkańców Gryfina utrwalając w ich świadomości atrakcyjne funkcje miejsca, które ma być w przyszłości wizytówką miasta.

W nowym obiekcie kultury powinny funkcjonować następujące elementy:

- ❖ gryfińskie kino – będące nadal instytucją publiczną, działającą w strukturach GDK. Może ono funkcjonować jako kino studyjne z kameralną widownią (do 80 miejsc). Usytuowanie kina w centrum miasta powinno spowodować naturalny i duży wzrost frekwencji
- ❖ wielofunkcyjna sala widowiskowa przeznaczona na potrzeby teatru, tańca, występów artystycznych, sympozjów i uroczystości z widownią na ok. 300 miejsc, która jednocześnie może być składana, tworząc tym samym możliwość poszerzenia działalności o organizację turniejów tańca czy oficjalnych uroczystości. Dzięki powstaniu takiej Sali osobno niż kino łatwiej i sprawniej z pewnością przebiegałyby imprezy kulturalne, które nie kolidowałyby z działalnością sportową. Ponadto w powstałej Sali mogłyby odbywać się duże projekcje przy użyciu sprzętu projekcyjnego z kina, bowiem żadna sala czy hala sportowa (używana obecnie) nie jest w stanie zastąpić profesjonalnej Sali

- widowiskowej na potrzeby kultury – wymagającej innego wyposażenia i innych standardów niż kluby sportowe.
- ❖ wielofunkcyjna sala konferencyjna przeznaczona do organizacji konferencji, spotkań autorskich, dużych uroczystości. W chwili obecnej żadna z instytucji kultury nie ma takich możliwości, a obecne pomieszczenia uniemożliwiają zaproszenie szerszego grona uczestników.
  - ❖ otwarta galeria wykonana z przystosowania części nadodrzańskich murów obronnych wraz z chatownią. Miejsce to mogłoby stać się elementem dodatkowym do realizacji zamierzeń kulturalnych, bez konieczności użyczenia pomieszczeń Centrum Wodnego „Laguna”, w którym obecnie wystawiane są obrazy, czy inne dzieła miejscowych artystów. W ten sposób wszystkie elementy związane z kulturą skupione byłyby w jednym miejscu. Ułatwiłoby to z pewnością mieszkańcom jak i gościom uczestnictwo w działaniach kulturalnych gminy, ale także pracownikom instytucji kultury, mogących skupić się na rzeczach ważniejszych niż logistyka pomiędzy „rozrzuconymi” obiektami kultury na terenie Miasta Gryfino.
  - ❖ forma małego, zewnętrznego amfiteatru, umiejscowionego tuż przy wybudowanym obiekcie. Pozwoliłoby to w miesiącach letnich organizować imprezy zewnętrzne, co z pewnością z uwagi na lokalizację i charakter nabrzeża pozwoliłoby na przyciągnięcie większej ilości turystów mogących w czasie pobytu na ziemi gryfińskiej korzystać z oferowanych atrakcji.
  - ❖ kilka sal do prowadzenia zajęć – podzielone zakresowo na plastykę, muzykę, taniec. Pozwoliłoby to częściej i dla większej ilości osób organizować zajęcia kulturalne, a jednocześnie nie obciążałoby to życia rodzinnego poszczególnych osób zaangażowanych w kulturę, które już dziś z powodu braku miejsc muszą grafik zajęć uzgadniać pomiędzy sobą także na późne godziny popołudniowe.
  - ❖ kilka sal do prowadzenia działalności statutowej stowarzyszeń gryfińskich. Sytuacja taka dałaby szansę zarówno na częstsze spotkania członków wielu stowarzyszeń działających na terenie Gminy Gryfino, którzy borykają się z problemami lokalowymi, ale także dałoby im szansę na częstsze próby i spotkania.
  - ❖ kilka sal do prowadzenia działalności bibliotecznej (w tym dwie czytelnie, osobna sala dla Oddziału Dziecięcego oraz sale pozwalające na swobodne przemieszczenie się pomiędzy regałami)
  - ❖ kilka sal na działalność administracyjną, aby pracownicy instytucji kultury mogli w przyzwoitych warunkach wypełniać swoje obowiązki
  - ❖ kilka pomieszczeń magazynowych, w których będzie można przechowywać przedmioty czy materiały niezbędne do codziennej pracy czy też przedmioty, stroje wykorzystane, które mogą w przyszłości być jeszcze wykorzystywane.

W momencie wybudowania nowej siedziby dla GDK do dyspozycji pozostałby także obiekt „Pałacyku pod Lwami” przy ul. Bolesława Chrobrego 48. Proponuje się tam umiejscowienie tzw. „cichych form kultury”, czyli miejsc gdzie zarówno mieszkańcy Gryfina jak i przyjezdni mieliby okazję obcować z kulturą i sztuką,

a jednocześnie miejsce to nie straciłoby swojego artystycznego ducha. W „Pałacyku pod Lwami” mogłaby także funkcjonować siedziba Miłośników Historii Ziemi Gryfińskiej oraz galeria ekspozycyjna wraz z odpowiednikiem muzeum, które powinno działać przy Bibliotece Publicznej.

W przypadku Biblioteki Publicznej, w momencie powstania nowej siedziby na nabrzeżu – siedziba główna biblioteki mogłaby zostać tam przeniesiona.

Ma to swoje uzasadnienie, które wykazuje że wszystkie instytucje kultury usytuowane w jednym miejscu są dla mieszkańców wygodniejsze oraz pozwalają działać efektywniej. Pozwala to między innymi na dużo korzystniejsze zarządzanie czasem.

Ważne jest to także dla turystów, którzy przyjeżdżając do danej miejscowości nie muszą poszukiwać obiektów świadczących usługi kulturalne z mapą w rękę.

W zamyśle pracowników Biblioteki jest, aby w nowym obiekcie istniały:

- ❖ sale do prowadzenia działalności Bibliotecznej (w tym dwie czytelnie, osobna sala dla Oddziału Dziecięcego oraz sale pozwalające na swobodne przemieszczenie się pomiędzy regałami).
- ❖ sale z przeznaczeniem na działalność administracyjną, aby pracownicy instytucji kultury mogli w przyzwoitych warunkach wypełniać swoje obowiązki.
- ❖ kilka pomieszczeń magazynowych, w których będzie można przechowywać przedmioty czy materiały niezbędne do codziennej pracy czy też przedmioty, stroje wykorzystane, które mogą w przyszłości być jeszcze wykorzystywane.
- ❖ wielofunkcyjna sala konferencyjna przeznaczona do organizacji konferencji, spotkań autorskich, dużych uroczystości. W chwili obecnej żadna z instytucji kultury nie ma takich możliwości, a obecne pomieszczenia uniemożliwiają zaproszenie szerszego grona uczestników

Dlatego też uważa się, że wskazana koncepcja funkcjonalna w wersji optymalnej – tzn. przeniesienie całości działań kulturalnych na nabrzeże w Gryfinie z pewnością rozwiązałaby wszystkie problemy lokalowe i funkcjonalne, z jakimi borykają się w dniu dzisiejszym instytucje kultury. Jako, że jest to wersja optymalna, może być ona realizowana w okresie najbliższych kilku bądź kilkunastu lat i w zależności od wykonawstwa dokumentacji technicznej, oraz sięgania po środki zewnętrzne realizowana.

Poniżej przedstawiono propozycję umieszczenia usług kulturalnych w kwartałach nadodrzańskich:

źródło: plan zagospodarowania nabrzeża – „Gryfino – Stare Miasto”

Kultura w mieście to nie całość zagadnień. Wiele z działań odbywa się także w miejscowościach wiejskich, gdzie w wielu przypadkach pomimo wysokiego zaangażowania mieszkańców brak miejsca do spotkań, zajęć czy imprez kulturalnych na mniejszą skalę. Dlatego też w zamyśle koncepcji optymalnej jest wybudowanie, przystosowanie obiektów kulturalnych na potrzeby mieszkańców w następujących miejscowościach:

- Wysoka Gryfińska
- Chwarstnica (obecnie w remoncie)
- Gardno
- Pniewo i Żórawki (jeden obiekt dla obu miejscowości)
- Steklno
- Wirów.

W przypadku tych miejscowości analizie poddana została m.in. ilość mieszkańców, prognozy rozwojowe oraz dotychczas prowadzona działalność kulturalna. Pod uwagę był brany także stopień zaangażowania mieszkańców poszczególnych wsi w działalność kulturalną. Na tej podstawie powstał powyższy wykaz. Priorytetowo zostały potraktowane także te wioski, z których docierają informacje o największym zapotrzebowaniu na tego typu instytucje.

W chwili obecnej została przygotowana dokumentacja dla świetlicy w Gardnie oraz Wirowie. W kolejnych latach Gmina będzie starała się o umieszczenie tych zadań w budżecie gminnym oraz o pozyskiwanie środków zewnętrznych na te inwestycje. Optymalnym wariantem dla wszystkich miejscowości jest powstanie obiektów o powierzchni od 100 – do 160 m².

W każdym obiekcie powinny znaleźć się co najmniej poniższe pomieszczenia:

- sala główna (duża)
- mniejsza sala do zajęć
- wc damski i męski
- w uzasadnionych przypadkach pomieszczenie biblioteczne
- kuchnia
- magazyn
- przedsionek

Wszystkie z obiektów powinny być także przystosowane na potrzeby osób niepełnosprawnych.

Przykładowy wygląd świetlic przedstawiają poniższe rzuty:

źródło: dokumentacja techniczna świetlicy w miejscowości Wirów

Dla pozostałych miejscowości dokumentacja będzie przygotowywana sukcesywnie wraz z posiadanymi funduszami na te zadania.

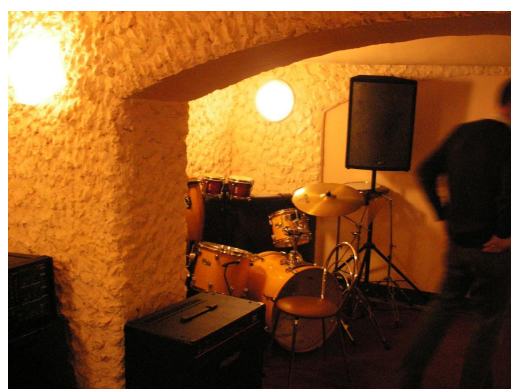
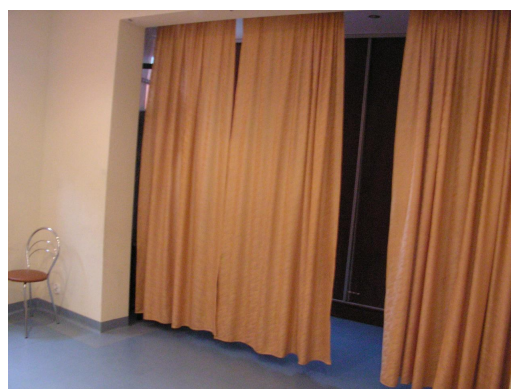
Powstanie świetlic w tych miejscowościach powinno zaspokoić potrzeby mieszkańców na najbliższe lata.

3.2. Wersja minimalna: pozwalająca na minimalny sposób realizowania zadań

Wersja minimalna pozwalająca na minimalny sposób realizowania zadań to w pewien sposób stan obecny funkcjonowania instytucji kultury w Gminie Gryfino.

W przypadku Gryfińskiego Domu Kultury oznacza to prowadzenie działalności w dwóch obiektach – przy ul. Szczecińskiej 17 w Gryfinie oraz przy ul. Bolesława Chrobrego 48 w Gryfinie (tzw. „Pałacyk Pod Lwami”). Stan obecny tych obiektów wskazuje na wiele zaniedbań, oraz niemożność rozwinięcia dotychczasowej działalności o nowe formy. Jest to spowodowane głównie niemożnością architektoniczną w zakresie wzniesienia kolejnego piętra budynku. W chwili obecnej na terenie Gryfińskiego Domu Kultury przy ul. Szczecińskiej 17 są to dwa piętra obiektu + piwnica, w której funkcjonują zespoły muzyczne. Parter to pomieszczenia pracowni tematycznych oraz kino gryf, sala teatralna, mała sala taneczna. Piętro I i II to pomieszczenia zaplecza administracyjnego i biuro organizacji imprez. Na I Piętrze istnieje także projektornia i biuro Kina Gryf.

Stan obecny obiektu przedstawiono na fotografiach niżej:

źródło: archiwum GDK-u

Obiekt usytuowany przy ul. Chrobrego 48 – tzw. Pałacyk pod Lwami, także nie należy do obiektów nowoczesnych. W przypadku tego budynku od wielu lat nie dokonywane były żadne remonty. Ekspertyza budowlana przeprowadzona w roku 2008 wykazała olbrzymie zawilgocenie ścian piwnic, duże ugięcia stropów drewnianych, zły stan podłóg i tynków wewnętrznych, zapadnięcie schodów zewnętrznych od strony północnej

skrzydła „B”, uszkodzenia w wielu miejscach elewacji budynków, brak wentylacji grawitacyjnej w budynkach oraz niezadowolający stan dachu i pokrycia oraz obróbek blacharskich, rynien i rur spustowych, mocno zniszczoną stolarkę okienną piwnic a także nieuporządkowane i niewykorzystane strychy.

Stan ten powoduje w praktyce niemożność organizowania imprez masowych a także przeprowadzania zajęć tematycznych na większą skalę. Dopiero po przeprowadzeniu gruntowego remontu, będzie można pomyśleć o rozwijaniu prowadzonej działalności.

Poniżej przedstawiono kilka fotografii obrazujących stan obecny „Pałacyku Pod Lwami”

Dlatego też koncepcja minimalna funkcjonowania Gryfińskiego Domu Kultury przewiduje:

- Minimalnym wariantem dla organizacji imprez masowych (przy założeniu, że w przyszłości powstanie nowy obiekt dla Gryfińskiego Domu Kultury) jest teren strzelnicy za „Górką Miłości”, ze sprzyjającym ukształtowaniem terenu i w stosunkowo niedalekiej odległości od centrum miasta, tak, aby nie zakłócać mieszkańcom Miasta spokojnego funkcjonowania w ciągu dnia i poza godzinami pracy.
- W przypadku mniejszych imprez plenerowych, takich jak WOŚP, Mikołajki do czasu powstania nowej siedziby odbywać się one powinny jak dotychczas w Pałacyku Pod Lwami lub w głównej siedzibie przy ul. Szczecińskiej 17.
- W przypadku zajęć tematycznych, w dniu dzisiejszym nie ma możliwości (z uwagi na braki lokalowe) organizacji większej ilości spotkań. W tym przypadku powinien zostać utrzymany dzisiejszy stan rzeczy, czyli organizacja zajęć w siedzibie GDK-u przy ul. Szczecińskiej 17.
- Dalsze korzystanie z siedziby Kina Gryf do prób oraz spektakli teatralnych a także do wyświetlania seansów kinowych
- Magazynowanie różnych przedmiotów, rekwizytów w dostępnych miejscach w całym obiekcie GDK-u, zamiast w specjalistycznym magazynie specjalnie do tego celu przeznaczonym.

Dla obiektów kulturalnych wersją minimalną będzie wdrożenie w życie projektów technicznych opracowanych już dla świetlic wiejskich w Gardnie i Wirowie. W przypadku pozostałych miejscowości sukcesywne pozyskiwanie środków na dokumentację, bądź pozostawienie istniejącego stanu rzeczy.

W przypadku funkcjonowania Biblioteki Publicznej wersją minimalną jest – utrzymanie obiektu siedziby głównej w Gryfinie – ul. Kościelna 24 oraz jej filii w Gryfinie – Górny Taras i w Naukowej oraz w miejscowościach wiejskich.

Przy dzisiejszym stanie rzeczy jest to sytuacja trudna, wymuszająca na pracownikach ograniczenia do minimum działalności kulturalnej oraz w razie większych spotkań zapraszanie jedynie ograniczonej ilości gości. W przypadku obiektu przy ul. Kościelnej 24 pomimo tego, że posiada dwa w ostatnim czasie wyremontowane piętra, to jednak dla pełnego wykorzystania możliwości musiał być rozbudowany o kolejne piętra. Niestety takiej możliwości nie ma z uwagi na uwarunkowania konstrukcyjne obiektu, a także niemożność przystosowania poddasza na cele publiczne. Powoduje to konieczność pracy w ciasnych

pomieszczeniach, oraz przechowywania rekwizytów, książek czy potrzebnych przedmiotów w piwnicznych pomieszczeniach, często zawilgoconych.

Możliwość uczestnictwa przy tym stanie rzeczy osób niepełnosprawnych jest także problemem, gdyż obiekt nie został przystosowany dla osób z ograniczeniami motorycznymi. Pomimo tego, że pracownicy takiego rozwiązania poszukiwali, konstrukcyjne uwarunkowania obiektu nie pozwalały na takie możliwości.

Stąd też wersja minimalna dla Biblioteki Publicznej to:

- utrzymanie Oddziału Dziecięcego w siedzibie głównej
- poszukiwanie miejsc zastępczych dla organizacji konferencji, sympozjów czy dużych, otwartych spotkań autorskich z uwagi na brak możliwości w obiekcie przy Kościelnej 24
- pozostawienie czytelnicy w obecnym kształcie – ciasnym i dzielonym z regałami bibliotecznymi pomieszczeniem
- korzystanie z poddasza jako magazynu
- poszukiwanie zastępstwa dla korzystania z biblioteki przez osoby niepełnosprawne z uwagi na ograniczenia konstrukcyjne obiektu
- korzystanie z pomieszczeń administracyjnych na obecnych zasadach.

3.3. Wersja kompromisowa: pozwalająca na wyodrębnienie zasobów, z których można zrezygnować lub, o które zabiegać w kolejnych etapach rozwoju

Dla instytucji kultury wersja kompromisowa funkcjonowania to taka, która pozwala na utrzymanie dzisiejszego stanu rzeczy na rzecz podejmowania działań na rzecz rozwoju w przyszłości.

Dla Gryfińskiego Domu Kultury kwestią priorytetową jest powstanie nowego obiektu. Dlatego ważne jest, aby został wyznaczony harmonogram działań, zbieżny z harmonogramem w zakresie konkursów o środki pomocowe Unii Europejskiej umożliwiającą określenie w najbliższej przyszłości powstanie takiego obiektu.

W przypadku GDK-u pracownicy są w stanie zrezygnować na chwilę obecną z planów dążących do remontu istniejącego obiektu –także tego przy ul. Chrobrego 48, aby środki te móc przeznaczyć np. na dokumentację techniczną czy aplikacyjną w staraniu o środki zewnętrzne. Ma to tym samym przyspieszyć dążenia do powstania nowej siedziby w kwartałach nadodrzańskich.

Mając natomiast świadomość, że nowa siedziba GDK-u nie powstanie pracownicy zabiegać będą zarówno o remont istniejącego obiektu jak i pozyskanie nowego obiektu, w którym mogłyby funkcjonować nowe formy kultury – np. miejsce do konferencji, spotkań, etc.

W przypadku Biblioteki Publicznej powstanie nowego obiektu w kwartałach nadodrzańskich pozwoli część działalności przenieść do „Pałacyku pod Lwami”, gdzie mogłyby zostać umiejscowione tzw. „ciche formy kultury”, czyli miejsca, w którym zarówno mieszkańcy Gryfina jak i turyści mieliby okazję obcować z kulturą

i sztuką, a jednocześnie pozwoliłoby to na zachowanie artystycznego ducha tego miejsca. Ponadto po wybudowaniu nowej siedziby nad Odrą w „Pałacyku pod Lwami” mogłaby funkcjonować część edukacyjna Biblioteki Publicznej i Oddział Dziecięcy Biblioteki, a także siedziba Miłośników Historii Ziemi Gryfińskiej, oraz galeria - ekspozycja wraz z odpowiednikiem muzeum, który winien działać przy instytucji kultury, tj. przy Bibliotece Publicznej. Wskazane rozwiązanie ma swoją rację bytu w przypadku wybudowania nowej siedziby tylko dla GDK-u na kwartałach nadodrzańskich, bez możliwości przeniesienia tam Biblioteki Publicznej, która funkcjonowałaby jak dziś.

Wersją kompromisową dla takiego stanu rzeczy jest także doprowadzenie do finału przeniesienia Filii Naukowej do dawnego obiektu przy ul. Sprzymierzonych i rozszerzenie tam działalności tej filii o czytelną multimedialną, salkę konferencyjną, czy nową czytelną. Pozwoliłoby to rozwiązać problem lokalowy na przynajmniej najbliższe kilkanaście lat oraz pozwoliło z uwagi na niskie progi na możliwość korzystania z tego obiektu przez osoby niepełnosprawne.

W przypadku obiektów kulturalnych na obszarach wiejskich ważne będzie zabieganie o powstanie w kolejnych latach dokumentacji technicznej dla miejscowości: Wysoka Gryfińska, Chwarstnica, Pniewo i Żórawki oraz Stekno. Dokumentacja ta posłuży do ubiegania się o środki pozabudżetowe z różnych źródeł – także unijnych oraz możliwość realizacji w najbliższych latach.

4. Strategia Rozwoju Kultury Miasta i Gminy Gryfino

4.1. Analiza SWOT

Praca nad strategią rozwoju gminy powinna opierać się na rozpoznaniu jej mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń, czyli przeprowadzeniu analizy SWOT (nazwa pochodzi od pierwszych liter angielskich słów **s**trengths – mocne strony, **w**eaknesses – słabe strony, **o**pportunities - szanse, **t**hreats - zagrożenia). Mocne i słabe strony społeczności lokalnej charakteryzują jej wewnętrzny potencjał, natomiast szanse i zagrożenia analizowane są z punktu widzenia zewnętrznych wobec niego uwarunkowań.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ położenie na obszarze przygranicza ▪ walory turystyczne miasta i okolic ▪ zasoby dziedzictwa kulturowego ▪ tradycje regionalne narodowe i patriotyczne ▪ aktywność instytucji kultury ▪ duża ilość organizowanych imprez kulturalnych o zasięgu regionalnym i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ograniczone środki na realizację zadań w obszarze kultury ▪ Słaba kondycja sektora prywatnego w mieście w zakresie inwestowania w kulturę i działania kulturalne ▪ Brak bazy do realizacji spektakli teatralnych, widowiskowych i koncertów

<p>ponadregionalnym oraz międzynarodowym charakterze mających cykliczny charakter</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ różnorodność środowisk twórczych ▪ działające różnorodne stowarzyszenia, towarzystwa i organizacje pozarządowe posiadające doświadczenie w realizacji zadań z dziedziny kultury ▪ przynależność do sieci miast partnerskich ▪ rozwijający się sektor małych i średnich przedsiębiorstw ▪ aktywność mieszkańców w sferze kultury ▪ przychylność władz w sferze rozwoju kultury 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Niski przeciętny poziom edukacji mieszkańców ▪ Niezadawalający stan bazy technicznej instytucji kultury i ich wyposażenia ▪ Opieszałość w sięganiu po środki pozabudżetowe
--	--

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ możliwość korzystania ze środków unijnych na budowę, rozbudowę, remonty obiektów kulturalnych, doposażenie, poszerzenie oferty kulturalnej (RPO WZ, PROW, Interreg, POiŚ, inne) ▪ możliwość aplikowania o środki z budżetu państwa ▪ wykorzystanie korzystnego położenia geograficznego ▪ wysoki potencjał intelektualny oraz artystyczny regionu ▪ wielość organizacji pozarządowych ▪ możliwość współpracy z innymi gminami, także partnerskimi ▪ przyływ turystów w związku z przebudową nabrzeża i stworzeniem tam strefy usług publicznych ▪ zmiany wizerunku architektonicznego i estetycznego miejscowości i Gminy Gryfino 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ problemy gospodarcze wpływające na zmniejszenie liczby odbiorców kultury poprzez spadek liczby uczestników odpłatnych ofert kulturalnych ▪ wzrost konkurencji (zarówno sąsiednich gmin polskich jak i niemieckich) ▪ Niewykorzystywanie w pełni bądź złe wykorzystywanie środków pomocowych Unii Europejskiej. ▪ niedopasowanie ofert kulturalnych względem oczekiwań ▪ Odpływ z gminy ludzi młodych (w poszukiwaniu pracy), w tym również twórców kultury

4.2. Koncepcja Rozwoju Kultury wypracowana przez Gryfińską Radę Kultury (podsumowanie)

Gryfińska Rada Kultury została powołana na mocy zarządzenia Burmistrza Miasta i Gminy Gryfino nr 0151-163/09 z dnia 7 listopada 2008r. Rada powstała jako organ opiniodawczo- doradczy Burmistrza Miasta i Gminy Gryfino. Członkowie Rady pełnią swoją funkcję społecznie. W skład rady wchodzi obecnie 15 osób powołanych przez Burmistrza spośród przedstawicieli Biblioteki Publicznej, Gryfińskiego Domu Kultury, komórek odpowiedzialnych za kulturę i promocję w Urzędzie Miasta i Gminy w Gryfinie, stowarzyszeń prowadzących działalność w zakresie kultury oraz spośród indywidualnych zgłoszeń osób z branży kulturalnej. Wypracowane i przedstawione w Koncepcji Rozwoju Kultury rozwiązania prezentują pewien model funkcjonowania działalności w perspektywie najbliższych kilkunastu lat do około 2020 roku.

Gryfińska Rada Kultury zaproponowała rozwiązania w następujących zakresach:

- imprezy kulturalne i artystyczne.
- baza do działalności kulturalnej i artystycznej
- istnienie kultury w środowiskach wiejskich
- ochronę zabytków i dziedzictwa kulturowego
- kulturę słowa
- edukację kulturalną
- tradycje, kombatantów i osoby starsze
- organizacje pozarządowe a także
- promocję kulturalną.

W zakresie imprez kulturalnych i artystycznych zaproponowano trzy wiodące grupy uroczystości i imprez na terenie Gminy Gryfino, wśród których znalazły się uroczystości o charakterze państwowym, imprezy gminne o charakterze ogólnodostępnym, oraz gminne imprezy cykliczne dla określonych grup. W ramach wskazanych rodzajów imprez dla jej organizatorów ważne jest również zapewnienie niezależnego dofinansowania, które zapewni stabilność i przewidywalność organizacji.

W zakresie bazy do działalności kulturalnej i artystycznej Gryfińska Rada Kultury wskazała jej zdaniem najlepsze miejsce na budowę nowej siedziby Gryfińskiego Domu Kultury – kwartały nadodrzańskie, które zdaniem członków rady są optymalnym, długofalowym rozwiązaniem. W przypadku Biblioteki Publicznej zaproponowano przeniesienie Filii Naukowej do danego obiektu przy ul. Sprzymierzonych, a po ewentualnym „wyprowadzeniu GDK z „Pałacyku pod Lwami” umiejscowienie tam tzw. „cichych form kultury”, czyli miejsc obcowania z kulturą i sztuką oraz przeniesienie tam części edukacyjnej Biblioteki Publicznej i Oddziału Dziecięcego Biblioteki oraz utworzenie siedziby dla Towarzystwa Miłośników Historii Ziemi Gryfińskiej.

W zakresie popularyzowania kultury na obszarach wiejskich zaproponowano utworzenie nowych świetlic wiejskich w miejscowościach: Wysoka Gryfińska, Chwarstnica, Gardno, Pniewo i Żórawki (jeden obiekt),

Steklno i Wirów. Są to miejscowości, w których występuje duże zainteresowanie podażą kultury oraz zaangażowanie społeczne w jej sprawy. Inne kwestie dotyczyły rzeczy mniejszych.

W zakresie ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego zaproponowano m.in. utworzenie „Banku materiałów źródłowych” przy Bibliotece Publicznej w Gryfinie, gdzie będzie się na stałe przechowywać np. wersje pierwotne dokumentów, czy pisemne zgody na publikacje i udostępnianie praw autorskich. Ponadto wskazano, że do czasu utworzenia muzeum o celowości zakupu przez Bibliotekę Publiczną pamiątek regionalnych i źródeł ruchomych o wartości historycznej wypowiadać się będzie Gryfińska Rada Kultury. Podjęto także decyzję, że konieczne jest natychmiastowe podjęcie kroków zmierzających do zabezpieczenia miejsc pamięci na cmentarzach, działań konserwatorskich przy murach miejskich w Gryfinie, czy też utworzenia funduszu wsparcia dla prywatnych obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru.

W zakresie kultury słowa zdecydowano o podjęciu kierunków działań zmierzających do opracowania Programu Edukacji Czytelniczej dla dzieci i Młodzieży, promocji czytelnictwa poprzez pozyskiwanie książek od mieszkańców Gryfina wraz z cyklicznymi kiermaszami książki, utworzenie działu o tematyce turystyczno – podróżniczej w Bibliotece Publicznej (współpraca z organizatorami festiwalu „Włóczykij”), dbanie o ciągłą dostępność monografii Gryfina w trzech językach – polskim, niemieckim i angielskim, a także opracowanie programu promującego wśród mieszkańców Gminy Gryfino kulturę języka polskiego.

W zakresie edukacji kulturalnej zaproponowano cykl zamknięty skierowany zarówno do dzieci i młodzieży jak i nauczycieli. Miałby on być prowadzony przez instruktorów Gryfińskiego Domu Kultury, którzy przekazywaliby swoją wiedzę nauczycielom, a Ci dalej dzieciom na zajęciach pozalekcyjnych. Ci z kolei będą mogli dalej rozwijać swoje zdolności na zajęciach prowadzonych przez instruktorów w Gryfińskim Domu Kultury.

W zakresie tradycji, kombatantów oraz generalnie osób starszych Gryfińska Rada Kultury zaproponowała, aby środowiska kombatantkie włączyć w organizację imprez i uroczystości o charakterze państwowym i historycznym a także wypracować regularną formę publikacji, w której zamieszczane będą wspomnienia mieszkańców Gminy Gryfino związane z wydarzeniami historycznymi lub życiem na ziemi gryfińskiej.

W zakresie organizacji pozarządowych założono dwie formy aktywizacji tych środowisk. Ma to być zarówno zlecanie zadań wynikających ze Strategii do realizacji stowarzyszeniom i fundacjom prowadzącym w danym zakresie kultury statutową działalność oraz czynny ich udział w branżowych radach społecznych.

W zakresie promocji kulturalnej założono, że stworzona zostanie Strategia Rozwoju Kultury, która wskaże sposób i formę realizacji tego elementu.

Reasumując:

Działania Gryfińskiej Rady Kultury skupiają swoje pomysły wokół kultury i jak najlepszej organizacji podaży kultury. Ma to doprowadzić do wypracowania coraz lepszych i bardziej widocznych form działalności kulturalnej skierowanej do mieszkańców ziemi gryfińskiej. Zatem zamierzenia Gryfińskiej Rady Kultury są zbieżne z zaproponowanymi rozwiązaniami w przedstawionej Strategii Kultury.

4.3. Wizja, misja, cele strategiczne, cele operacyjne, monitoring Strategii

Wizja to obraz przyszłego stanu gminy, będący wyobrażeniem pożądanego przyszłości. Wizja powinna zawierać syntetyczny opis dążeń i aspiracji społeczności lokalnej, opracowany przy współudziale mieszkańców oraz ich reprezentantów.

Samorząd gminy, dając wyraz aspiracji społecznych i wyobrażeń na temat pożądanego zmian w obszarze życia kulturalnego określił deklarację wizji i misji Gminy Gryfino w tym zakresie.

Wizja gminy Gryfino sformułowana w oparciu o przeprowadzoną analizę strategiczną oraz uzgodnione kluczowe problemy gminy, przedstawia się następująco:

Miasto i Gmina Gryfino – gminą atrakcyjną kulturalnie dla mieszkańców i turystów przy jednoczesnym poszanowaniu środowiska naturalnego z możliwościami dostępu do nowoczesnej bazy i bogatej oferty kulturalnej oferowanej na wysokim poziomie, przez wysokiej jakości specjalistów.

W oparciu o przyjętą wizję kulturalną Gminy Gryfino została sformułowana misja o następującym brzmieniu:

Poszukiwanie sposobów do zapewnienia wysokiego standardu świadczonych usług kulturalnych, przy wykorzystaniu możliwych i dostępnych narzędzi zrównoważonego rozwoju.

Rozwój Gminy Gryfino w zakresie kultury ma, więc nastąpić między innymi poprzez wysoki standard świadczenia usług kulturalnych przy wykorzystaniu możliwych i dostępnych narzędzi zrównoważonego rozwoju oferowanych przez lokalny i regionalny rynek, co zapewni coroczny wzrost osób zainteresowanych kulturą. Wszystko to niewątpliwie wpłynie na poszukiwanie sposobów dostępu do nowoczesnej bazy, w której oferowane będą usługi na wysokim poziomie przez wysokiej klasy specjalistów.

Biorąc za punkt wyjścia analizę SWOT Strategia Rozwoju Kultury definiuje cele strategiczne i przypisane im konkretne cele operacyjne, które w sposób wymierny mają doprowadzić do realizacji zamierzonych w niej celów. Wszystkie te elementy przedstawiono poniżej:

4.3.1. Cele strategiczne Strategii Rozwoju Kultury

W ramach wskazanej strategii zaproponowano cztery podstawowe cele strategiczne. Należą do nich:

1. Rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców i gości Gminy Gryfino oraz edukacja kulturalna społeczeństwa
2. Promocja gryfińskich działań kulturalnych wśród mieszkańców, turystów i gości Gminy Gryfino.
3. Rozwój infrastruktury kulturalnej w Gminie Gryfino.
4. Dbalność o zachowanie a także eksponowanie elementów dziedzictwa kulturowego.

4.3.2. Cele operacyjne Strategii Rozwoju Kultury

Cel strategiczny nr 1

Rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców i gości Gminy Gryfino oraz edukacja kulturalna społeczeństwa

Cele operacyjne:

1) wspieranie współczesnej twórczości artystycznej przez tworzenie miejsc przyjaznych kulturze poprzez:

- ❖ dążenie do utworzenia jednego miejsca kultury w Gminie Gryfino – służącego cyklicznym, interdyscyplinarnym prezentacjom twórczym zarówno lokalnych jak i przyjezdnym artystów, wspartych szeroką akcją informacyjną,
- ❖ pomoc w tworzeniu miejsc przyjaznych kulturze i miejsc spotkań grup twórczych, także w środowiskach wiejskich,
- ❖ utworzenie galerii wystawienniczej dla prac lokalnych artystów (ul. Sprzymierzonych w Gryfinie),
- ❖ realizacja cyklicznych prezentacji działań z różnych dziedzin życia artystycznego, z założeniem lokalizowania ich w różnych miejscach w Gminie Gryfino.

2) dążenie do zwiększenia dostępności do informacji o kulturze, poprawa komunikacji oraz koordynacja działań:

- ❖ dążenie do ciągłej dostępności w języku polskim, angielskim i niemieckim wydanej z okazji 750 – lecia miasta monografii Gryfina – zwiększenie nakładu
- ❖ stworzenie wydawnictwa kulturalnego pozwalającego na publikacje twórczości literackiej i artystycznej mieszkańców Gryfina
- ❖ opracowanie programu promującego wśród mieszkańców Gminy Gryfino kulturę języka polskiego (styl wypowiedzi, styl pisanie, ortografia, itp.).
- ❖ stworzenie projektu tzw. zwiastunów informacji o planowanych działaniach kulturalnych dla potencjalnych odbiorców
- ❖ popularyzowanie uczestnictwa w realizowanych zadaniach, poprzez organizację różnego rodzaju konkursów, spotkań i fundowanie atrakcyjnych nagród,
- ❖ kontynuacja działalności Gryfińskiej Rady Kultury, jako organu opiniotwórczego i wskazującego kierunki działań w sferze organizacji i promocji życia kulturalnego zarówno miasta jak i Gminy Gryfino.

3) Wspieranie działań edukacyjnych związanych z kulturą:

- ❖ wdrażanie programów edukacyjnych w instytucjach kultury i placówkach ją reprezentujących mających w swej istocie za cel przybliżenie młodszym i starszym mieszkańcom Gminy Gryfino działalności poszczególnych instytucji kultury

- ❖ organizacja konkursów, spotkań autorskich, lekcji bibliotecznych, wycieczek, plenerów, zajęć muzycznych i teatralnych, etc. skierowanych do dzieci i młodzieży w Gminie Gryfino
- ❖ kontynuacja istnienia kółek zainteresowań zrzeszających dzieci i młodzież z terenu Gminy Gryfino rozwijających swoje zainteresowania i talenty artystyczne oraz plastyczne w różnych dziedzinach
- ❖ kontynuacja zorganizowanych form spotkań, wypoczynku czy ferii zawierających w swojej formule zadania z zakresu kultury.

4) Różnicowanie oferty kulturalnej:

- ❖ utworzenie nowego punktu kulturalnego w Gminie Gryfino przy ul. Sprzymierzonych w Gryfinie, pełniącego funkcje ośrodka:
  - filii bibliotecznej dla Filii Naukowej wraz z rozszerzeniem tam działalności (czytelnia multimedialna, salka konferencyjna),
  - wystawienniczego (m.in. prezentacja prac przekazanych przez lokalnych artystów z dotychczasowych plenerów oraz galeria stała dla posiadanych zbiorów)
  - konferencyjnego – organizacja spotkań autorskich, konferencji naukowych i kulturalnych służących rozwojowi kultury w gminie Gryfino
  - dokumentacyjnego – sprawującego nadzór nad posiadanymi zasobami kartotek i innych prac artystów gryfińskich
  - inne
- ❖ poszukiwanie form honorowania ludzi kultury wyróżniających się aktywnością i pomysłowością w danej dziedzinie
- ❖ poszukiwanie miejsc dla funkcjonowania siedziby Towarzystwa Miłośników Historii Ziemi Gryfińskiej. Oddziału Dziecięcego Biblioteki Publicznej czy galerii ekspozycyjnej wraz z odpowiednikiem muzeum
- ❖ poszukiwanie możliwości stosowania poręczeń finansowych dla instytucji kultury czy stowarzyszeń, aby mogły one swobodniej sięgać po środki pomocowe na realizację celów statutowych związanych z rozwojem kultury czy ochrony dziedzictwa kulturowego
- ❖ wspieranie twórców, grupy teatralne, muzyczne czy plastyczne na wystawach, festiwalach, konkursach (zarówno lokalnych, regionalnych jak i ogólnopolskich a nawet międzynarodowych).

Cel strategiczny nr 2:

Promocja gryfińskich działań kulturalnych wśród mieszkańców, turystów i gości Gminy Gryfino.

Cele operacyjne:

1) Profesjonalna kampania promocyjno – informacyjna czyli:

- ❖ promocja kultury w Gminie Gryfino poprzez monografię Gryfina wydaną z okazji 750 – lecia Miasta i jej ciągła aktualizacja

- ❖ szeroka promocja aktualnych wydarzeń realizowanych w mieście i poza jego granicami na obszarach wiejskich zarówno przez media jak i lokalnych twórców
- ❖ powszechne wykorzystanie symboli miasta: logo, herbu i flagi w celach promocyjnych .

2) Organizacja imprez o zasięgu międzynarodowym, ogólnopolskim, regionalnym oraz lokalnym służących szerokiej promocji lokalnej kultury oraz tradycji przez:

- ❖ rozwój i szeroka promocja przedsięwzięć i imprez o charakterze ogólnopolskim i międzynarodowym:
  - Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy
  - Gryfiński Festiwal Miejsc i Podróży „Włóczykij”
  - Festiwal Intymnych Form Teatralnych FIFART
  - Koncert Teatru Tańca „VOGUE”
  - Wyścigi Smoczyc Łodzi
  - Sztukowanie
  - Międzynarodowe Spotkania Artystyczne Młodzieży Niepełnosprawnej
  - Dni Gryfina
- ❖ rozwój i kontynuacja przedsięwzięć o charakterze regionalnym i lokalnym
  - Gminny Turniej Wsi
  - Gryfińskie Spotkania Historyczne
  - Dzień Dziecka
  - Dożynki gminne
  - Mikołajki
  - Gala Laureatów, wręczenie statuetek Wodnika
  - Gryfiński Festiwal Rowerowy
- ❖ szeroka pomoc na rzecz realizacji lokalnych przedsięwzięć, uaktywniających lokalnych twórców, artystów i uczestników.

3) Tworzenie warunków dla mecenatu pomocnego kulturze w Gminie Gryfino:

- ❖ wspieranie osób i instytucji będących mecenatami kultury w Gminie Gryfino, m.in. poprzez listy intencyjne
- ❖ pomoc i promocja dla osób i instytucji promujących i wspierających kulturę w Gminie Gryfino

4) Wspieranie i promocja markowych produktów kultury w Gminie Gryfino

- ❖ kontynuacja i rozwój przedsięwzięć międzynarodowych i ogólnopolskich, wynikających z tradycji i kultury panującej na ziemi gryfińskiej:
  - Gryfiński Festiwal Miejsc i Podróży „Włóczykij”
  - Festiwal Intymnych Form Teatralnych FIFART
  - Koncert Teatru Tańca „VOGUE”
  - Wyścigi Smoczyc Łodzi

- Sztukowanie
- Międzynarodowe Spotkania Artystyczne Młodzieży Niepełnosprawnej

5) Uczestnictwo kultury gryfińskiej w współtworzeniu kultury europejskiej:

- ❖ promocja działań kulturalnych w miastach partnerskich, ich wydawnictwach i mediach
- ❖ sięganie po środki europejskie a przez to promowanie kultury na terenie Gminy Gryfino
- ❖ partnerstwo Gminy Gryfino w projektach z zakresu kultury realizowanych przez gminy sąsiednie i partnerskie

Cel strategiczny nr 3

Rozwój infrastruktury kulturalnej w Gminie Gryfino

Cele operacyjne:

1) Wspieranie działań związanych z przygotowaniem dokumentacyjnym planowanych do realizacji inwestycji:

- ❖ dążenie do zapewnienia w budżecie Gminy środków na tworzenie dokumentacji technicznej inwestycji kulturalnych w Gminie Gryfino
- ❖ poszukiwanie i wybór firm tworzących dokumentacje aplikacyjne przedsięwzięć

2) Tworzenie warunków do umieszczenia w najbliższych latach w Planie Inwestycyjnym Gminy Gryfino inwestycji dotyczących kultury:

- ❖ wskazanie inwestycji najbardziej priorytetowych z punktu widzenia kultury w Gminie Gryfino i ich wdrażanie w najbliższych latach:
  - projekt przebudowy pomieszczeń przy ul. Sprzymierzonych dla potrzeb biblioteki
  - projekt budowy świetlicy w Gardnie,
  - modernizacja i przebudowa kotłowni w Sobieradzu, Krzypnicy i Pniewie
  - układy pomiarowe i przyłączeniowe w Daleszewie i Sobieradzu
  - zwiększenie mocy energetycznej w świetlicy w Daleszewie
  - projekt budowy świetlicy w Wirowie
  - projekt budowy świetlicy w Wysokiej Gryfińskiej
  - projekt budowy świetlicy w Chwarstnicy
  - projekt budowy świetlicy w Gardnie
  - projekt budowy świetlicy dla miejscowości Pniewo i Żórawki (jeden dla obu miejscowości)
  - projekt budowy świetlicy w Steklnie
  - budowa nowego obiektu dla Gryfińskiego Domu Kultury (kwartał nadodrzański dla usług publicznych)
  - konieczne remonty i modernizacje w istniejących świetlicach i innych obiektach kulturalnych
  - inne.

3) Poszukiwanie sposobów dla pozabudżetowego finansowania inwestycji kulturalnych w Gminie Gryfino:

- ❖ składanie wniosków aplikacyjnych o dofinansowanie ze środków krajowych:
  - środki Ministerstwa Kultury
  - fundusze Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego
  - rezerwa celowa
  - inne możliwe
- ❖ składanie wniosków aplikacyjnych o dofinansowanie ze środków europejskich:
  - środki z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego
  - środki z Programu Interreg
  - środki z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich
  - środki z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki
  - środki z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko
  - inne dostępne

4) Doposażenie techniczne i organizacyjne instytucji kultury poprzez zakupy:

- ❖ telebimów do jednoczesnego prezentowania imprez w różnych częściach miasta
- ❖ profesjonalnego nagłośnienia wykorzystywanego podczas imprez organizowanych przez Gryfiński Ośrodek Kultury, czy Bibliotekę
- ❖ urządzeń technicznych do wyposażania studia nagrań
- ❖ nowoczesnych aparatów do projekcji i nagłaśniania filmów w Kinie „Gryf”
- ❖ samochodów służbowych do przewożenia nagłośnienia, sceny czy innych elementów służących podczas imprez kulturalnych w gminie Gryfino
- ❖ elementów wyposażania mebli, urządzeń technicznych w nowobudowanych lub modernizowanych obiektach kultury zlokalizowanych w różnych częściach gminy Gryfino.

Cel strategiczny nr 4

Dbalność o zachowanie a także eksponowanie elementów dziedzictwa kulturowego

Cele operacyjne:

1) Gromadzenie, dokumentowanie i opracowywanie materiałów o dziedzictwie kulturowym w Gminie Gryfino a także ich upowszechnianie:

- ❖ aktualizowanie i dodruk w razie konieczności wydanej z okazji 750 – lecia monografii Miasta Gryfina
- ❖ realizacja cyklu wydawnictw, również obcojęzycznych, prezentujących miejsca, zdarzenia i dorobek ludzi – artystów tworzących dziedzictwo kulturowe Gminy Gryfino
- ❖ kontynuacja wykonywania tablic pamiątkowych i umieszczanie ich w miejscach z pobytu znaczących osób związanych z działalnością kulturową na terenach Gminy Gryfino

- ❖ archiwizacja dorobku artystycznego zespołów regionalnych i folklorystycznych poprzez nagrania na płytach CD
- ❖ utworzenie „Banku materiałów źródłowych” przy Bibliotece Publicznej w Gryfinie, jako miejsca przechowywania np. wersji papierowych dokumentów historycznych
- ❖ utworzenie muzeum ziemi gryfińskiej na terenie miasta Gryfino

2) Rewitalizacja zabytków :

- ❖ uporządkowanie i oznakowanie oraz opieka nad byłymi нефunkcjonującymi cmentarzami
- ❖ utworzenie szlaku turystycznego po byłych cmentarzach
- ❖ pilne podjęcie działań konserwatorskich przy murach miejskich w Gryfinie
- ❖ podjęcie działań w celu odpowiedniego zagospodarowania zabytku – Bramy Bańskiej, który mógłby być wykorzystywany zarówno do celów komercyjnych jak i publicznych
- ❖ dokonanie ekspertyzy zabytkowych kościołów – ich stanu technicznego, a następnie rozpisanie i usystematyzowanie kolejności remontów w przeciągu najbliższych lat
- ❖ utworzenie funduszu wsparcia dla prywatnych obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru, co przyczyni się do ratowania obiektów, których właściciele nie mają środków na zabezpieczenie zabytków, oraz ich szybszej renowacji
- ❖ wprowadzenie nazewnictwa ulic, placów i miejsc pamięci
- ❖ wypracowanie koncepcji umiejscowienia w mieście elementów małej architektury związanej z historią i tradycją lokalną regionu gryfińskiego.

Poniżej w formie graficznej zaprezentowano schemat wypracowanych celów strategicznych i operacyjnych w Gminie Gryfino.

Wizja Gminy:

Miasto i Gmina Gryfino – gminą atrakcyjną kulturalnie dla mieszkańców i turystów przy jednoczesnym poszanowaniu środowiska naturalnego z możliwościami dostępu do nowoczesnej bazy i bogatej oferty kulturalnej oferowanej na wysokim poziomie, przez wysokiej jakości specjalistów

Misja Gminy:

Poszukiwanie sposobów do zapewnienia wysokiego standardu świadczonych usług kulturalnych, przy wykorzystaniu możliwych i dostępnych narzędzi zrównoważonego rozwoju

Cele
strategi-
czne

nr 1

Rozbudzenie i zaspokajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców i gości Gminy Gryfino oraz edukacja kulturalna społeczeństwa

nr 2

Promocja gryfińskich działań kulturalnych wśród mieszkańców, turystów i gości Gminy Gryfino.

nr 3

Rozwój infrastruktury kulturalnej w Gminie Gryfino.

nr 4

Dbalność o zachowanie a także eksponowanie elementów dziedzictwa kulturowego

Cele
operacy-
jne

Wspieranie współczesnej twórczości artystycznej przez tworzenie miejsc przyjaznych kulturze

Dążenie do zwiększenia dostępności do informacji o kulturze, poprawa komunikacji oraz koordynacja działań

Wspieranie działań edukacyjnych związanych z kulturą

Różnicowanie oferty kulturalnej

Profesjonalna kampania promocyjno – informacyjna

Organizacja imprez o zasięgu międzynarodowym, ogólnopolskim, regionalnym oraz lokalnym służących szerokiej promocji lokalnej kultury oraz tradycji

Tworzenie warunków dla mecenatu pomocnego kulturze w Gminie Gryfino

Wspieranie i promocja markowych produktów kultury w Gminie Gryfino

Uczestnictwo kultury gryfińskiej w współtworzeniu kultury europejskiej

Wspieranie działań związanych z przygotowaniem dokumentacyjnym planowanych do realizacji inwestycji

Tworzenie warunków do umieszczenia w najbliższych latach w Planie Inwestycyjnym Gminy Gryfino inwestycji dotyczących kultury.

Poszukiwanie sposobów dla pozabudżetowego finansowania inwestycji kulturalnych w Gminie Gryfino

Doposażenie techniczne i organizacyjne instytucji kultury poprzez zakupy

Gromadzenie, dokumentowanie i opracowywanie materiałów o dziedzictwie kulturowym w Gminie Gryfino a także ich upowszechnianie

Rewitalizacja zabytków

4.3.3. Monitoring Strategii

Monitoring jest niezbędnym elementem składowym każdej strategii. Celem monitoringu jest zapewnienie zgodności efektów końcowych działań z wcześniej zatwierdzonymi założeniami. Dobrze funkcjonujący system monitoringu pozwala na wcześniejsze wykrycie zagrożeń związanych z prawidłową i terminową realizacją projektu. Pozwala stwierdzić stopień osiągnięcia założonych celów, korektę przyjętych założeń oraz zastosowanie najlepszych rozwiązań. Elementem nierozzerwalnie związanym z monitoringiem jest ewaluacja procesów realizowanych strategii. Ma ona za zadanie sprawdzić trafność wyboru celów, skuteczność i trwałość procesów zmiany.

W trakcie pracy nad strategią były, a w trakcie realizacji strategii zostaną wykorzystane różne typy ewaluacji:

- ocena sytuacji wyjściowej, określenie silnych, słabych stron, szans i zagrożeń.
- Ewaluacja bieżąca odpowiadająca na pytanie czy przyjęte cele i działania zmierzają w dobrym kierunku. Jej wyniki będą podlegać ewentualnym modyfikacjom.
- ocena po realizacji działań – obejmuje ocenę skuteczności wykorzystania środków i efektywność podjętych działań. Dotyczy długoterminowego wpływu strategii na grupy docelowe oraz efektów wynikłych z zastosowania strategii.

Stworzenie właściwego systemu monitoringu i ewaluacji będzie kluczowym elementem warunkującym sukces wdrożenia strategii, jednocześnie stwarzając szanse dostrzeżenia potencjalnych możliwości i ograniczeń, tkwiących w różnych elementach i czynnikach dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości. Najważniejszą i najcenniejszą korzyścią płynącą ze stosowania monitoringu i ewaluacji jest możliwość ulepszenia, uzupełniania czy skorygowania realizowanej strategii. Dlatego konieczne jest rejestrowanie, analiza i aktualizacja kluczowych uwarunkowań rozwoju, co zapewni możliwości elastycznego reagowania na zmieniające się uwarunkowania zewnętrzne. Mogą one, bowiem spowodować konieczność modyfikacji przyjętych celów oraz wymusić zmianę sposobów ich realizacji. Niezbędne będzie określenie dla każdego zadania terminu wykonania, źródeł finansowania oraz wskaźników osiągnięcia zakładanych efektów.

Proces monitoringu i ewaluacji wymaga rozszerzenia zakresu wykonywanych działań przez merytorycznych pracowników Urzędu Miasta i Gminy Gryfino – głównie Wydziału Edukacji. Zaangażowani powinni być również dyrektorzy jednostek kultury, stowarzyszenia i organizacje pozarządowe działające w obszarze kultury oraz liderzy lokalnej społeczności. W tym celu powołana została Gryfińska Rada Kultury skupiająca osoby ze środowiska kulturalnego wskazującego najlepsze z proponowanych rozwiązań. Celem i zadaniem Rady Kultury będzie przede wszystkim monitorowanie działań wynikających ze strategii oraz wnoszenie propozycji kierunków zmian i nowych form rozwoju kultury w Gminie Gryfino.

Monitoring realizacji Strategii Rozwoju Kultury w Gminie Gryfino prowadzić będzie do okresowej ewaluacji skutków wdrażanych zadań.

5. Zgodność ze strategiami i programami:

5.1. Ministerialna Strategia Rozwoju Kultury

Narodowa Strategia Kultury na lata 2004 – 2013 to dokument programowy określający cele kulturalne, które mają być realizowane na poziomie rządu oraz jednostek samorządu terytorialnego.

Strategia obejmuje wszystkie sfery i zagadnienia, z jakimi mamy do czynienia myśląc o funkcjonowaniu kultury, jednakże traktuje ją systemowo, a nie „branżowo”. Cechą charakterystyczną jest horyzontalne ujęcie wielu zagadnień, które następnie znalazły swój odpowiednik w Narodowych Programach Kultury, będących podstawowymi dokumentami programowymi realizowania przyjętej strategii. Oznacza to, że np. instytucja filmowa, mimo iż nie ma swojego „branżowego” programu, będzie mogła ubiegać się o środki na działania określone w różnych Narodowych Programach Kultury, tj. Narodowym Programie Kultury „Rozwój Instytucji Artystycznych” (w sferze inwestycji), Narodowym Programie Kultury Wspierania Debiutów i Rozwoju Szkół Artystycznych „Maestia” (w sferze promocji twórczości), Narodowym Programie Kultury „Ochrona Zabytków i Dziedzictwa Kulturowego” (w sferze rewitalizacji zabytków). Strategia adresowana jest przede wszystkim do zarządzających sferą kultury.

Wśród działań określonych w strategii znalazły się tylko takie, które w bezpośredni sposób przekładają się na wymierny rozwój kultury, a także społeczno-ekonomiczny rozwój regionów. Pociąga to za sobą możliwość wykorzystania środków strukturalnych i innych funduszy europejskich do realizacji tak zakreślonych działań.

Cel strategiczny określony w Strategii to : zrównoważenie rozwoju kultury w regionach.

Cele strategiczne w Gminie Gryfino są natomiast cztery. Są one zgodne w swoich zapisach z następującymi celami określonymi w Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004 - 2013

Cel cząstkowy nr 1. Wzrost efektywności zarządzania sferą kultury,

Cel cząstkowy nr 2. Wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań w systemie organizacji działalności kulturalnej i w systemie upowszechniania kultury.

Cel cząstkowy nr 3. Zmniejszenie dysproporcji regionalnych w rozwoju kultury.

Cel cząstkowy nr 4. Wzrost uczestnictwa i wyrównanie szans w dostępie do szkolnictwa artystycznego, dóbr i usług kultury, który odpowiada celowi strategicznemu nr 1 „Rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców i gości Gminy Gryfino oraz edukacja kulturalna społeczeństwa” sformułowanemu w Strategii Rozwoju Kultury Gminy Gryfino

Cel cząstkowy nr 5. Poprawa warunków działalności artystycznej

Cel cząstkowy nr 8. Zmniejszenie luki cywilizacyjnej poprzez modernizację i rozbudowę infrastruktury kultury, który odpowiada celowi strategicznemu nr 3 „Rozwój infrastruktury kulturalnej w Gminie Gryfino” sformułowanemu w Strategii Rozwoju Kultury Gminy Gryfino

Cel cząstkowy nr 6. Efektywna promocja twórczości, który odpowiada celowi strategicznemu nr 2 „Promocja gryfińskich działań kulturalnych wśród mieszkańców, turystów i gości Gminy Gryfino” sformułowanemu w Strategii Rozwoju Kultury Gminy Gryfino

Cel cząstkowy nr 7. Zachowanie dziedzictwa kulturowego i aktywna ochrona zabytków, który odpowiada celowi strategicznemu nr 4 „Dbałość o zachowanie a także eksponowanie elementów dziedzictwa kulturowego” sformułowanemu w Strategii Rozwoju Kultury Gminy Gryfino

Zatem realizując cele zawarte w niniejszej Strategii Rozwoju Kultury Gminy Gryfino będą realizowane także cele zawarte w Narodowej Strategii Kultury.

5.2. Programy Operacyjne Ministra Kultury

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego corocznie ogłasza dwa nabory wniosków. W odniesieniu do roku budżetowego 2010 pierwszy z terminów składania wniosków to 30 listopada 2009 r., natomiast drugi to: 30 marca 2010r. W roku 2010 są to programy obejmujące następujące zakresy zadań kulturalnych:

- **Wydarzenia artystyczne**
  1. priorytet - Muzyka
  2. priorytet - Teatr i taniec
  3. priorytet - Sztuki wizualne
  4. priorytet - Literatura
  5. priorytet - Czasopisma
  6. priorytet - Film
- **Edukacja kulturalna**
- **Zasoby cyfrowe**
  1. priorytet - Digitalizacja materiałów bibliotecznych
  2. priorytet - Digitalizacja zabytków i muzealiów
  3. priorytet - Digitalizacja materiałów archiwalnych
  4. priorytet - Digitalizacja materiałów audiowizualnych
- **Dziedzictwo kulturowe**
  1. priorytet - Ochrona zabytków
  2. priorytet - Wspieranie działań muzealnych
  3. priorytet - Kultura ludowa

- **Infrastruktura kultury**
- **Kultura polska za granicą**
  1. priorytet - Promocja kultury polskiej za granicą
  2. priorytet - Ochrona dziedzictwa kulturowego za granicą
- **Promesa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego**

Przyjęte kierunki rozwoju kultury w Gminie Gryfino są zgodne ze wskazanymi wyżej Programami Ministerialnymi. Kultura i jej potrzeby corocznie są nieograniczone, a efektywność sięgania po środki europejskie zależy od chęci i potrzeb, a przede wszystkim środków pieniężnych poszczególnych instytucji w Gminie.

Kolejnym programem realizowanym na szczeblu krajowym jest **Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko**. Program ten został zaakceptowany przez Komisję Europejską dnia 5 grudnia 2007r.

Dokument ten w swoich założeniach zawiera XV osi priorytetowych, wskazujących możliwości sięgania po środki pomocowe. Należą do nich:

Oś priorytetowa I – Gospodarka Wodno – ściekowa

Oś priorytetowa II – Gospodarka odpadami i ochrona powietrza ziemi

Oś priorytetowa III – Zarządzanie zasobami i zapobieganie zagrożeniom środowiska

Oś priorytetowa IV – Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska

Oś priorytetowa V – Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych

Oś priorytetowa VI – Drogowa i lotnicza sieć TEN – T

Oś priorytetowa VII – Transport przyjazny środowisku

Oś priorytetowa VIII – Bezpieczeństwo transportu i krajowe sieci transportowe

Oś priorytetowa IX – Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna

Oś priorytetowa I

Oś priorytetowa X – Bezpieczeństwo energetyczne, w tym dywersyfikacja źródeł energii

Oś priorytetowa XI – Kultura i dziedzictwo kulturowe

Oś priorytetowa XII – Bezpieczeństwo zdrowotne i poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia

Oś priorytetowa XIII – Infrastruktura szkolnictwa wyższego

Oś priorytetowa XIV – Pomoc techniczna – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Oś priorytetowa XV – Pomoc techniczna – Fundusz Spójności

Elementy wskazane w celach strategicznych i celach operacyjnych Strategii Rozwoju Kultury Gminy Gryfino pozostają w zgodzie z **osią priorytetową nr XI – Kultura i dziedzictwo kulturowe**, gdzie głównym celem osi priorytetowej jest:

Wykorzystanie potencjału kultury i dziedzictwa kulturowego o znaczeniu światowym i europejskim dla zwiększenia atrakcyjności Polski.

Strategia Rozwoju Kultury Gminy Gryfino pozostaje także w zgodzie z celami szczegółowymi Osi priorytetowej nr XI, którymi jest:

- Ochrona, zachowanie i efektywne wykorzystanie dziedzictwa kulturowego o znaczeniu ponadregionalnym
- Poprawa stanu infrastruktury kultury o znaczeniu ponadregionalnym oraz zwiększenie dostępu do kultury
- Rozwój infrastruktury szkolnictwa artystycznego.

Osiągnięcie celów szczegółowych osi priorytetowej związane jest z realizacją projektów o charakterze ponadregionalnym w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego (zabytków nieruchomych i ruchomych) oraz budowy, rozbudowy i przebudowy infrastruktury kultury o znaczeniu ponadregionalnym i szkolnictwa artystycznego.

Obecna sytuacja w sferze kultury przedstawia ogromne potrzeby wsparcia przy udziale funduszy strukturalnych. Z powodu wieloletnich zaległości sektor wymaga znaczącego dofinansowania w celu poprawy funkcjonowania szkolnictwa artystycznego, rozwoju instytucji kultury oraz zwiększenia szeroko rozumianego dostępu do zabytków, zarówno nieruchomych, jak i ruchomych. Zaprogramowane działania, poprzez dostosowanie polskiej kultury do standardów europejskich, pozwolą na szybsze osiągnięcie celów Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004-2013.

Inwestycje w kulturę wpływają na zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej i lokalizacyjnej kraju dla mieszkańców i inwestorów, determinują rozwój turystyki, kreują przemysły kultury, pozytywnie wpływają na wzrost kompetencji kulturalnych społeczeństwa oraz współokreślają funkcje metropolitalne miast. Inwestycje w obszarze szkolnictwa artystycznego mają bezpośredni wpływ na podniesienie jakości kształcenia, tworząc wysoko wykwalifikowane kadry. Przekłada się to w efekcie na podniesienie jakości oferty kulturalnej (m.in.: filharmonii, oper, teatrów) i produktów kultury wytworzonych przez przemysły kultury (m.in.: przemysł muzyczny, filmowy).

Głównymi beneficjentami osi priorytetowej w obszarze ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego o znaczeniu ponadregionalnym będą: instytucje kultury (państwowe, samorządowe oraz współprowadzone z ministrem właściwym ds. kultury i ochrony dziedzictwa narodowego), szkoły artystyczne, dla których organem prowadzącym jest minister właściwy ds. kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub jednostki samorządu terytorialnego, uczelnie artystyczne nadzorowane przez ministra właściwego ds. kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, jednostki samorządu terytorialnego, kościoły i związki wyznaniowe, organizacje pozarządowe ze sfery kultury działające w interesie publicznym, archiwa państwowe, a także dodatkowo w zakresie projektów z obszaru digitalizacji zabytkowych zbiorów, konserwacji zabytków ruchomych oraz ich zabezpieczenia przed kradzieżą i zniszczeniem – uczelnie publiczne.

5.3. Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego jest dokumentem kierunkowym, który powstał w grudniu 2005r. Jego czasookres realizacji został przewidziany do roku 2020.

Strategia wyznacza 6 celów kierunkowych, którym zostały przyporządkowane cele kierunkowe. Należą do nich:

Cel nr 1 – Wzrost innowacyjności i efektywności gospodarowania

Cel nr 2 – Wzmacnianie mechanizmów rynkowych i otoczenia gospodarczego

Cel nr 3 – Zwiększenie przestrzennej konkurencyjności regionu

Cel nr 4 – Zachowania i ochrona wartości przyrodniczych, racjonalna gospodarka zasobami

Cel nr 5 – Budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności

Cel nr 6 – Wzrost tożsamości i spójności społecznej regionu

Wskazane w niniejszym opracowaniu cele strategiczne i operacyjne odpowiadają i wpisują się swoimi założeniami w następujące cele wskazane na szczeblu wojewódzkim:

Cel nr 2 – Wzmacnianie mechanizmów rynkowych i otoczenia gospodarczego

Cel kierunkowy nr 2.2 Popieranie rozwoju lokalnych produktów i usług,

Cel kierunkowy nr 2.3 – Podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej regionu, co odpowiada celowi strategicznemu nr 1 - Rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców i gości Gminy Gryfino oraz edukacja kulturalna społeczeństwa, celowi nr 3 - Rozwój infrastruktury kulturalnej w Gminie Gryfino oraz celowi nr 4 - Dbalność o zachowanie a także eksponowanie elementów dziedzictwa kulturowego przedstawionemu w niniejszej Strategii

Cel nr 3 – Zwiększenie przestrzennej konkurencyjności regionu

Cel kierunkowy nr 3.3 – Aktywizacja regionalnych ośrodków rozwoju liczących od 20 do 100 tys. mieszkańców

Cel kierunkowy nr 3.4 – Rozwój małych miast (do 20 tys. mieszkańców), rewitalizacja i rozwój obszarów wiejskich, co odpowiada celowi strategicznemu nr 1 - Rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców i gości Gminy Gryfino oraz edukacja kulturalna społeczeństwa, celowi nr 2 - Promocja gryfińskich działań kulturalnych wśród mieszkańców, turystów i gości Gminy Gryfino, celowi nr 3 - Rozwój infrastruktury kulturalnej w Gminie Gryfino oraz celowi nr 4 - Dbalność o zachowanie a także eksponowanie elementów dziedzictwa kulturowego przedstawionemu w niniejszej Strategii

Cel nr 5 – Budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności

Cel kierunkowy nr 5.1 – Rozwój infrastruktury społecznej na obszarach wiejskich

Cel kierunkowy nr 5.7 – Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości programów edukacyjnych

Cel kierunkowy nr 5.8 – Współpraca międzynarodowa, transgraniczna i regionalna, co odpowiada celowi strategicznemu nr 1 - Rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców i gości Gminy Gryfino oraz edukacja kulturalna społeczeństwa, celowi nr 2 - Promocja gryfińskich działań kulturalnych wśród mieszkańców, turystów i gości Gminy Gryfino, celowi nr 3 - Rozwój infrastruktury kulturalnej w Gminie Gryfino przedstawionemu w niniejszej Strategii

Cel nr 6 – Wzrost tożsamości i spójności społecznej regionu

Cel kierunkowy nr 6.1 – Wzmacnianie tożsamości społeczności lokalnych

Cel kierunkowy nr 6.2 – Wspieranie rozwoju demokracji lokalnej i społeczeństwa obywatelskiego

Cel kierunkowy nr 6.6 – Rozwój sportu i rekreacji, promocja zdrowego stylu życia, co odpowiada celowi strategicznemu nr 1 - Rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców i gości Gminy Gryfino oraz edukacja kulturalna społeczeństwa, celowi nr 3 - Rozwój infrastruktury kulturalnej w Gminie Gryfino oraz celowi nr 4 - Dbalność o zachowanie a także eksponowanie elementów dziedzictwa kulturowego przedstawionemu w niniejszej Strategii

5.4. Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego

Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007 – 2013 jest dokumentem programowym umożliwiającym sięganie po środki europejskie przez beneficjentów z obszaru województwa zachodniopomorskiego.

Podstawą do określenia osi priorytetowych i operacji Regionalnego Programu Operacyjnego są zapisy zawarte w art. 4. „Konwergencja” pkt 1 – 11 Rozporządzenia nr 1080/2006. Ponadto, Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego realizuje cele zapisane w Narodowej Strategii Spójności, zdefiniowane w odpowiedzi na wyzwania odnowionej Strategii Lizbońskiej, Strategicznych Wytycznych Wspólnoty, Strategii Rozwoju Kraju, zapisy Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020 i regionalnych strategii sektorowych.

Celem głównym programu jest: „Rozwój województwa zmierzający do zwiększenia konkurencyjności gospodarki, spójności przestrzennej, społecznej oraz wzrostu poziomu życia mieszkańców.

Dokument zawiera 7 osi priorytetowych w ramach, których beneficjenci – w tym jst, instytucje kultury, stowarzyszenia, etc. mogą ubiegać się o środki strukturalne na działania związane stricte z elementami inwestycyjnymi – dotyczy to zarówno, budowy, przebudowy, modernizacji jak i wyposażania jednostek kultury w podstawowy sprzęt i bazę do działalności. Element ten został przedstawiony w ramach osi priorytetowej nr 5 – Turystyka, kultura i rewitalizacja.

Zgodnie z zapisami programu „Kultura jest świadectwem rozwoju społeczności należy, więc zadbać o jej możliwie jak najszerzy rozwój w skali lokalnej i regionalnej poprzez stworzenie odpowiedniej bazy

materialnej. Rozwój kultury w województwie przyczyni się do podkreślenia dorobku ostatnich dziesięcioleci i wzbogacenia regionu oraz podniesienia jego znaczenia w skali krajowej. Zachowane elementy krajobrazu, z charakterystycznymi formami zabudowy podkreślają odrębność regionu i nadają charakterystyczne rysy krajobrazowi województwa.

Wiele obiektów zabytkowych na terenie województwa, w tym pełniących funkcje kulturalne i społeczne, jest w złym stanie i wymagają one renowacji i przebudowy tak, aby dalej mogły spełniać swoją doniosłą rolę”.

Stąd też powiązanie niniejszej Strategii z zapisami przedstawionymi w RPO WZ. Dotyczy to:

Osi 5 – Turystyka, kultura i rewitalizacja

Działanie 5.2 – Rozwój kultury – Ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego

Poddziałanie 5.2.1 – Rozwój i odtwarzanie infrastruktury kultury wraz z systemem informacji kulturalnej

Poddziałanie 5.2.2 – Zachowanie dziedzictwa kulturowego.

Celem poddziałania 5.2.1 Rozwój i odtworzenie infrastruktury kultury wraz z systemem informacji kulturalnej jest wzrost znaczenia kultury jako czynnika stymulującego rozwój społeczno-gospodarczy regionu z uwzględnieniem potrzeby zapewnienia zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska.

Niniejsze Poddziałanie skierowane jest na realizację inwestycji ułatwiających i zwiększających dostęp do obiektów kultury.

W ramach Poddziałania 5.2.1 Rozwój i odtworzenie infrastruktury kultury wraz z systemem informacji kulturalnej wspierane będą przedsięwzięcia obejmujące głównie rozbudowę, przebudowę i modernizację infrastruktury kulturalnej, która w miarę możliwości będzie dostępna publicznie.

Odpowiada to celowi strategicznemu nr 3 - Rozwój infrastruktury kulturalnej w Gminie Gryfino

Natomiast celem poddziałania 5.2.2 jest zachowanie, ochrona oraz poprawa stanu obiektów zabytkowych województwa zachodniopomorskiego.

Przyczyni się to do kształtowania świadomości regionalnej oraz do rozwoju turystyki kulturalnej, której głównym motywem jest poznawanie dorobku kulturowego danego regionu.

Odpowiada to zapisom Strategii Kultury Gminy Gryfino – celowi nr 4 - Dbłość o zachowanie a także eksponowanie elementów dziedzictwa kulturowego

5.5. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Gryfino

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Gryfino została uchwalona dnia 29 maja 2008r. jako załącznik do uchwały Rady Miejskiej w Gryfinie nr XXVI/244/08.

Strategia w swoich założeniach wskazuje motywy przewodnie prowadzące do sukcesu, jaki w przyszłości powinno osiągnąć Miasto i Gmina Gryfino.

W wyniku przeprowadzonych konsultacji i posiedzeń ekspertów tworzących Strategię wskazano trzy główne motywy rozwoju Gminy Gryfino. Należą do nich:

- **Gryfino - przystanek wodny** – motyw oparty na wykorzystaniu zasobu wód na terytorium i w otoczeniu gminy.
- **Tu się styka przemysł i turystyka** – motyw oparty na wyzwaniu i szansie pogodzenia czystej produkcji z ochroną i wykorzystaniem zasobów natury.
- **Gmina energii każdego źródła** – motyw oparty na istnieniu potężnego źródła energii na terytorium gminy i zasobach umożliwiających produkcję czystej i odnawialnej energii wszelkich dostępnych źródeł.

W ramach każdego ze wskazanych motywów rozwoju określono cele strategiczne dla poszczególnych, wskazanych wyżej motywów.

Gryfino – przystanek wodny

1. Stworzenie niepowtarzalnego klimatu Gryfina,
2. Ekspozycja naturalnych walorów Gryfina.
3. Maksymalne wykorzystanie posiadanych zasobów wodnych.
4. Przeobrażenie gryfińskiego nabrzeża w atrakcje turystyczne.
5. Przeobrażenie i udostępnienie dla turystyki kanałów Międzyodrza.
6. Wykorzystanie potencjału istniejących zasobów wodnych na potrzeby turystyki.

Tu się styka przemysł i turystyka

1. Stworzenie warunków do współistnienia sektora przemysłowego i usług turystycznych.
2. Osiągnięcie wysokich standardów przemysłowych i turystycznych.
3. Stworzenie warunków dla działania gałęzi przemysłu i usług funkcjonujących bez szkody dla środowiska naturalnego,
4. Stworzenie strefy przemysłowej wspierającej rozwój turystyki i aktywnego wypoczynku.
5. Połączenie walorów środowiska naturalnego z nowoczesną technologią.

Gryfino gminą energii różnych źródeł

1. Zapewnienie mieszkańcom gminy dostępu do różnorodnych źródeł energii.
2. Zwiększenie udziału energii odnawialnej w strukturze zapotrzebowania energetycznego gminy.
3. Stworzenie warunków do wytwarzania i odbierania energii odnawialnej z różnych źródeł.
4. Stworzenie warunków do wykorzystania wszystkich dostępnych źródeł energii.

W wyniku dalszych analiz i dyskusji Komitet Sterujący sformułował następujące trzy cele strategiczne:

1. Twórcze i innowacyjne wykorzystanie dla dobra człowieka i jakości jego życia istniejących na terytorium gminy i otaczających ją zasobów wodnych pod hasłem Gryfino – przystanek wodny.

2. Jednoczesne osiągnięcie najwyższych standardów w zakresie czystych przemysłów, a zarazem atrakcyjności turystycznej Gryfina.
3. Uczynienie z energii wszystkich źródeł znaku firmowego Gryfina i rozwijanie dziedzin z nią związanych – od nauki i innowacyjności po czystą produkcję i rozwijanie odnawialnych źródeł energii.

Biorąc pod uwagę Strategię Rozwoju Kultury Gminy Gryfino zauważyć można powiązania w następujących zakresach:

Cel strategiczny nr 1 - Rozbudzenie i zaspokajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców i gości Gminy Gryfino oraz edukacja kulturalna społeczeństwa, cel strategiczny nr 2 - Promocja gryfińskich działań kulturalnych wśród mieszkańców, turystów i gości Gminy Gryfino, cel nr 3 - Rozwój infrastruktury kulturalnej w Gminie Gryfino oraz cel nr 4 - Dbalność o zachowanie a także eksponowanie elementów dziedzictwa kulturowego odpowiada **celowi strategicznemu nr 1** - Twórcze i innowacyjne wykorzystanie dla dobra człowieka i jakości jego życia istniejących na terytorium gminy i otaczających ją zasobów wodnych pod hasłem Gryfino – przystanek wodny przedstawionemu w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Gryfino oraz przypisanych mu celów operacyjnych:

Cel operacyjny 0101 – Dążenie do zagospodarowania wszystkich nabrzeży wodnych na terytorium gminy.

Cel operacyjny 01 03 – Tworzenie niepowtarzalnego klimatu gminy Gryfino.

Zauważalne jest także powiązanie z **celem nr 2** - Jednoczesne osiągnięcie najwyższych standardów w zakresie czystych przemysłów, a zarazem atrakcyjności turystycznej Gryfina, gdzie wskazano jako **cel operacyjny 0202** – Stworzenie strefy przemysłowej wspierającej rozwój turystyki i aktywnego wypoczynku oraz **cel operacyjny 0203** – Stworzenie programu rozbudowy oferty produktów turystycznych.

5.6. Branżowe dokumenty w Gminie Gryfino

5.6.1. Strategia Promocji

Strategia Promocji Gminy Gryfino jest dokumentem kierunkowym wskazującym możliwości i szanse, jakie gmina powinna osiągnąć w najbliższej przyszłości promując swoją gminę i elementy związane z jej infrastrukturą.

W zapisach Strategii Promocji dokonano podziału na 3 komponenty, którym zostały przypisane konkretne dziedziny życia:

Komponent A – to Gryfino – Przystanek Wodny

Komponent B – to Park Przemysłowy Gryfino – Miejsce dla Inwestorów gwarantujące dobre zaplecze energetyczne

Komponent C – Gryfino – Tu nie będziesz się nigdy nudził lub inna wersja Gryfino – tu serce bije szybciej. Jest to komponent skierowany w stronę sportu i kultury, bowiem analizując składowe dla tego komponentu stwierdzone zostały następujące składowe tego wizerunku:

1. Wszyscy na Pomorzu Zachodnim wiedzą, że Gryfino to miejsce wielu różnorodnych wydarzeń artystycznych.
2. Gryfino ma opinię miasta ludzi z pasją. Miasta, które przyciąga kreatywnych ludzi, chcą w nim przebywać, działać, osiedlać i rozwijać swoje pasje. Gryfino miejscem pozytywnej energii do samorealizacji – „Mieszkaj, pracuj i wypoczywaj”!
3. Mieszkańcy Gryfina są dumni z miejsca, w którym mieszkają, mają poczucie własnej wartości i tożsamości lokalnej, identyfikują się ze swoim miejscem na Ziemi.

Zatem w elementy wskazane powyżej idealnie wpisuje się cel strategiczny nr 2 - Promocja gryfińskich działań kulturalnych wśród mieszkańców, turystów i gości Gminy Gryfino

5.6.2. Strategia Rozwoju Turystyki

Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Gryfino, jest dokumentem kierunkowym stworzonym do roku 2020. Strategia ma wypracowanych 6 celów strategicznych, którym zostały przypisane konkretne działania. Należą do nich:

Cel nr I - Rozwój infrastruktury turystycznej

Cel nr II - Rozwój atrakcji i produktów turystycznych wraz z ich promocją

Cel nr III - Polepszenie i wykorzystanie dostępności komunikacyjnej

Cel nr IV - Zmiana wizerunku gminy z przemysłowo-tranzytowego na środowiskowo – turystyczny

Cel nr V - Rozwój funkcji turystycznych związanych z wodami

Cel nr VI - Aktywizacja współpracy lokalnej, międzyregionalnej i międzynarodowej dla rozwoju turystyki

Elementy związane z turystyką nierozzerwalnie wiążą się z działaniami realizowanymi w obszarze kultury. Bowiem wszelkie imprezy, spotkania kulturalne są także skierowane do turystów przebywających, bądź chcących przebywać na terenie Gminy Gryfino.

Dlatego też cele przedstawione w Strategii Kultury w całości odpowiadają celom przedstawionym w Strategii Rozwoju Turystyki, w następujących zakresach:

Cel strategiczny nr II - Rozwój atrakcji i produktów turystycznych wraz z ich promocją

Cel średniookresowy nr 1 - Wykorzystanie atrakcji gminnych dla rozwoju produktów turystycznych

Cel średniookresowy nr 2 - Podniesienie poziomu turystycznej promocji gminy

Cel średniookresowy nr 5 - Zwiększenie liczby i jakości całorocznych, cyklicznych imprez na terenie gminy

Cel średniookresowy nr 8 - Rozwój systemu tzw. bezkrwawych łowów (fotografowanie)

Cel średniookresowy nr 9 - Wykreowanie oferty turystycznej dla ludzi starszych i zorganizowanych grup młodzieży

Cel strategiczny nr V - Rozwój funkcji turystycznych związanych z wodami

Cel średniookresowy nr 2 - Rozwój funkcji ekspozycyjno - wystawienniczej na nabrzeżu Regalicy

Cel strategiczny nr VI - Aktywizacja współpracy lokalnej, międzyregionalnej i międzynarodowej dla rozwoju turystyki

Cel średniookresowy nr 1 - Rozwój organizacji działających na rzecz turystyki

Cel średniookresowy nr 2 - Rozwijanie współpracy z samorządami terytorialnymi Niemiec dla rozwoju turystyki

Cel średniookresowy nr 4 - Aktywizacja turystyczna społeczeństwa gminy

5.6.3. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych to dokument branżowy przyjęty do realizacji Uchwałą XLV/494/09 Rady Miejskiej w Gryfinie dnia 12 listopada 2009r.

W ramach Strategii wyszczególnione zostały 3 główne cele strategiczne. Należą do nich:

1. Integracja społeczna osób i środowisk oraz powszechny dostęp do uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym
2. Lokalna aktywność społeczna i obywatelska
3. Sprawna i efektywna infrastruktura społeczna

W ramach każdego celu strategicznego określone zostały cele operacyjne podzielone na cztery obszary priorytetowe:

- Obszarze A: Integracja środowiskowa osób niepełnosprawnych i ich rodzin,
- Obszarze B: Profilaktyka Zdrowotna,
- Obszarze C: Przeciwdziałanie uzależnieniom,
- Obszarze D: Pomoc społeczna i polityka prorodzinna.

Podział na obszary priorytetowe stanowi także o pewnej ciągłości polityki społecznej w Gryfinie i uwzględnieniu wcześniejszych kierunków przyjętych w poprzedniej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Gryfino przyjętej w 2004 roku.

Założenia przedstawione w Strategii Kultury wskazują na powiązanie w następujących kategoriach:

Obszar A: Integracja środowiskowa osób niepełnosprawnych i ich rodzin,

Cel strategiczny nr 1 - Integracja społeczna osób i środowisk oraz powszechny dostęp do uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym

Cel operacyjny nr 1.1 - Likwidacja barier ograniczających niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu społecznym

Cel operacyjny nr 1.2 - Promocja aktywności osób niepełnosprawnych w zorganizowanych formach aktywności na terenie Gryfina

Cel strategiczny nr 2 - Lokalna aktywność społeczna i obywatelska

Cel operacyjny nr 2.1. Współpraca samorządu z organizacjami pozarządowymi w realizacji programów wspierających osoby niepełnosprawne

Cel strategiczny nr 3 - Sprawna i efektywna infrastruktura społeczna

Cel operacyjny nr 3.1. Stwarzanie warunków do uczestnictwa niepełnosprawnych w grupach wsparcia

Obszar priorytetowy B - Profilaktyka Zdrowotna

Cel strategiczny nr 1 - Integracja społeczna osób i środowisk oraz powszechny dostęp do uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym

Cel operacyjny 1.3 – Zwiększenie aktywności fizycznej społeczności lokalnej

Cel strategiczny nr 2 - Lokalna aktywność społeczna i obywatelska

Cel operacyjny nr 2.2. Społeczna edukacja zdrowotna, wspieranie lokalnych inicjatyw prozdrowotnych